

Ophævelse af dobbelbeskatningen af aktieudbytter

Betænkning afgivet den 20. marts 1987
af det af ministeren for skatter og afgifter den
3. december 1985 nedsatte udvalg

BETÆNKNING NR. 1098
København 1987

ISBN 87-503-6686-6
Fi 03-27-bet.
Eloni Tryk . København

Indholdsfortegnelse.

	Side
Kapitel I.	Indledning 1
Kapitel II-	Udvalgets generelle overvejelser om udformningen af en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, sammenfatning og konklusion 4
1.	Gældende regler 4
2.	Begrebet dobbeltbeskatning 4
3.	Kommissoriet 5
4.	De skitserede modeller 7
5.	Den indbyrdes afvejning af de undersøgte modeller 8
6.	Fradragsordningen 9
7.	Godtgørelsesordningen 12
8.	Skattefrihedsordningen 14
9.	20 pct.'s ordningen 15
10.	Konklusion 18
Kapitel III.	Afgrænsning af området for udvalgets overvejelser 21
1.	Danske selskaber 21
2.	Begrænset skattepligtige selskaber 24
3.	Udbyttebegrebet 24
4.	Beskatning af udbytter fra aktier i udenlandske selskaber 25
5.	Beskatning af udbytter hos begrænset skattepligtige personer og selskaber 25
Kapitel IV.	Tidligere og nugældende regler om lempelse af dobbeltbeskatningen 27
1.	Indførelsen og senere ændringer af skattegodtgørelsesordningen 27
1.1.	Skattegodtgørelse 28
1.2.	Udligningsskat 29
1.3.	Skattefri udbytter 30
1.4.	Underskudsreduktion 32
1.5.	Reduktion af aktietab 32

	Side
2.	Den gældende skattegodtgørelsesordning.. 33
2.1.	Skattegodtgørelsesprocenten 33
2.2.	Behandlingen af skattegodtgørelsen i re- lation til aktionæren 34
2.3.	Hvilke selskaber kan udbetale udbytte med skattegodtgørelse 34
2.4.	Hvilke udbyttemodtagere er berettiget til skattegodtgørelse 35
2.5.	Udbyttebegrebet i relation til skatte- godtgørelse 36
2.6.	Generelt vedrørende godtgørelsesordningen. 37
3.	Den tidligere ordning om udligningsskat.. 38
Kapitel V.	Selskabssektorens udbredelse, struktur og betydning 43
1.	Aktie- og anpartsselskabernes erhvervs- økonomiske og fiskale betydning 43
2.	Aktieudbyttets fordeling på modtagergrup- per 47
3.	Aktie- og anpartsselskabers indtjenings- og kapitalforhold 50
4.	Internationalisering af selskabssektoren 55
Kapitel VI.	Fradragsordningen 58
1.	Fradragsordningens systematik 58
2.	Beskatning af aktionæren 58
3.	Beskatning af selskabet 58
4.	Beskatning ved likvidation 60
5.	Beskatning af udenlandske aktionærer ... 61
6.	Beskatning af begrænset skattepligtige selskaber m.v. 65
7.	Beskatning af aktieudbytter fra udlandet 66
Kapitel VII.	Ordninger med lempelse af aktionærbeskat- ningen kombineret med udligningsskat i selskabet 67
1.	Godtgørelsesordningen 67
1.1.	Godtgørelsesordningens systematik 67
1.2.	Beskatning af aktionæren 68
1.3.	Beskatning af selskabet. Udligningsskat- ten 68

	Side
1.4. Korrektioner af udligningsskatten	71
1.4.1. Modregnet skattegodtgørelse	71
1.4.2. Datterselskabsudbytter	71
1.4.3. Sambeskattede selskaber	72
1.4.4. Indkomst fra udlandet	74
1.4.5. Ændringer i skatteansættelsen for tidligere år	75
1.5. Virkningen af udligningsskatten	76
1.6. Beskatning ved likvidation	77
1.7. Beskatning af udenlandske aktionærer	78
1.7.1. Begrænset skattepligtige selskaber med fast driftssted	80
2. Skattefrihedsordningen	80
 Kapitel VIII. Ordninger tilpasset virksomhedsbeskatningen	 82
1. Baggrunden for overvejelserne	82
2. Reformens regler om personbeskatning	83
3. De gældende avancebeskatningsregler	85
4. Beskrivelse af en model til beskatning af selskabsindkomst med udgangspunkt i de beskrevne gældende regler	85
4.1. Principielle overvejelser	85
4.2. Den samlede udbytteskats størrelse afhænger af aktionærens samlede indkomst	86
4.3. Forøget selskabsbeskatning ved udlodninger, der overstiger normal markesforrentning	91
4.4. Den samlede udbyttebeskatnings størrelse afhænger af aktionærens status	93
4.5. Udbyttebeskatning på grundlag af gennemsnitsbetragtninger, 20 pct.'s skatten	93
5. 20 pct.'s ordningens relation til indkomstskattesystemet iøvrigt	97
5.1. Indkomstopgørelsen	98
5.2. Underskudsfræmførsel og personfradrag	98
5.3. Skattereformens overgangsregler	98
5.4. Skattesubjekterne	99
5.5. Kildeskatten af udbytter til udenlandske aktionærer	99

	Side
Kapitel IX. Tilpasning med øvrig skattelovgivning .	101
1. Aktieavance- og likvidationsregler	101
1.1. Principielle overvejelser	101
1.2. Gældende beskatning ved salg af aktier	102
1.3. Forholdet til avance- og likvidations- beskatningen	104
1.3.1. Fradrags- og godtgørelsesordningen samt ordningen med skattefrihed hos aktio- næren	104
1.3.2. Forsøg på tilpasning af fradrags- og godtgørelsesordningen samt ordningen med skattefrihed hos aktionæren med avance- og likvidationsbeskatningen ...	105
1.3.3.20 pct.'s skatten	107
1.3.4. Yabeller over samlet beskatning af en selskabsindkomst på 100, når denne over- føres til aktionæren	108
1.4. Tabsfradrag ved aktieafståelse	112
2. Ligningslovens § 16 A og B	114
3. Ligningsmæssige problemer	116
3.1. Maskeret udbytte	116
3.1.1. Problemet i gældende ret	116
3.1.2. Problemet efter ophævelsen af dobbelt- beskatningen	117
3.2. Maskeret løn	118
3.3. Skattetækning ved overgang til selskabs- form	119
4. Formueskatteloftet	120
5. Holdingregien	121
5.1. Fortsat behov for reglen	121
5.1.1. Fradragsordningen	121
5.1.2. Godtgørelsesordningen	122
5.1.3.20 pct.'s ordningen	123
5.2. Hvilke selskaber m.v. skal omfattes af holdingreglen?	124
5.3. Hvornår skal selskaberne omfattes af holdingreglen?	125
6. Udloddende investeringsforeninger	126
7. Kildeskatten på aktieudbytter	127
7.1. Gældende regler	127

	Side
7.2. Tilpasninger efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen	127
8. Næringsaktionærer	128
9. Forrentning af brugsforeningers medlemskapital	129
10. Skattefri fusion	130
11. Forbrugsrenteafgiften	130
 Kapitel X. Provenumæssige virkninger af ophævelsen af dobbeltbeskatningen	 132
1. Provenutabet ved fradragsordningen	132
2. Provenutabet ved godtgørelsesordningen	133
3. Provenutabet ved skattefrihedsordningen	134
4. Provenutabet ved 20 pct.'s ordningen	135
5. Dynamiske virkninger som følge af ophævelsen af dobbeltbeskatningen	135

Bilag

1. Oversigt over tilladt dansk kildebeskatning af aktieudbytte i henhold til indgåede dobbeltbeskatningsoverenskomster.
2. OECD-modelkonventionens artikel 10 om udbytte.
3. OECD-modelkonventionens artikel 24 om ikke-diskriminering.
4. Kort gennemgang af den skattemæssige behandling af overskud og udbytter hos selskaber og aktionærer i Belgien, Frankrig, Norge, Storbritannien, Sverige og Vesttyskland.
5. Fradrags- og godtgørelsesordningernes forhold til likvidationsavancebeskatningen.
6. Skitse til variabel skattegodtgørelse.
7. Notat om EF-domstolens dom af 28. januar 1986 om etableringsfrihed for forsikringsselskaber, - selskabsbeskatning og skattegodtgørelse.
8. Eksempler på virkningen af forskellige former for beskatning af selskabsindkomst.
9. Skematisk oversigt over udbyttebeskatningen i EF.

Kapitel I.

Indledning.

Aftalen af 19. juni 1985 mellem regeringspartierne, Socialdemokratiet og Det radikale Venstre om en skattereform indeholder en beslutning om, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter skal ophæves fra 19 90.

På denne baggrund besluttedes det at nedsætte et udvalg, der med udgangspunkt i de direktiver, der er givet i skattereformaf-talen af 19. juni 1985, skulle fremkomme med forslag til regler om ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter.

Udvalget blev nedsat den 3. december 1985. Udvalget fik føl-gende kommissorium, der for den væsentligste del er et direkte citat fra skattereformaf-talen:

"Aftalen af 19. juni 1985 mellem regeringspartierne (Det konservative Folkeparti, Venstre, Centrum-Demokraterne og Kri-steligt Folkeparti), Socialdemokratiet og Det radikale Venstre om en skattereform indeholder følgende afsnit:

"Den gældende dobbeltbeskatning af aktieudbytter m.v. ophæ-ves, således at udloddet selskabsoverskud for fremtiden ikke be-skattes både i selskabet og hos aktionæren.

Såvel af provenumæssige som af tekniske årsager skal ophæ-velsen af dobbeltbeskatningen først gennemføres med virkning fra 1. januar 1990.

Ved udformningen af en metode til ophævelse af dobbeltbe-skatningen skal det tilstræbes, at fordelene ved ophævelsen i før-ste række kommer selskaberne til gode.

Det er en forudsætning, at det ved den tekniske udformning sikres, at udlodninger ikke kan foretages, uden at beskatning finder sted - enten i selskabet eller hos aktionæren. I denne forbindelse skal der også tages hensyn til relationerne til uden-landske investorer. Det skal desuden sikres, at det ikke er mu-ligt at undgå eller reducere beskatningen ved at maskere andre udbetalinger fra selskabet som udbytter. Endelig er det et mål, at den samlede beskatning af udbytter gøres så enkel som mulig."

Udvalget har til opgave at fremkomme med forslag til regler, der på den enklest mulige måde kan realisere denne del af skatte-reformaf-talen. "

Udvalget fik følgende sammensætning:

Direktør Steen Askholt,
Erhvervenes skatteseekretariat.

Advokat Peter Dyhr,
Advokatrådet.

Kontorchef Erik Hansen,
Skattedepartementet.

Vicedirektør Erik Traberg Jensen,
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Kontorchef Karin Kristensen,
Finansministeriet.

Kontorchef Niels Kristensen,
Statskattedirektoratet.

Fhv. departementschef Otto Müller (formand),

Kontorchef Jesper Pålsson,
Skattedepartementet.

Kontorchef Merete Rasmussen,
Industriministeriet.

Statsautoriseret revisor Søren Rasmussen,
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer og
Foreningen af Registrerede Revisorer i fællesskab.

Pr. 21. februar 1986 udtrådte Jesper Pålsson og erstattedes af kontorchef Lars H. Nielsen, skattedepartementet. Endvidere har fuldmægtig Leif Thomassen, industriministeriet, givet møde i stedet for Merete Rasmussen, der udtrådte pr. 8. august 1986 og erstattedes af kontorchef Jørgen Hammer Hansen.

Sekretariat :

Fuldmægtig John Fuhrmann,
Skattedepartementet.

Fuldmægtig Kirsten Bay Hansen,
Statsskattedirektoratet.

Fuldmægtig Peter Loft,
Skattedepartementet.

Sekretær Ivar Nordland,
Skattedepartementet.

Desuden har fuldmægtig Poul Christensen og sekretær Morten Pedersen, begge skattedepartementet, deltaget i en række møder.

Udvalget har afholdt 17 møder.

Udvalgets overvejelser og indstillinger har ikke været forelagt parter udenfor udvalget.

København, den 20. marts 1987.

Steen Askholt

Peter Dyhr

Erik Hansen

Jørgen Hammer Hansen

Erik Traberg Jensen

Karin Kristensen

Niels Kristensen

Otto Müller
(formand)

Lars H.Nielsen

Søren Rasmussen.

Sekretariat

John Fuhrmann

Kirsten Bay Hansen

Peter Loft

Ivar Nordland.

Kapitel II.

Udvalgets generelle overvejelser om udformningen af en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, sammenfatning og konklusion.

1. Gældende regler.

Efter de gældende regler beskattes aktieudbytter både i aktieselskabet, hvor indtægten indtjenes, og hos aktionæren/ der modtager aktieudbyttet.

Denne dobbeltbeskatning af selskabsindkomst, der udloddes til aktionærerne, er søgt delvis afhjulpet ved hjælp af **skattegodtgørelsesordningen**. Denne ordning går ud på, at fuldt skattepligtige aktionærer - personer eller andre selskaber - som en delvis kompensation for dobbeltbeskatningen godtgøres med et beløb svarende til 25 pct. af det udloddede udbytte. Skattegodtgørelsen skal medregnes til den skattepligtige indkomst og modregnes ved opgørelsen af den endelige skat. Hvis et aktieselskab et år opnår et overskud på 100 og hele overskuddet efter selskabskat (50) uddeles, udgør skattegodtgørelsen 25 pct. af 50 = 12,5. Det samlede udbytte incl. skattegodtgørelse er herefter 62,5. Beskattes aktionæren med 57 pct. af udbyttet, udgør skatten heraf 35,5. Dette beløb reduceres med skattegodtgørelsen, således at der betales en endelig skat på 23. En selskabsindkomst på 100 er i eksemplet således samlet blevet beskattet med $50 + 23 = 73$. Uden skattegodtgørelse havde den samlede skat udgjort 78,5.

Et aktieselskab, der ejer 25 pct. eller mere af aktiekapitalen i et andet selskab, beskattes ikke af udbytte fra datterselskabet. I forholdet mellem moder- og datterselskaber finder der således allerede efter de gældende regler ingen dobbeltbeskatning af aktieudbytter sted, forudsat at 25 pct.'s-kravet er opfyldt. Er datterselskabet et udenlandsk selskab, er moderselskabets skattefrihed betinget af, at udbyttet allerede er blevet beskattet i det pågældende udland efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra den danske selskabsbeskatning.

2. Begrebet dobbeltbeskatning.

Det fremgår af beskrivelsen af de gældende regler, at der ved dobbeltbeskatning i forbindelse med aktieudbytter normalt

tænkes på det forhold, at den samme indtægt beskattes i flere led, f.eks. både i selskabet og hos aktionæren. Denne økonomiske dobbeltbeskatning adskiller sig således fra den internationale eller juridiske dobbeltbeskatning, hvorved forstås det forhold, at den samme fysiske eller juridiske person beskattes af den samme indkomst i to lande (normalt kildelandet og bopælslandet).

Normalt vil man ved en ophævelse af den økonomiske dobbeltbeskatning forudsætte, at beskatningen i det ene led opgives. Dette kan f.eks. ske ved, at der gives fradragsret i aktieselskabet for udbytteudlodninger, ved at selskabsskatten tilbagebetales til aktionærerne i form af en skattegodtgørelse - ligesom princippet i den gældende godtgørelsesordning - eller ved at udbytter gøres skattefrie hos aktionæren.

I stedet for denne mere formelle forståelse af begrebet dobbeltbeskatning kan et andet kriterium lægges til grund, idet dobbeltbeskatning her forstås som den merbeskatning, som er resultatet af, at den samme indkomst beskattes i to eller flere led. På denne baggrund kan en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter også gennemføres ved, at beskatningen af udbytter - i selskabet og hos aktionæren - tilsammen reduceres til et niveau, der svarer til det beskatningsniveau, som andre tilsvarende indkomster er undergivet. Udvalget har i sine overvejelser ikke på dette punkt følt sig bundet af den hidtil benyttede formelle afgrænsning af begrebet dobbeltbeskatning.

3. Kommissoriet.

Udvalgts kommissorium indeholder en række synspunkter, som ønskes tilgodeset ved udformningen af en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter. Ophævelsen skal finde sted, således

- at fordelen herved primært kommer selskaberne til gode,
- at udlodninger ikke kan finde sted, uden at der sker beskatning heraf enten hos selskabet eller hos aktionæren, hvilket også skal gælde for udenlandske investorer,
- at det forhindres, at andre udbetalinger fra et selskab maskeres som udbytter, samt
- at beskatningen udformes så enkel som muligt.

Kommissoriet indeholder de specifikke ønsker, som er opstillet til en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter. Herudover har udvalget fundet det nødvendigt eller dog i hvert fald hensigtsmæssigt at supplere med nogle yderligere forhold, der generelt må have sig øje ved en ændring af det gældende beskatningssystem.

En eventuel lovændring, hvorved dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ophæves, kan ikke betragtes isoleret fra skattelovgivningen iøvrigt.

Ophævelsen af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter er et led i aftalen om en skattereform. Det må efter udvalgets opfattelse derfor være væsentligt, at en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen af udbytter afstemmes med de intentioner og principper, der ligger bag skattereformen.

Udvalget har på denne baggrund fundet det naturligt og nødvendigt at undersøge, om der blandt skattereformens nyskabelser findes holdepunkter, der kan danne udgangspunkt for overvejelser om en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter. I denne forbindelse knytter der sig særlig interesse til den såkaldte virksomhedsordning for selvstændigt erhvervsdrivende.

Herudover har udvalget anset det for vigtigt, at det kommende beskatningsniveau for aktieudbytter afstemmes med skattereformens beskatningsniveauer for tilsvarende indkomstarter. Dette er nødvendigt både for at tilvejebringe tilstrækkelig overensstemmelse med skattereformen iøvrigt og for at tilgodese ønsket heri om at modvirke skattetænkning.

Det sidste hensyn tilsiger desuden, at udbyttebeskatningen efter en ophævelse af dobbeltbeskatningen også er tilpasset de øvrige dele af skattesystemet, der ikke er ændret ved skattereformen, men derimod netop opretholdt herved. I denne relation opstår specielt spørgsmålet om en udbyttebeskatning, der ikke i væsentlig grad strider mod de gældende aktieavancebeskatningsregler.

Der er ikke i kommissoriet angivet rammer for, hvilke provenumæssige konsekvenser af den model, udvalget måtte foreslå, der må anses for acceptable. Kommissoriets eneste betragtning i denne retning er, at det ved udformningen af en model skal sikres, at udlodninger ikke kan foretages, uden at beskatning finder sted et sted, enten i selskabet eller hos aktionæren.

Udvalget har således ikke fundet det muligt at foreslå en praktisabel løsning af dobbeltbeskatningsproblemet, der i samme omfang tilgodeser samtlige ønsker i kommissoriet. Udvalget har desuden fundet det væsentligt at se kommissoriet som en integreret del af skattereformen iøvrigt med henblik på at søge tilvejebragt bedst mulig overensstemmelse med de principper, der er udtrykt her om beskatning af aktieudbytter.

I den sammenfattende beskrivelse af de enkelte foreslåede modeller er det derfor søgt fremhævet, i hvilket omfang den enkelte model tilgodeser de enkelte ønsker, der enten fremgår af kommissoriet eller som er opstillet af hensyn til sammenhængen med skattesystemet iøvrigt.

6. I kapitel VI omtales fradragsordningen.

6.1. Hovedprincippet i fradragsordningen er, at den del af et selskabs overskud, der udloddes til aktionærerne, alene skal beskattes hos disse.

Ophævelsen af dobbeltbeskatningen sker hos selskabet dels ved, at der gives fradrag i selskabsindkomsten for årets udbytte, og dels ved at allerede betalt selskabsskat fra tidligere indkomstår tilbageføres selskabet, når reserverne efterfølgende udloddes. **Ikke-udloddet** selskabsoverskud beskattes med en selskabsskat på 50 pct. Udloddet overskud indgår i aktionærens kapitalindkomst og vil derfor blive beskattet med 51-57 pct. ialt.

6.2. En ordning, hvor udbytter gøres fradragsberettigede i selskabets indkomst, kan sidestilles med reglerne om fradrag for driftsudgifter. Følges dette princip, vil den del af årets udlodning, der kan rummes i årets skattepligtige selskabsindkomst ikke bliver beskattet i selskabet.

Overstiger udbytteudlodningen årets skattepligtige selskabsindkomst kan denne situation behandles på to forskellige måder. Enten kan man vælge en ordning, hvor et overskydende fradrag for udbytter fremføres til modregning i et eller flere af de følgende 5 års skattepligtige indkomst, jfr. princippet i ligningslovens § 15, eller også kan man vælge en ordning, hvor tidligere års selskabsskat tilbagebetales i takt med udlodningerne.

6.3. Når der i visse tilfælde kan udloddes et udbytte, som overstiger virksomhedens skattepligtige indkomst for det pågældende år, må det antages, at der af virksomheden udloddes opsparede, beskattede overskud eller ubeskattede midler. Det er imidlertid ikke umiddelbart muligt at afgøre, i hvilket omfang det overskydende udbytte stammer fra tidligere års opsparede og beskattede overskud eller fra skattefrie fortjenester i selskabet. Det er derfor nødvendigt enten at føre en konto over selskabets positive skattepligtige indkomst eller over tidligere års betalte selskabs-skatte. På denne måde kan det sikres, at der ikke gives fradrag eller sker tilbagebetaling af skat hos selskabet for udlodning af ubeskattede midler.

6.4. Set i forhold til udvalgets kommissorium imødekommer en fradragsordning i betydeligt omfang kravene om, at fordelene ved ophævelsen af dobbeltbeskatningen af udbytter primært skal komme selskaberne til gode, og at beskatningen udformes så enkel som mulig.

En fradragsordning vil ligeledes bevirke, at beskatningen af selskabet vil være uafhængig af, om selskabet udbetaler løn eller udbytte til aktionærerne.

6.5. Kommissoriet opstiller endvidere det krav, at udlodninger ikke kan finde sted, uden der sker beskatning heraf enten hos selskabet eller hos aktionærerne, herunder også udenlandske investorer i danske virksomheder.

Med fradragsordninger opstår der i forbindelse med dette krav i praksis et meget stort problem med hensyn til de udenlandske aktionærer.

Ved fradragsordningen gennemføres som nævnt beskatningen af udbytterne alene hos aktionæren, sædvanligvis med 51-57 pct. Dette gælder imidlertid alene for aktionærer, som er fuldt skattepligtige her til landet.

Begrænset skattepligtige aktionærer beskattes med en 30 pct. kildeskat, som tilbageholdes af selskabet i forbindelse med udlodningen af udbyttet. Har Danmark indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med aktionærens hjemstedsstat, vil der ofte ske reduktion af udbytteskatten, typisk ned til 15 pct. I visse aftaler - bl.a. med Frankrig, Irland og Schweiz - kan udbytter kun be-

skattes i aktionærens hjemstedsstat. Dette betyder, at den danske kildeskat på udbytter til aktionærer i disse lande refunderes fuldt ud.

Den samlede danske beskatning af udloddet selskabsoverskud til udenlandske aktionærer vil derfor sjældent overstige 15 pct. og i en række tilfælde være lavere eller helt bortfalde. Dette er klart i modstrid med kommissoriet og for så vidt også med den del af skattereformaftalen, som gennem bl.a. en udvidelse af den begrænsede skattepligt af udbytter samt en fraflytningsskat på visse aktier, søger at hindre skatteflugt til udlandet.

6.6. Udvalget har derfor undersøgt, om det er muligt at sikre en større effektiv skattebetaling til Danmark af udenlandske aktionærer. Dette kunne som udgangspunkt efter udvalgets opfattelse tænkes gjort på 2 forskellige måder.

Den ene fremgangsmåde ville være at hæve kildeskatteprocenten for udbytter til et acceptabelt niveau i samtlige dobbeltbeskatningsoverenskomster. Dette ville imidlertid kræve, at mindst 40 overenskomster skulle genforhandles, hvilket **formentlig** ville tage 10-15 år. Denne periode sammenholdt med, at det langt fra er givet, at alle stater vil acceptere en højere udbytteskatteprocent - ihvertfald ikke uden at stille modkrav - gør ikke en sådan fremgangsmåde praktisk gennemførlig.

I stedet har det så været overvejet, at selskabets fradragsret alene skulle gælde for udlodninger til aktionærer, som er fuldt skattepligtige her til landet. En sådan ordning vil imidlertid være i klar strid med ikke-diskrimineringsbestemmelser i langt flertallet af de dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået.

En eventuel begrænsning af selskabets fradragsret for udlodninger til udenlandske aktionærer kan i givet fald kun gennemføres, hvis ikke-diskrimineringsbestemmelserne i stort set samtlige **dobbeltbeskatningsoverenskomster** bliver genforhandlet. Som nævnt foran er en sådan forhandlingsrunde ikke praktisk gennemførlig.

6.7. I forhold til den gældende aktieavance - og likvidationsbeskatning opstår der også problemer. Dette skyldes, at avancebeskatningen er afhængig af, hvilken form for aktionær, der er tale

om, og afhængig af, hvor længe aktierne har været i den pågældendes besiddelse, hvorimod udbyttebeskatningen er neutral i denne henseende.

Udvalget har imidlertid fundet, at det næppe er muligt at tilpasse fradragsordningen, således at den harmonerer med beskatningen af aktieavancer og likvidationsudlodninger.

7. I kap. VII, afsnit 1, omtales godtgørelsesordningen.

7.1. Princippet bag godtgørelsesordningen er, at den skat, som selskabet har betalt af indkomsten, tilbagebetales til aktionærerne, når indkomsten udloddes som udbytte. Når skattegodtgørelsen udgør 100 pct. af det modtagne udbytte, modtager aktionæren et beløb svarende til den selskabsskat på 50 pct., som selskabet har betalt for at kunne udlodde udbyttet. Skattegodtgørelsen og udbyttet indgår i aktionærens kapitalindkomst. Den samlede beskatning af udloddet selskabsindkomst vil derfor være 51-57 pct. Skattegodtgørelsen modregnes i aktionærens slutskat på samme måde som i den gældende 25 pct.'s godtgørelsesordning.

7.2. Der udbetales altid en skattegodtgørelse på 100 pct. af udbyttet uanset, om selskabet har betalt 50 pct. skat af udbyttet eller ej. Da sigtet med ordningen er at godtgøre aktionærerne selskabsskatten af udbyttet, skal selskabet derfor betale en særlig skat, der benævnes udligningsskat, hvis den udbetalte skattegodtgørelse overstiger selskabsskatten. Udligningsskatten beregnes således, at den sammen med den betalte selskabsskat netop modsvarer skattegodtgørelsen.

Udligningsskatten kan betragtes som forudbetaling af selskabsskat og modregnes derfor i følgende års selskabsskatter.

Udligningsskatten indebærer, at udloddet selskabsindkomst altid er blevet beskattet i selskabet med 50 pct. Indtægter, som på indtjeningstidspunktet ikke er skattepligtige for selskabet, beskattes således med 50 pct. udligningsskat i selskabet, når indtægterne udloddes.

Til brug ved beregningen af udligningsskatten skal selskabet føre en konto for selskabsskat pålignet efter ordningens ikrafttræden. Når selskabet betaler udbytte, fragår den til udbyttet svarende skattegodtgørelse på kontoen for pålignet selskabsskat,

idet selskabsskatten nu må anses for refunderet til aktionærerne. Bliver saldoen på kontoen for pålignet selskabsskat negativ, er dette et udtryk for, at der er udbetalt et for stort skattegodtgørelsesbeløb svarende til den negative saldo. Selskabet har i så fald udbetalt udbytte, det ikke har betalt skat af., hvorfor det må betale en udligningsskat svarende til den negative saldo. Saldoen sættes herefter til 0.

7.3. I og med at godtgørelsesordningen lempet beskattningen af aktionærerne, og selskabet kan pålignes en ny skat udover selskabsskatten (udligningsskat), kommer ophævelsen af dobbeltbeskatningen ikke direkte selskabet til gode.

7.4. Godtgørelsesordningen ophæver dobbeltbeskatningen i formel forstand, da selskabsskatten tilbagebetales til aktionærerne. Selskabets indkomst vil derfor altid blive beskattet hos aktionæren som kapitalindkomst, uanset at indkomsten evt. ikke er skattepligtig i selskabet. En rimelig dansk beskatning af udenlandske aktionærer sikres ved, at udlændinge ikke får skattegodtgørelse, medmindre de har ret hertil i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsterne.

7.5. Godtgørelsesmodellen bevirker, at den samlede udbyttebeskatning bliver af præcis samme størrelse som beskatningen af renter og andet kapitalafkast. På den anden side vil beskatningsniveauet være lavere end ved beskatningen af personligt drevne virksomheder, i det omfang afkastet af virksomheden skal beskattes progressivt som personlig indkomst. Der vil endvidere være en vis fordel for en hovedaktionær i at lade selskabet udbetale udbytte i stedet for løn, hvis den personlige indkomst overstiger 200.000 kr. Dette gælder dog ikke i det omfang, udbyttet som følge af skattereformens overgangsregler skal beskattes som personlig indkomst.

7.6. Den skattemæssige behandling af udbytte og skattegodtgørelse hos aktionæren vil være den samme som i den gældende begrænsede 25 pct.s godtgørelsesordning.

Udligningsskatteordningen er kompliceret, specielt når der er tale om indkomst fra udlandet, datterselskabsudbytte eller sambeskattede selskaber, og for selskaberne og skattemyndigheder-

ne vil administrationen af udligningsskatten indebære et væsentligt merarbejde.

7.7. Som nævnt vil godtgørelsesordningen bevirke en ensartet beskatning af aktieudbytter og renter.

Beskatningsniveauet vil være lavere end ved indkomst oppebåret ved selvstændig erhvervsvirksomhed - herunder passiv virksomhed - i det omfang, der skal beregnes 12 pct.'s skat.

Den samlede beskatning af udbytte vil være 51-57 pct. For hovedaktionærer vil den samlede beskatning ved afståelse af aktierne efter 7 års ejertid udgøre 62,5 pct. Den samlede beskatning ved afståelse af minoritetsaktier vil efter 3 års ejertid være 50 pct. (Se tabel 1 og 2 i kap. IX, afsnit 1.3.4.).

8. I kap. VII, afsnit 2, omtales skattefrihedsordningen.

8.1. Princippet i denne ordning er, at aktieudbytter er helt skattefri hos aktionæren. Selskabets indkomst beskattes således kun i selskabet. Herved ophæves den formelle dobbeltbeskatning.

Selskabet skal dog på samme måde som i godtgørelsesordningen betale udligningsskat ved udbytteudlodning, hvis udbyttet ikke har været beskattet med 50 pct., da det tilsvarende overskud blev indtjent. Når selskabet betaler udbytte, forudsættes selskabet at have betalt 50 pct. i skat af den indkomst, der udloddes. Ved udbytteudlodningen fragår et beløb svarende til den forudsatte skat af indkomsten derfor på selskabets konto for betalt skat. Bliver saldoen negativ, er det et udtryk for, at selskabet har udbetalt udbytte, det ikke har betalt skat af, hvorfor det må betale en udligningsskat svarende til den negative saldo. Saldoen sættes herefter til nul. Selskabet vil derfor blive beskattet på samme måde som i godtgørelsesordningen.

Skattefrihedsordningen ophæver således dobbeltbeskatningen i formel forstand, idet beskatning alene finder sted i selskabet. Da beskatningen lempes hos aktionærerne, og selskabet kan pålignes **udligningsskat**, kommer ophævelsen af dobbeltbeskatningen ved skattefrihedsordningen ikke direkte selskabet til gode, ligesom udligningsskatten vil indebære et væsentligt administrativt merarbejde.

Udligningsskat i selskabet og skattefrihed for aktieudbytter giver næsten de samme resultater som godtgørelsesordningen/ men er enklere, da der ikke udbetales skattegodtgørelse. Det foranførte om godtgørelsesordningen gælder derfor også skattefrihedsordningen, bortset fra at den samlede beskatning aldrig vil overstige 50 pct. Beskatningsniveauet vil derfor, til forskel fra godtgørelsesordningen være lavere end ved beskatningen af andet kapitalafkast, f.eks. renter.

9. I kapitel VIII omtales den såkaldte 20-pct's ordning.

9.1. Udvalget har undersøgt, om de principper, der ligger bag skattereformen, kan lægges til grund ved udformningen af en model til ophævelse af dobbeltbeskatningen. Samtidig er det blevet undersøgt, om det med dette udgangspunkt er muligt at udforme en model, der tillige har paralleller til de allerede gældende aktieavance- og likvidationsbeskatningsregler.

9.2. Et naturligt udgangspunkt for inspiration hentet fra den gældende lovgivning til nye aktieudbyttebeskatningsregler er efter udvalgets opfattelse virksomhedsordningen. Afkast af erhvervs-mæssig virksomhed, der drives i privat regie, har sådanne lighedspunkter med afkast af virksomhed drevet i aktieselskabsform, at det forekommer rimeligt at undersøge muligheden for at tilvejebringe beskatningsregler, der fører til samme beskatning af erhvervsindkomst, uanset om den opnås i selskabsform eller ved erhvervsvirksomhed under personligt ansvar.

Efter virksomhedsordningen opgøres den selvstændige erhvervsdrivendes skattepligtige indkomst efter samme regler som aktieselskabers skattepligtige indkomst. Indkomst, der opspares i virksomheden, beskattes med 50 pct. Overskud, der haves, opdeles i kapitalafkast, der beskattes som kapitalindkomst, og personlig indkomst, der beskattes progressivt.

Med udgangspunkt i virksomhedsordningen har udvalget overvejet en model, hvorefter aktieselskabet som hidtil beskattes med 50 pct. af det efter sædvanlige regler opgjorte overskud. Den del af selskabsoverskuddet, der udloddes, skulle herefter hos aktionæren beskattes, således at den samlede udbyttebeskatning svarer til beskatningen af kapitalindkomst, i det omfang afkastet af

aktierne ikke er større end afkastet af andre tilsvarende investeringer. Overstiger afkastet en almindelig markedsforrentning, skulle denne del af udbyttet efter virksomhedsordningens princip beskattes, således at den samlede skat af denne del af udbyttet svarer til beskatningen af personlig indkomst.

Denne metode til beskatning af udloddet selskabsafkast, der principielt følger virksomhedsordningen meget nøje, vil i praksis medføre en væsentlig række administrative og forståelsesmæssige problemer. Det skyldes bl.a., at udbytteskattens størrelse afhænger dels af selskabets økonomiske forhold, som de færreste aktionærer har kendskab til, dels af aktionærens øvrige indkomstforhold.

9.3. På dette grundlag har udvalget skitseret en gennemsnitsløsning, hvorefter selskabsindkomst som hidtil beskattes med 50 pct., svarende til den foreløbige virksomhedsskat. Udbytte beskattes hos modtageren med en fast, lav procent. Udvalget har foreslået en beskatningsprocent på 20, idet der herved som altovervejende hovedregel tilvejebringes et samlet udbyttebeskatningsniveau på 60 pct. Af et selskabsoverskud på 100 erlægges således 50 i selskabsskat. Udloddes de resterende 50, udgør udbytteskatten heraf 20 pct. - 10. Den samlede beskatning af udloddet selskabsindkomst er herefter 60 pct.

En samlet beskatning på 60 pct. er anset for rimelig, fordi der herved tilvejebringes et beskatningsniveau, der ikke afviger væsentligt fra beskatningen af øvrige tilsvarende indkomster.

9.4. Den foreslåede model indebærer ingen ændring i den gældende beskatning af selskabsindkomst. Den skattemæssige fordel, der nødvendigvis følger af en ophævelse af dobbeltbeskatningen af udbytter, kommer således ikke direkte selskabet til gode, idet der alene sker en reduktion af aktionærbeskatningen.

9.5. Af kommissoriet fremgår, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter skal ophæves, idet det dog skal sikres, at beskatning finder sted ét sted - enten i selskabet eller hos aktionæren.

Som tidligere omtalt indebærer 20-pct.'s ordningen ingen ophævelse af den økonomiske dobbeltbeskatning i formel forstand. Selskabsoverskud, der udloddes, beskattes fortsat både i selska-

bet og hos aktionæren. Derimod sker der en ophævelse af dobbeltbeskatningen i den forstand, at den merbeskatning, der følger af beskatningen i to led, fjernes, således at aktieudbytter beskattes på samme niveau som andre tilsvarende indkomstformer.

9.6. Modellen sikrer, at der altid finder beskatning sted i mindst ét led. Den samlede beskatning udgør som nævnt normalt 60 pct., og der vil altid finde en beskatning på mindst 20 pct. sted. Det må imidlertid haves for øje, at selskabsskatten ikke nødvendigvis - som forudsat - udgør netop 50 pct. I det omfang selskabsskatten ikke udgør netop 50 pct., bliver det samlede udbyttebeskatningsniveau højere eller lavere end 60 pct. Forholdet kan f.eks. være, at selskabet oppebærer skattefri indtægter - f.eks. ejendoms- eller aktieavancer - der udloddes til aktionærerne. I disse tilfælde udgør den samlede skat 20 pct. Det må dog erindres, at aktionæren havde været helt skattefri, såfremt denne oppebar indtægter af denne art direkte udenom selskabet.

Foretager selskabet i en periode skattemæssige afskrivninger, der ikke modsvares af en reel værdiforringelse af de pågældende aktiver, bliver den skattepligtige indkomst mindre end selskabets overskud opgjort efter almindelige driftsøkonomiske regnskabsregler. Dette svarer til, at det faktiske overskud beskattes med en procent, der er lavere end 50. Selskabet får som følge af denne lavere beskatning en likviditetsfordel, der i princippet kan udloddes til en samlet 20 pct.'s beskatning. I en senere periode vil selskabet blive beskattet med mere end 50 pct. af det faktiske overskud, fordi de skattemæssige afskrivninger ikke længere kan holde trit med den faktiske værdiforringelse.

9.7. 20-pct.'s ordningen bygger som nævnt på en gennemsnitsbetragtning, idet den samlede udbyttebeskatning er søgt placeret på niveau med beskatningen af andre lignende indtægtsarter. Uanset størrelsen af beskatningen i selskabet stemmer udbyttebeskatningen rimelig godt overens med både virksomhedsordningens beskatning af afkast af personligt drevet virksomhed og med aktieavancebeskatningslovens regler om beskatning ved salg af aktier. Beskatningsniveauet er også i rimelig grad afstemt med beskatningen af f.eks. renteafkast af obligationer m.v.

Denne ensartede beskatning af ensartede indkomster afsvækker interessen for at maskere ydelser mellem selskab og aktionær med henblik på at opnå den skattemæssigt mest gunstige behandling.

Der vil dog være en mindre fordel i at udbetale udbytte i stedet for løn til en hovedaktionær, i det omfang den personlige indkomst overstiger 200.000 kr.

9.8. 20 pct.'s modellen forekommer både i administrativ og forståelsesmæssig henseende meget enkel. Dette skyldes, at modellen i vidt omfang bygger på en gennemsnitsbetragtning, hvorved mange vanskelige sondringer og beregninger kan undgås.

9.9. Det er allerede nævnt, at modellen - både hvad princippet angår og hvad beskatningsprocenterne angår - tager sit udgangspunkt i de gældende skattemæssige regler. Ordningen forekommer derfor i væsentligt omfang at hænge sammen med det øvrige skattesystem. Et felt, hvor dette formentlig er af stor betydning, er forholdet til avance- og likvidationsbeskatningen. Overensstemmelsen mellem de to beskatningssystemer bevirker, at det som hovedregel kun har ringe betydning for en hovedaktionær, om selskabsoverskud hæves løbende i form af udbytte, hæves i form af en avance ved salg af aktier i selskabet eller hæves i form af likvidationsprovenu.

Den samlede beskatning af udbytte vil være 60 pct. For hovedaktionærer, der har de største muligheder for at vælge, hvorledes selskabsindkomsten skal overføres, vil den samlede beskatning ved afståelse af aktierne efter 7 års ejertid være 62,5 pct. Den samlede beskatning ved afståelse af minoritetsaktier vil efter 3 års ejertid være 50 pct. (Se tabel 1 og 2 i kap. IX, afsnit 1.3.4.).

10. Konklusion.

Der er i udvalget enighed om, at fradragsordningen ikke er en egnet metode til at ophæve dobbeltbeskatningen, da der ikke kan sikres en rimelig beskatning af selskabsindkomst, der udloddes til udenlandske aktionærer.

Fem medlemmer af udvalget - Erik Hansen, Jørgen Hammer Hansen, Karin Kristensen, Niels Kristensen og Lars H.Nielsen - mener, at valget må stå mellem de øvrige 3 ordninger, men vil afstå

fra at pege på en enkelt af disse. Valget må bero på en afvejning og en prioritering af det omfang, hvori de enkelte ordninger tilgodeser de i kommissoriet indeholdte krav. Da kommissoriet indgår som et led i skattereformaftalen, mener disse medlemmer, at valget mellem ordningerne bør træffes af forligspartierne.

Fire medlemmer af udvalget - Steen Askholt, Peter Dyhr, Otto Müller (formand) og Søren Rasmussen - ønsker at give udtryk for, at de efter en samlet vurdering af de undersøgte løsningsmodeller må anse den beskrevne 20 pct.'s ordning for at være den model, der fremtræder med de fleste fortrin. Det tillægges i denne forbindelse særlig vægt, at ordningen ikke er kombineret med en udligningsskat, der foruden at kunne føre til en overbeskatning af indkomst, erhvervet gennem et selskab, vil komplicere skattesystemet og være en uantagelig administrativ belastning for såvel skattemyndighederne som selskaberne.

Det kan anføres, at der med 20 pct.'s ordningen ikke opnås en fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen i traditionel forstand. Heroverfor står imidlertid, at man med en udbyttebeskatning, der er ens for alle aktionærer og uden udligningsskat, tilvejebringer en beskatningsordning, der er enkel, let forståelig og let administrerbar såvel for selskaberne og aktionærerne som for skattemyndighederne. Herved opnås et væsentligt og tiltrængt bidrag til øget retssikkerhed og til besparelse af administrative ressourcer både i virksomhederne og i skatteadministrationen.

Samtidig vil 20 pct.'s ordningen være udtryk for en fordeling mellem selskaberne og aktionærerne af en samlet skat, der er i rimelig harmoni med beskatningen af indkomst iøvrigt og af aktieavancer. Herved bidrager ordningen til sammenhængen i skattesystemet og dermed til at undgå nogle af de spændinger i systemet, som det har været et erklæret mål med skattereformaftalen at søge modvirket.

Et medlem af udvalget - Erik Traberg Jensen - peger på godtgørelsesordningen med udligningsskat og konto for betalte skatter som den bedst mulig løsning. Valget af denne ordning begrundes med

- at den fuldt ud ophæver dobbeltbeskatningen samtidig med, at den sikrer beskatning af alle udbyttebetalinger,

at ordningen passer ind i skattereformens overgangsordning for nettokapitalindkomst over 60.000 kr., hvorved der sikres ligestilling i beskatningen mellem selvstændige i virksomhedsskatteordningen og aktionær/selskaber, at vel er ordningen ikke den mest enkle, men den er kendt og prøvet i Danmark og er tillige den metode til ophævelse af dobbeltbeskatningen, som EF foreslår, og som flertallet af medlemslandene anvender.

Kapitel III.

Afgrænsning af området for udvalgets overvejelser.

På grundlag af kommissoriet og dets sammenhæng med skatte-reformen iøvrigt har udvalget foretaget en afgrænsning af det berørte område.

I dette kapitel **redegøres** for, hvilke selskabsformer, udvalget anser det nødvendigt at inddrage under overvejelserne, ligesom det omtales hvilke former for udbytte, der er omhandlet i betænkningen.

I kapitel IX gives en mere detaljeret redegørelse for, i hvilken udstrækning udvalgets forslag nødvendiggør tilpasninger af det øvrige skattesystem.

1. Danske selskaber.

Efter udvalgets kommissorium skal dobbeltbeskatningen af udbytter fra aktieselskaber ophæves. Det centrale område for udvalgets overvejelser er derfor de registrerede aktie- og anparts-selskaber. Udvalget har overvejet, om andre selskabsformer bør inddrages under en tilsvarende ordning som for aktie- og anparts-selskaber. Udvalget har herved taget udgangspunkt i de gældende regler for beskatning af sådanne andre selskabsformer og har anset det som liggende udenfor udvalgets arbejdsområde at tage stilling til ønskeligheden af mere principielle ændringer heri.

De skattepligtige selskaber kan inddeles i fire grupper efter hvorledes selskabets overskud anvendes

A. Egentlige aktie- og anpartsselskaber og aktieselskabslignende selskaber, hvor overskuddet fordeles i forhold til deltagerens indskudte kapital (selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-2).

B. Brugsforeninger, indkøbs-, produktions- og salgsforeninger, hvor overskuddet fordeles i forhold til deltagerens omsætning med foreningen (selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 3-4).

C. Andre foreninger og sammenslutninger, hvor udlodning af overskud til deltagerne må anses som atypisk (selskabsskattelovens §

1, stk. 1, nr. 5-6, og registreringspligtige foreninger efter § 1, nr. 2-3 i fondsbeskatningsloven).

D. Selvejende institutioner, fonde, stiftelser m.v. (selskabskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a og 6, og fonde efter § 1, nr. 1 og 4, i fondsbeskatningsloven).

ad A.

De aktieselskabslignende selskaber har det samme behov for en ophævelse af dobbeltbeskatningen som de registrerede aktieselskaber. De aktieselskabslignende selskaber, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2, er selskaber, som uden at kunne indregistreres som aktie- og anpartsselskaber, har det tilfælles med disse, at ingen af deltagerne hæfter personligt for selskabets forpligtelser, og at overskuddet fordeles i forhold til deltagerens indskudte kapital. Disse selskaber beskattes tillige på samme måde som de registrerede selskaber, hvorfor dobbeltbeskatningen af aktieselskabslignende selskaber bør ophæves på tilsvarende måde.

ad B.

Denne gruppe kan opdeles i brugsforeninger på den ene side, og indkøbs-, produktions- og salgsforeninger på den anden side.

Brugsforeninger opgør den skattepligtige indkomst på samme måde som aktieselskaberne og beskattes med samme procentsats. Brugsforeningerne kan dog ved indkomstopgørelsen fradrage dividende, efterbetaling eller bonus for det pågældende regnskabsår, blot dividende m.v. er endeligt fastsat senest 6 måneder efter begyndelsen af regnskabsåret, jfr. selskabsskattelovens § 9, stk. 2. Endvidere kan der opnås skattelempe for udbytter, dividender m.v., som modtages fra et datterselskab, jfr. selskabsskattelovens § 18, stk. 3.

Som det ses tager man allerede nu i en vis udstrækning hensyn til udlodninger til deltagerne ved beskatningen af brugsforeninger ved en form for fradragsordning. I det omfang brugsforeningerne har fradragsret for udlodninger, er dobbeltbeskatningen ophævet. Imidlertid er det efter udvalgets opfattelse ikke hensigtsmæssigt at opretholde en særlig ordning for brugsforeninger,

når disse iøvrigt beskattes efter samme principper som aktieselskaber. Dette kunne tale for at inddrage brugsforeninger under den ordning til ophævelse af dobbeltbeskatning, der vælges for aktieselskaber.

Indkøbs-, produktions- og salgsforeninger beskattes efter regler, der er væsentligt forskellig fra dem, som gælder for aktieselskaber og brugsforeninger. I disse virksomheder opgøres den skattepligtige indkomst som en procentdel af foreningens formue. Ved opgørelsen af formuen ses der bort fra, hvad der er hensat til udlodning som dividende for det pågældende år, d.v.s. at foreningen allerede har en slags fradragsret for udlodninger. Selskabsskatten beregnes herefter som 20 pct. af den skattepligtige indkomst.

Det er udvalgets opfattelse, at ophævelsen af dobbeltbeskatningen må forudsætte, at der sker en beskatning i selskabet, der foretages efter samme principper og er af samme størrelsesorden som for aktieselskaber. Indkøbs-, produktions- og salgsforeningerne bør ikke inddrages under den ordning, der vælges for aktieselskaberne, da beskatningen af de nævnte foreninger sker efter andre principper end for aktieselskaberne.

ad C.

Denne gruppe vil som oftest ikke have til formål at indtjene overskud til fordeling blandt deltagerne. I det omfang, der ikke sker udlodning, finder der heller ikke nogen dobbeltbeskatning sted.

Visse erhvervsdrivende foreninger udlodder en del af overskuddet til foreningens medlemmer. Er overskuddet indtjent ved omsætning med medlemmerne, kan der dog ikke være tale om dobbeltbeskatning, da overskud indtjent herved ikke er skattepligtigt for foreningen, jfr. selskabsskattelovens § 1, stk. 4.

§ 1, stk. 4, gælder ikke for registreringspligtige foreninger, men disse er allerede gennem fradragsreglerne i fondsbeskatningsloven sikret mod dobbeltbeskatning.

Der vil derfor næppe være noget behov for ændrede regler.

ad D.

I og med at den nye fondsbeskatningslov er en del af skattereformen på linie med ophævelsen af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, er principperne for beskatningen af fondes udlodninger allerede fastlagt.

For denne gruppe er der efter den nye fondsbeskatningslov ikke noget dobbeltbeskatningsproblem i forholdet mellem fonden og legatmodtageren, da fonden har fradragsret for uddelinger til fuldt skattepligtige personer. Oppebærer fonden en del af sin indkomst som skattefrit udbytte fra aktieselskaber, hvori fonden ejer mere end 25 pct. af aktiekapitalen, kan der dog ske en vis dobbeltbeskatning, da de skattefrie udbytteindtægter ved uddeling fra fonden ikke kan fradrages i fondens skattepligtige indkomst, jfr. fondsbeskatningslovens § 6.

2. Begrænset skattepligtige selskaber m.v.

Udenlandske aktie- og anpartsselskaber, der er skattepligtige her til landet efter selskabsskattelovens § 2 (udenlandske selskabers filialer m.v. i Danmark), burde principielt være omfattet af ophævelsen af dobbeltbeskatningen, hvis de udlodder udbytte til personer, der er fuldt skattepligtige her i Danmark. Problemet er dog, at udlodningerne sker på baggrund af selskabets samlede overskud incl. det i udlandet optjente. Det er næppe praktisk muligt at henføre en forholdsmæssig del af udlodningen til den i Danmark beskattede indkomst, da det danske skattevæsen ikke har kendskab til selskabets udenlandske indtægter eller det samlede deklarerede udbytte. De begrænset skattepligtige selskaber **bør** derfor ikke inddrages under ophævelsen af dobbeltbeskatningen. Med hensyn til udbyttebeskatningen hos begrænset skattepligtige henvises til afsnit 5.

3. Udbyttebegrebet.

Efter udvalgets kommissorium er det dobbeltbeskatningen af "udbytter", der skal ophæves. Det er udvalgets opfattelse, at alle udlodninger fra selskabet, der skatteretligt betragtes som udbytte, må omfattes af ophævelsen af dobbeltbeskatningen. Det skatteretlige udbyttebegreb er videre end det selskabsretlige, der kun omfatter det på selskabets generalforsamling deklarerede udbytte.

I kapitel IX er det nærmere undersøgt om likvidationsudlodninger, salg af aktier til det udstedende selskab eller til et holdingselskab, maskeret udbytte og udbytte fra datterselskaber skal omfattes af den ordning til ophævelse af dobbeltbeskatning, der vælges.

4. Beskatning af udbytter fra aktier i udenlandske selskaber.

Det er udvalgets opfattelse, at udbytter, som personer her i landet modtager fra udlandet, skal behandles efter personskattelovens regler. Dette gælder også, selvom der gennemføres en ordning, hvor udbytter fra fuldt skattepligtige danske selskaber skattemæssigt behandles på en anden og måske lempeligere måde. Der er herved lagt vægt på, at kommissoriet umiddelbart alene omhandler den dobbeltbeskatning af udbytter, som finder sted, når et fuldt skattepligtigt selskab udlodder udbytte til en fuldt skattepligtig aktionær her i landet. I forhold til OECD-modelkonventionen vil der ikke være tale om en diskriminerende beskatning i denne situation.

Udbytte, som et dansk selskab, der ikke har mindst 25 pct. i det udloddende udenlandske selskab, modtager, skal fortsat indgå i selskabets skattepligtige indkomst. Det samme gælder i tilfælde, hvor beskatningen af det udenlandske datterselskab er sket efter regler, som i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet.

Med hensyn til den skattemæssige behandling af udbytter fra udlandet i tilfælde, hvor udbytterne er omfattet af holdingreglen i selskabsskattelovens § 13, stk. 3, henvises til kapitel IX, afsnit 5.

5. Beskatning af udbytter hos begrænset skattepligtige personer og selskaber.

Beskatningen af udbytter fra danske selskaber hos personer og selskaber, der ikke er fuldt skattepligtige i Danmark efter kildeskattelovens § 1 eller selskabsskattelovens § 1, sker med udgangspunkt i henholdsvis kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra f, og selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra c.

Dette betyder en 30 pct. kildeskat, eventuelt med adgang til hel eller delvis refusion af udbytteskatten i henhold til en dobbeltbeskatningsaftale. 30 pct. kildebeskatning finder også sted,

når den begrænset skattepligtige udøver erhverv med fast driftssted her i landet og aktierne er knyttet til det faste driftssted. I denne situation skal der dog ikke ske en nedsættelse af **udbytteskatten.**

En undtagelse udgør dog den skattemæssige behandling af filialer her i landet af udenlandske forsikringselskaber, hvor udbytteerne på baggrund af den særlige regel i selskabsskattelovens § 12, stk. 3, indgår i det faste driftssteds erhvervsindkomst, som beskattes med 50 pct. selskabsskat.

Begrænset skattepligtige kan ikke opnå skattegodtgørelse, uanset hvorledes udbytteerne skattemæssigt behandles, bortset fra begrænset skattepligtige hjemmehørende i Storbritannien, Australien, New Zealand og Singapore, med hvilke stater der er indgået en særlig aftale. I en endnu ikke ratificeret ny dobbeltbeskatningsoverenskomst med USA er der ligeledes aftalt en særlig godtgørelsesordning for udbytter.

Udvalget er imidlertid opmærksom på, at der med EF-domstolens dom af 28. januar 1986 er opstået spørgsmål om bl.a. den skattemæssige behandling af udbytter og den evt. hertil knyttede skattegodtgørelse hos begrænset skattepligtige her i landet med skattemæssigt hjemsted i et andet EF-land (se bilag 7). Det er overfor udvalget blevet oplyst, at skattedepartementet i forbindelse med gennemførelsen af lovgivningen om ophævelse af dobbeltbeskatningen af udbytter vil foretage den endelige vurdering af, hvorledes eventuelle konsekvenser af EF-dommen skal indpasses i den danske lovgivning.

Kapitel IV.

Tidligere og nugældende regler om lempelse af dobbeltbeskatningen.

1. Indførelsen og senere ændringer af skattegodtgørelsesordningen.

Regler om lempelse af dobbeltbeskatningen af udloddede selskabsindkomster blev indført ved lov nr. 404 af 20. august 1976 om ændring af forskellige skattelove (Lempelse af dobbeltbeskatningen af udloddede selskabsindkomster). Loven indeholdt en række overgangsbestemmelser. Den trådte i kraft fra og med indkomståret 1977.

Lempelsen vedrørte den dobbeltbeskatning af udloddede selskabsindkomster, som fremkommer ved, at selskabsindtjeningen i princippet undergives beskatning såvel hos selskabet som hos aktionærerne. Selskabsindkomsten beskattes først fuldt ud hos selskabet, og når der af selskabsindkomsten udloddes udbytte til aktionærerne, beskattes disse af samme indkomst.

Lempelsen skete i form af en skattegodtgørelsesordning, der var udarbejdet på grundlag af den af selskabsskattekommissionen i betænkning nr. 640/1972 foreslåede godtgørelsesordning, men som dog var forenklet i forhold hertil.

Skattegodtgørelsesordningen gik i princippet ud på, at en del af den skat, som var afkrævet selskabet af dets indkomst, blev godtgjort aktionæren gennem en nedsættelse af dennes skattebetaling.

Selskabsskattesatsen udgjorde på daværende tidspunkt 37 pct. Satsen blev siden ned virkning fra og med skatteåret 1980/81 forhøjet til 40%, og satsen er senest med virkning fra og med skatteåret 1986/87 forhøjet til 50 pct.

Selskaber skulle fortsat betale en skat på 37 pct. af selskabsindkomsten, men ved udlodning af udbytte til aktionærerne blev der knyttet en skattegodtgørelse til udbyttet på 15 pct. af det udloddede beløb. Skattegodtgørelsen samt udbyttet skulle herfter medregnes af aktionæren ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Som led i skattegodtgørelsesordningen blev der bl.a. vedtaget følgende nye bestemmelser:

Selskabsskattelovens § 17 A om skattegodtgørelse ved udlodning af udbytte fra selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

Selskabsskattelovens §§ 17 B og 17 C om udligningsskat og udlodningskonto.

Selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2 om skattefrihed for udbytter fra danske datterselskaber.

Selskabsskattelovens § 8, stk. 2, om begrænsningen i et moderselskabs adgang til fremførsel af underskud efter ligningslovens § 15 under hensyntagen til skattefri udbytter fra datterselskaber.

Lov om særlig indkomstskat m.v. § 3, stk. 3, og ligningslovens § 16 C, stk. 4, 2. pkt. (nu aktieavancebeskatningslovens § 5, stk. 5), hvorefter et i øvrigt fradragsberettiget tab ved et moderselskabs afståelse af aktier i et datterselskab kun kan fradrages i det omfang, tabet overstiger skattefri udbytter fra det pågældende datterselskab.

I det følgende redegøres i hovedtræk for de ændringer, som siden er sket i relation til ovennævnte bestemmelser. Vedrørende den gældende skattegodtgørelsesordning samt den tidligere ordning om udligningsskat henvises til henholdsvis afsnit 2 og 3.

1.1. Skattegodtgørelse.

1.1.1. Ved lov nr. 264 af 27. maj 1981 om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Forhøjelse af skattegodtgørelsen m.v.) blev skattegodtgørelsesprocenten i selskabsskattelovens § 17 A forhøjet fra 15 pct. til 25 pct. af det modtagne udbytte.

Ved samme lov blev selskabsskattelovens § 17 A udvidet med et nyt stk. 2, hvorefter reglerne om skattegodtgørelse kom til at

omfatte medlemmer af udloddende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, men kun vedrørende den del af det udloddede beløb, som hidrørte fra modtagne aktieudbytter fra danske selskaber.

Begge ændringer skete med virkning fra og med indkomståret 1981.

1.1.2. Ved lov nr. 244 af 9. juni 1982 om ændring af forskellige skattelove (Indeholdelse af A-skat ved arbejdsudleje **m.v.**) blev der i § 2 i kildeskatteloven og selskabsskatteloven indsat nye bestemmelser om beskatning af skattegodtgørelse til udenlandske aktionærer, som i henhold til en med en fremmed stat, Færøerne eller Grønland indgået dobbeltbeskatningsoverenskomst oppebar dansk skattegodtgørelse. De nye bestemmelser havde virkning for beskatning af skattegodtgørelse knyttet til udbytter, der blev deklareret den 13. juni 1982 eller senere.

1.1.3. Ved fondsbeskatningsloven af 19. marts 1986 er der som § 12 indsat en bestemmelse, hvorefter fonde, foreninger og institutter m.v., som efter fondsbeskatningsloven er skattepligtige af udbytter fra selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, er berettiget til en skattegodtgørelse på 25 pct. af disse udbytter. Loven har virkning fra og med indkomståret 1987.

1.2. Udligningsskat.

De ved lov nr. 404 af 20. august 1976 indførte regler om udligningsskat og udlodningskonto skulle neutralisere virkningen af, at der af praktiske grunde blev knyttet skattegodtgørelse til udbytteudlodninger, uanset om disse hidrørte fra indtægter, som ikke var beskattet fuldt ud, eller som var indtjent før godtgørelsesordningens ikrafttræden.

1.2.1. Ved lov nr. 194 af 3. maj 1978 om ændring af forskellige skattelove (Udligningsskat m.v.) blev reglerne om udligningsskat ændret således, at de i udlandet betalte skatter blev sidestillet med skatter betalt her i landet, og påligningen af udligningsskat blev som udgangspunkt begrænset til tilfælde, hvor udlodningskon-

toen igennem en periode på 5 år til stadighed havde udvist en negativ saldo. Ændringen skete med virkning fra og med det indkomstår, for hvilket udlodningskontoen skulle ansættes første gang, dvs. det indkomstår, der lå til grund for skatteansættelsen for skatteåret 1978/79.

1.2.2. Ved lov nr. 582 af 19. december 1980 om ændring af forskellige skattelove (Ophævelse af udligningsskatten m.v.) blev reglerne om udligningsskat og udlodningskonto ophævet med virkning fra og med skatteåret 1981/82. Ophævelsen skete under hensyn til, at reglerne om udligningsskat var komplicerede at administrere for såvel selskaberne som skattemyndighederne, og udligningsskatten påregnedes ikke at ville indbringe noget større skattemæssigt provenu.

1.3. Skattefri udbytter.

Forinden indførelsen af reglen om skattefrihed for datterselskabsudbytter blev dobbeltbeskatningen imellem koncernselskaber såvel i relation til udbytter fra danske som udenlandske datterselskaber lempet efter de dagældende regler om datterselskabslempelse i selskabsskattelovens § 17, stk.3.

Ved indførelsen af skattegodtgørelsesordningen blev de i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, nævnte selskaber imidlertid fritaget for beskatning af udbytter fra danske datterselskaber, jf. den foran omtalte nye bestemmelse i lovens § 13, stk. 1, nr. 2, medens de hidtidige regler om datterselskabslempelse i lovens § 17, stk. 3, blev opretholdt i relation til udbytter fra udenlandske datterselskaber. Skattefritagelsen var som den hidtidige datterselskabslempelse betinget af, at moderselskabet havde ejet mindst 25 pct. af datterselskabets aktiekapital i hele det indkomstår, hvori udbyttet var modtaget.

Skattefritagelsesbestemmelsen i selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, blev indført, fordi de hidtidige regler om datterselskabslempelse vanskeligt lod sig forene med godtgørelsessystemet.

For sparekasser og brugsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a og 3, blev de hidtidige regler om datterselskabslempelse opretholdt såvel for udbytter fra danske

som udenlandske datterselskaber, jf. lovens § 17 B, stk. 3, og § 18, stk. 3.

1.3.1. Ved lov nr. 144 af 13. april 1983 om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. og forskellige andre skattelove blev skattefritagelsesbestemmelsen i selskabsskatte-lovens § 13, stk. 1, nr. 2, udvidet til også at omfatte udbytter fra udenlandske datterselskaber, jf. en ny bestemmelse i lovens § 13, stk. 3. Skattefriheden for udbytter fra udenlandske datter-selskaber blev dog betinget af, at den til grund for udbyttet liggende selskabsindkomst beskattes efter regler, der ikke i væ-sentlig grad afviger fra reglerne her i landet. De hidtidige reg-ler om datterselskabslempelse i lovens § 17, stk. 3, blev opret-holdt i relation til de tilfælde, hvor der var sket beskatning efter regler, der i væsentlig grad afveg fra de danske.

Ved samme lov blev selskabsskatteovens § 13 tillige udvidet med et nyt stk. 1, nr. 3, om udloddende investeringsselskaber hvorefter udbytte, som de i selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 1, nævnte selskaber modtager fra andre sådanne selskaber, ikke skal medregnes til den skattepligtige indkomst. Skattefriheden blev dog betinget af, at moderselskabet er børsnoteret, at dets formål og faktiske virke udelukkende er at eje og administrere aktier i andre selskaber omfattet af selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 1, samt at moderselskabet ifølge sine vedtægter er forpligtet til at udlodde de i indkomståret indtjente udbytter inden fristen for indgivelse af selvangivelse for det pågældende indkomstår.

De nævnte bestemmelser har virkning fra og med skatteåret 1984/85.

1.3.2. Ved lov nr. 615 af 19. december 1984 om ændring af lig-ningsloven (Aktiesalg til holdingselskaber) blev der som et led i de nye regler om aktiesalg til holdingselskaber indsat en bestem-melse i ligningslovens § 16 B, stk. 5, sidste pkt., hvorefter selskabsskatteovens § 13, stk. 1, nr. 2, og stk. 3, ikke finder anvendelse i de seneste 3 indkomstår forud for et selskabs afstå-else af aktier, hvis afståelsessummen skal medregnes i den skat-tepligtige indkomst efter bestemmelsen i ligningslovens § 16 B, stk. 5.

Baggrunden for reglen er, at selskabet ikke forinden afståelsen af aktierne i datterselskabet skal tømme dette gennem skattefrie udbytter.

Den nævnte lov har virkning for aktieafståelser i hele det indkomstår, der ikke er afsluttet den 4. december 1984, og i alle senere indkomstår.

1.3.3. Ved fondsbeskatningsloven af 19. marts 1986 er der som § 10 indsat en bestemmelse, hvorefter de af loven omfattede fonde, foreninger og institutter m.v. ikke er skattepligtige af udbytter fra danske og udenlandske datterselskaber efter regler svarende til selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, og stk. 3. Endvidere finder selskabsskattelovens § 17, stk. 3, om datterselskabslempelse tilsvarende anvendelse på de af fondsbeskatningsloven omfattede fonde, foreninger og institutter m.v., jfr. lovens § 11, stk. 2. Loven har virkning fra og med indkomståret 1987.

1.4. Underskudsreduktion.

Ved lov nr. 582 af 19. december 1980 om ændring af forskellige skattelove (Ophævelse af udligningsskatten m.v.) blev selskabsskattelovens § 8, stk. 2, om underskudsreduktion ophævet med virkning fra og med skatteåret 1981/82, da reglen betød en indskrænkning i den almindelige skattefrihed for moderselskaber af de skattefrie udbytteindtægter. Ophævelsen skete samtidig med ophævelsen af udligningsskatten, jf. afsnit 1.2.2. foran.

1.5. Reduktion af aktietab.

Ved lov nr. 404 af 20. august 1976 blev der indført regler i lov om særlig indkomstskat m.v og ligningsloven, hvorefter et selskabs tab ved afståelse af aktier kun kan fradrages i det omfang, tabet overstiger udbytter af de pågældende aktier, som selskabet ~~har~~ været fritaget for at medregne ved indkomstopgørelsen efter bestemmelsen i selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2.

Reglerne om reduktion af aktietab blev i forbindelse med gennemførelsen af aktieavancebeskatningsloven af 10. juni 1981 overført til denne lovs § 5, stk. 5, og reglerne er siden ved lov

nr. 144 af 13. april 1983 om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. og forskellige andre skattelove, samt ved lov nr. 146 af 19. marts 1986 om ændring af forskellige skattelove blevet udvidet til tillige at omfatte udbytter, som er skattefri ifølge selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, og stk. 3, og fondsbeskatningslovens § .10.

2. Den gældende skattegodtgørelsesordning.

Reglerne om indrømmelse af skattegodtgørelse er indeholdt i selskabsskattelovens § 17 A, som blev indført ved lov nr. 404 af 20. august 1976 med henblik på lempelse af dobbeltbeskatningen af udloddede selskabsindkomster, og som siden er ændret ved lov nr. 264 af 27. maj 1981, samt i fondsbeskatningslovens § 12.

Ved reglen lempes dobbeltbeskatningen i princippet på den måde, at en del af den skat, som er afkrævet selskabet af dets indkomst, godtgøres aktionæren gennem en nedsættelse af dennes skattebetaling. Selskabet skal betale fuld selskabsskat af hele selskabsindkomsten, uanset om indkomsten udloddes eller opspares.

Bestemmelserne i selskabsskattelovens § 17 A og fondsbeskatningslovens § 12 omfatter alene fuldt skattepligtige udbyttemodtagere, men begrænset skattepligtige udbyttemodtagere kan være tillagt ret til dansk skattegodtgørelse i henhold til en med en fremmed stat, Færøerne eller Grønland indgået dobbeltbeskatningsoverenskomst.

I det følgende er der nærmere redegjort for den gældende skattegodtgørelsesordning.

2.1. Skattegodtgørelsesprocenten.

Skattegodtgørelsen udgør 25 pct. af det udloddede beløb. Med den gældende selskabsskattesats på 50 pct. godtgøres der derfor aktionæren 25 pct. af den selskabsskat, der af det udbytteudloddede selskab er betalt i skat af den selskabsindkomst, der danner grundlag for udbytteudlodningen.

Har selskabet således eksempelvis en indtjening på 10 mio. kr., udgør selskabsskatten 5 mio. kr., og udloddes de 5 mio. kr., udgør skattegodtgørelsen 25 pct. heraf eller 1,25 mio. kr., hvilket svarer til 25 pct. af selskabsskatten på 5 mio. kr.

2.2. Behandlingen af skattegodtgørelsen i relation til aktionæren.

Såvel udbyttet som skattegodtgørelsen er skattepligtig indkomst for aktionæren, og skattegodtgørelsen skal medregnes i indkomstopgørelsen for det år, hvori udbyttet er skattepligtigt, jf. ligningslovens § 16 A, stk. 1.

Skattegodtgørelsen, der betales af statskassen, indrømmes aktionæren i form af modregning i aktionærens skat for det indkomstår, hvor udbyttet er medregnet i den skattepligtige indkomst. I det omfang, der ikke kan ske modregning i pålignet skat, udbetales skattegodtgørelsen kontant.

Udenlandske aktionærer, som i henhold til en med en fremmed stat, Færøerne eller Grønland indgået dobbeltbeskatningsoverenskomst, oppebærer skattegodtgørelse af udbytter fra her i landet **hjemmehørende** selskaber, er begrænset skattepligtige af skattegodtgørelsen, og skattepligten er endeligt opfyldt ved den i henhold til kildeskattelovens § 65 A erlagte skat på 30 pct., jf. kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra g, og stk. 2 samt selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra d, og stk. 2. Skattegodtgørelsen beskattes med samme procentsats som udbytte, og den udenlandske aktionær vil derfor efter ansøgning få tilbagebetalt forskellen mellem den beregnede skat af skattegodtgørelsen på 30 pct. og den skat, som Danmark i henhold til den pågældende overenskomst har ret til.

2.3. Hvilke selskaber kan udbetale udbytte med skattegodtgørelse.

Ifølge selskabsskattelovens § 17 A samt skattedepartementes cirkulære nr. 37 af 10. februar 1977 er der knyttet skattegodtgørelse til:

- A. udbytte, der udloddes af aktieselskaber og andre selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

- B.** Udbytte, der tilskrives medlemmer af kontoførende investeringsforeninger, men kun for den del, der hidrører fra modtagne udbytter fra aktieselskaber og andre selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

C. Udbytte, der udloddes af udloddende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, men kun for den del, der hidrører fra modtagne udbytter fra aktieselskaber og andre selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2.

Ifølge en af ligningsrådet fastsat anvisning, som senest er offentliggjort i Meddelelser fra Statsskattedirektoratet og Ligningsrådet, januar 1987, s. 49, beregnes den procentdel af udlodningen fra de under pkt. C. nævnte investeringsforeninger, som anses at hidrøre fra aktieudbytter m.v., som foreningens samlede **aktieudbytteindtægt** i procent af foreningens samlede udlodning. Herved bliver udlodningen i videst muligt omfang betragtet som hidrørende fra udbyttet. Den procentdel af udlodningen, som anses at hidrøre fra aktieudbytter m.v., kan højst andrage 100.

Udenfor skattegodtgørelsesordningen falder udbetalinger fra sparekasser, brugsforeninger, indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger, gensidige forsikringsforeninger og akkumulerende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 a, 3, 3 a, 4, 5 og 5 a, samt udbetalinger fra foreninger m.v. omfattet af bestemmelsens nr. 6, bortset fra de nævnte udloddende investeringsforeninger.

Udenfor ordningen falder endvidere udbytte udloddet af selskaber, der er begrænset skattepligtige, jf. selskabsskattelovens § 2, samt udbytte fra selskaber, der er undtaget fra skattepligt i henhold til lovens § 3, stk. 1.

Udlodning af udbytte fra udenlandske selskaber til danske aktionærer berettiger ikke til skattegodtgørelse for den i udlandet betalte selskabsskat.

2.4. Hvilke udbyttmodtagere er berettiget til skattegodtgørelse.

Skattegodtgørelse indrømmes som udgangspunkt kun udbyttmodtagere, der er fuldt skattepligtige her til landet af det modtagne udbytte, jf. selskabsskattelovens § 17 A, stk. 1, og fondsbeskatningslovens § 12.

Skattegodtgørelse indrømmes ikke indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger omfattet af selskabsskattelovens §

1, stk. 1, nr. 3 a og 4, da disse foreninger opgør deres skattepligtige indkomst på grundlag af deres formue.

Skattegodtgørelse gives ikke til foreninger m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, med mindre det modtagne udbytte undtagelsesvis betragtes som en erhvervsmæssig indtægt.

Akkumulerende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, er fuldt skattepligtige af det modtagne udbytte, og de har derfor ret til skattegodtgørelse. Udloddende investeringsforeninger er omfattet af nr. 6, jf. foran.

Skattegodtgørelse gives ikke til udbyttemodtagere, der alene er begrænset skattepligtige her til landet af det modtagne udbytte, da skattepligten er begrænset til den tilbageholdte **udbytte**-skat på 30 pct., jf. kildeskattelovens § 65. Undtagelse herfra gælder dog i tilfælde, hvor skattegodtgørelsen gives i henhold til en med en fremmed stat, Færøerne eller Grønland indgået dobbeltbeskatningsoverenskomst, jf. afsnit 2.2. foran.

2.5. Udbyttebegrebet i relation til skattegodtgørelse.

Skattegodtgørelse gives ved udlodning af deklareret udbytte samt ved andre udlodninger, der efter lovgivningen eller praksis henregnes til udbytte, jf. skattedepartementets cirkulære nr. 37 af 10. februar 1977, pkt. 3. Skattegodtgørelse er således knyttet til:

- A. Deklareret udbytte.
- B. Udlodning i forbindelse med nedsættelse af selskabets aktiekapital, med mindre der er givet dispensation i medfør af ligningslovens § 16 A, stk. 2.
- C. Udlodning i form af vederlag for afståelse af aktier til det udstedende selskab omfattet af ligningslovens § 16 B, stk. 1, med mindre der er givet dispensation efter bestemmelsens stk. 6.
- D. Afståelsessummer omfattet af ligningslovens § 16 B, stk. 2, første pkt., stk. 4 og stk. 5, når afståelsessummen udredes af selskaber, der er omfattede af selskabsskattelovens § 1,

stk. 1, nr- 1 og 2, med mindre der er givet dispensation efter bestemmelsens stk. 6, jf. skattedepartementets cirkulære nr. 50 af 13. maj 1985, pkt. 6.

(Efter et lovforslag fremsat den 18. februar 1987 om ændring af forskellige skattelove (skattepligt - L 207), der er et led i skattereformaftalen, skal begrænset skattepligtige personer og selskaber fra den 18. februar 1987 svare skat af alle udbytter omfattet af ligningslovens § 16 A, stk. 1, og afståelsessummer omfattet af ligningslovens § 16 B).

E. Udlodning af likvidationsprovenu forud for det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, med mindre der er givet dispensation efter lov om særlig indkomstskat m.v., § 17, stk. 3.

F. Maskeret udlodning.

Udbyttebegrebet i relation til selskabsskattelovens § 17 A og fondsbeskatningslovens § 12 om skattegodtgørelse er mere omfattende end udbyttebegrebet i relation til kildeskattelovens § 65 om indeholdelse af udbytteskat, jf. herved skattedepartementets cirkulære nr. 110 af 8. maj 1970 til kildeskatteloven, hvorefter der som udgangspunkt kun skal indeholdes udbytteskat i de under pkt. A, B og E nævnte udlodninger.

2.6. Generelt vedrørende godtgørelsesordningen.

2.6.1. Hensigten med skattegodtgørelsesordningen er som nævnt at lempe den dobbeltbeskatning, der finder sted derved, at selskabets indkomst først beskattes hos selskabet, og derefter, når indkomsten udloddes som udbytte, tillige hos aktionærerne.

Lempelsen sker ved en nedsættelse af aktionærernes beskatning af det modtagne udbytte, og der er således tale om en ordning, som i første række kommer aktionærerne til gode.

2.6.2. Af praktiske grunde er der knyttet skattegodtgørelse til udbytteudlodninger, uanset om de hidrører fra indtægter, som ikke er beskattet i selskabet med en skat svarende til den danske selskabsskattesats, jfr. afsnit 3.2.2.

For at neutralisere virkningen af, at der i disse tilfælde ydes skattegodtgørelse, uanset at dobbeltbeskatning ikke foreligger, blev der i forbindelse med indførelsen af skattegodtgørelsesordningen fastsat regler, hvorefter selskabet kunne pålignes en udligningsskat. Disse regler blev imidlertid senere ophævet, jfr. afsnit 1.2.2. foran.

Med ophævelsen af reglerne om udligningsskat er der sket en væsentlig forenkling af skattegodtgørelsesordningen, men forenklingen har samtidig medført, at beskatningen herefter ikke kun lempes i de tilfælde, hvor der foreligger en dobbeltbeskatning.

2.6.3. For mange aktionærer forekommer reglerne om skattegodtgørelse vanskeligt tilgængelige. Specielt har mange aktionærer vanskeligt ved at forstå, at skattegodtgørelsen skal medregnes ved indkomstopgørelsen på samme måde som udbyttet.

2.6.4. Skattegodtgørelsen i sin nuværende udformning - dvs. uden udligningsskat - giver normalt ikke anledning til administrative problemer. Der er dog en del arbejde forbundet med at kontrollere, at der kun indrømmes skattegodtgørelse, hvor udbyttet er modtaget fra et selskab, der giver ret til skattegodtgørelse, hvorved bemærkes, at der som nævnt under afsnit 2.3. eksempelvis ikke er knyttet skattegodtgørelse til udbytte fra selskaber, der er undtaget fra skattepligt i henhold til selskabsskattelovens § 3, stk. 1. Skattegodtgørelsesordningen i relation til medlemmer af udloddende investeringsforeninger giver ligeledes i et vist omfang anledning til administrative problemer, da beregningen er afhængig af, i hvilket omfang de udloddede beløb hidrører fra modtagne aktieudbytter.

3. Den tidligere ordning om udligningsskat.

3.1. De tidligere gældende regler om udligningsskat og udlokningskonto i selskabsskattelovens § 17 B og § 17 C, blev indført som led i skattegodtgørelsesordningen ved lov nr. 404 af 20. august 1976.

Reglerne om udligningsskat blev ændret ved lov nr. 194 af 3. maj 1978, og reglerne blev siden ophævet ved lov nr. 582 af 19.

december 1980 med virkning fra og med skatteåret 1981/82, jf. i øvrigt nærmere afsnit 1.2. foran.

3.2. Den tidligere gældende ordning om udligningsskat som ændret ved lov nr. 194 af 3. maj 1978 gik i hovedtræk ud på følgende:

3.2.1. Reglerne om udligningsskat fandt anvendelse på selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1 og 2, da det var udlodning fra disse selskaber, som gav ret til skattegodtgørelse.

Selskaber, som var undtaget fra skattepligten i henhold til selskabsskattelovens § 3_r stk. 1, var ikke omfattet af ordningen, og der tilkom ikke disse selskabers aktionærer skattegodtgørelse.

3.2.2. Udligningsskat skulle svares ved udlodning af udbytte, der hidrørte fra indkomst, der ikke var beskattet i selskabet, f. eks. skattefri kapitalgevinster, ved udlodning af udbytte, der hidrørte fra indkomst indtjent af selskabet før ordningens ikrafttræden, samt ved udlodning af udbytte, der hidrørte fra selskabets indkomst fra udlandet i det omfang, der - set under et - her i landet og i udlandet ikke var betalt en skat svarende til den danske selskabsskattesats.

3.2.3. Udligningsskatten blev pålignet på grundlag af en udlokningskonto, som skulle føres af selskabet.

Udlokningskontoen skulle ansættes for hvert år af ligningsmyndigheden efter samme regler, som gjaldt om ansættelsen af den skattepligtige indkomst, og lovgivningens almindelige regler om selvangivelse, ansættelse og påklage fandt tilsvarende anvendelse på udlokningskontoen.

Udligningsskatten udgjorde 13 pct. af det beløb, som svarede til 115 pct. af udlokningskontoens negative saldo, da **udlignings**skatten skulle ophæve den dagældende skattegodtgørelse på 15 pct. af udbyttet. De regler, der gjaldt om opkrævning af selskabsskatten, fandt tilsvarende anvendelse på udligningsskatten.

Påligningen af udligningsskat var dog begrænset til tilfælde, hvor udlokningskontoen igennem en periode på 5 år til stadighed havde udvist en negativ saldo. Selskabet skulle dog straks pålignes udligningsskat, såfremt det blev opløst eller overgik

til skattefri virksomhed på et tidspunkt, hvor udlodningskontoens saldo var negativ efter regulering for udenlandske indtægter og skatter, jf. nærmere afsnit 3.2.4.

3.2.4. For at det kunne konstateres, hvad selskabet kunne udlodde som udbytte uden påligning af udligningsskat, skulle selskabet føre en udlodningskonto.

De væsentligste posteringer på udlodningskontoen var følgende:

Udlodningskontoen skulle tillægges opgjort positiv skattepligtig indkomst, modtaget aktieudbytte, som var skattefrit i henhold til selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, samt skattegodtgørelse der evt. udbetaltes kontant.

Udlodningskontoen skulle reduceres med den selskabsskat, som skulle betales af selskabet på grundlag af indkomstårets skattepligtige indkomst» og med evt. skattegodtgørelse knyttet til skattepligtigt aktieudbytte samt med selskabets udbytteudlodninger, hvortil der var knyttet skattegodtgørelse.

Havde selskabet haft indtægter fra udlandet, hvoraf der ikke var betalt fuld dansk selskabsskat som følge af nedsættelse for virksomhed i udlandet, datterselskabslempelse, lempelse efter ligningslovens § 33 eller en dobbeltbeskatningsoverenskomst, skulle udlodningskontoen i første omgang formindskes med den del af den udenlandske indkomst, som svarede til forholdet mellem den ved lempelsen bortfaldne selskabsskat og den fulde danske selskabsskat.

Havde de i udlandet oppebårne indtægter medført skattebetaling i udlandet, skulle disse skatter sidestilles med betalt dansk selskabsskat. Af praktiske grunde skulle de udenlandske indtægter og skatter imidlertid først overføres til **udlodnings-**kontoen, hvis denne havde været negativ uafbrudt i 5 år, eller hvis selskabet opløstes eller overgik til skattefri virksomhed med en negativ udlodningskonto.

Såfremt den i udlandet oppebårne indtægt var beskattet i udlandet med mere end den danske selskabsskattesats, som på tidspunktet for ordningens indførelse udgjorde 37 pct., overførtes indtægten alene reduceret med en skat på 37 pct. til **udlodnings-**kontoen.

Hvis den udenlandske skat var mindre end den danske selskabsskattesats, formindskedes den udenlandske indtægt til et beløb, som svarede til, at den faktiske udenlandske skat udgjorde 37 pct. af indkomsten, og den således reducerede indkomst med fradrag af den faktiske udenlandske skat overførtes herefter til udlodningskontoen.

De udenlandske skatter, som blev sidestillet med danske skatter, var ikke alene egentlige indkomstskatter og udbytteskatter (kupon-skatter), men tillige skatter, som et udenlandsk datterselskab havde betalt som indkomstskat for så vidt angik beløb, som tilfaldt det danske moderselskab.

Hvis udlodningskontoen 5 år i træk havde haft en negativ saldo, eller selskabet opløstes eller overgik til skattefri virksomhed på et tidspunkt, hvor udlodningskontoens saldo var negativ, skulle de omregnede udenlandske indkomster og skatter som foran anført overføres til udlodningskontoen. Hvis udlodningskontoens saldo herved blev på 0 eller et positivt beløb, skulle der ikke pålignes nogen udligningsskat. Viste det sig derimod, at der også efter reguleringen var en negativ saldo, skulle der pålignes selskabet udligningsskat med 13 pct. af et beløb, der svarede til 115 pct. af den negative saldo.

Når et selskab var pålignet udligningsskat, overførtes udlodningskontoen til det følgende indkomstår med en saldo på 0.

3.2,5. På sambeskatningsområdet var reglerne vedrørende udlodningskontoens førelse indeholdt i den dagældende anvisning fra ligningsrådet om sambeskatning af selskaber samt i SD-cirkulære nr. 2. af 17. januar 1979.

Ifølge disse regler skulle hvert selskab, der var omfattet af sambeskatningen, føre en udlodningskonto, såfremt det var hjemmehørende her i landet.

Den skattepligtige indkomst, der skulle tilføres kontoen, var selskabets skattepligtige indkomst opgjort efter almindelige regler. Dette betød, at selskabets indkomst skulle reduceres dels med en forholdsmæssig andel af underskud fra samme skatteår hidrørende fra andre selskaber, der var omfattede af sambeskatningen, dels med frerfnførselsberettigede underskud fra tidligere år.

Den selskabsskat/ der skulle fragå på selskabets konto, beregnedes som den del af de sambeskattede selskabers bruttoskat, der forholdsmæssigt faldt på hvert enkelt selskab, der havde positiv indkomst. Bruttoskatten var skatten efter nedsættelse for virksomhed i udlandet, men uden øvrige lempelser. Derefter reduceredes de forholdsmæssige skattebeløb med de øvrige lempelser i enkelte selskaber, der havde indtjent de lempelsesberettigede beløb.

Der gjaldt særlige regler vedrørende behandlingen af udbytte fra udenlandske datterselskaber.

3.2.6. Reglerne om udligningsskat var administrativt belastende. Der skulle foretages en ansættelse af udlodningskontoens saldo for hvert år, og ændringer i selskabernes indkomstansættelse for tidligere år medførte således ikke alene regulering af udlodningskontoen for det pågældende år, men tillige for hvert af de følgende år. Endvidere kunne ændringer i aktionærernes ansættelse føre til ændringer i selskabernes ansættelse. Dette gjaldt således, hvor der blev statueret maskeret udlodning fra selskabet, samt hvor aktionærerne fik tilladelse til, at en udlodning fra selskabet skattemæssigt blev behandlet efter aktieavancebeskatningsreglerne.

Ordnningen om udligningsskat gav dog især anledning til problemer i relation til de selskaber, som var sambeskattede. Reglerne om overførsel af underskud mellem sambeskattede selskaber komplicerede således førelsen af udlodningskontoen i de enkelte selskaber, og det forhold, at der skulle ske regulering af lempet indkomst fra udlandet, skabte særlige problemer.

Kapitel V.

Selskabssektorens udbredelse, struktur og betydning.

Selskabssektorens fiskale og erhvervsøkonomiske betydning og ejerstruktur belyses kort nedenfor.

1. Aktie- og anpartsselskabernes erhvervsøkonomiske og fiskale betydning.

Antallet af aktie- og anpartsselskaber var i 1985 ca. 72.300, heraf knap 19.200 eller ca. 27 pct. aktieselskaber, jfr. tabel 1. Antallet var i 1980 ca. 57.000, heraf knap 17.700 aktieselskaber eller ca. 31 pct.

Antallet af aktie- og anpartsselskaber er således forøget med ca. 15.300 i perioden 1980-1984.

Tabel 1

Antal aktie- og anpartsselskaber.

	<u>1980</u>	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>
Aktieselskaber	17.749	17.961	18.194	18.284	18.508	19.183
Anpartsselskaber	39.300	42.522	45.853	49.375	50.062	53.101
Aktie- og anparts- selskaber	57.049	60.483	64.047	67.659	68.570	72.284

Kilde: Aktieselskabsregisteret

Anpartsselskabsformens større udbredelse har sin begrundelse i, at denne selskabsform kan anvendes af en større kreds, idet der efter lovgivningen på forskellige områder stilles lempeligere krav end til aktieselskaber, herunder til indskudskapitalens størrelse. Minimumskapitalen andrager for aktieselskaber 300.000 kr. og for anpartsselskaber 80.000 kr.

Aktie- og anpartsselskabernes betydning for produktion og eksport kan belyses ud fra momsstatistikken, der omfatter de fleste varer og erhvervmæssige ydelser. De væsentligste undtagelser er persontransport og rejsebureauvirksomhed, samt bank-, finansierings- og forsikringsvirksomhed, hvoraf den overvejende del er organiseret i aktieselskabsform.

Den samlede afgiftsangivne omsætning omfatter summen af den afgiftspligtige indenlandske omsætning og den afgiftsfri eksport m.v., der imidlertid omfatter ikke blot eksport men også visse afgiftsfri varer og tjenesteydelser.

Tabel 2   Aktie- og anpartsselskabernes momsregistrerede omsætning.

	1980	1981	1982	1983	1984
	mi 1 1 kr				
Aktieselskaber	341.169	376.142	449.642	496.539	573.200
Anpartsselskaber	58.785	66.883	79.240	95.662	119.513
Pct af samtlige ejerformers afgiftsangivne omsætning	53,4	53,5	56,1	57,4	59,3

Kilde: Danmarks statistik

Aktie- og anpartsselskabers andel af den samlede omsætning er i perioden 1980-84 således steget fra ca. 53 til ca. 59 pct., jfr. tabel 2.

Specielt inden for erhvervene engroshandel, fremstillingsvirksomhed, byggevirksomhed og råstofudvinding har selskabssektorens andel af omsætningen i hele perioden været stor.

Selvom der er ca. 3 gange så mange anpartsselskaber som aktieselskaber, er omsætningen i aktieselskaberne ca. 5 gange større end i anpartsselskaberne.

Aktie- og anpartsselskabernes andel af den afgiftsfri eksport m.v. er stor, jfr. tabel 3.

Tabel 3

Aktieselskabers og anpartsselskabers eksport.

	1980			1984		
	Samtlige ejerformer	heraf aktie- og anparts- selskaber	Aktie- og anparts- selskaber i % af samtliges	Samtlige ejerformer	heraf aktie- og anparts- selskaber	Aktie- og anparts- selskaber i % af samtliges
		mill.kr.	pct.		mill.kr.	pct.
Fremstillings- virksomhed	59.583	50.488	84,7	95.120	84.280	88,6
Engroshandel	48.496	28.181	58,1	90.450	64.857	71,7
Andet	30.359	12.061	39,7	57.338	38.997	68,0
I alt	138.438	90.730	65,5	242.908	189.359	77,9

Kilde: Danmarks Statistik.

Aktie- og anpartsselskabernes eksport androg ca. 189 mia. kr. i 1984, hvilket svarer til ca. 78 pct. af den samlede eksport og ca. 90 mia.kr. svarende til 66 pct. i 1980.

Især indenfor erhvervsgrupperne, fremstillingsvirksomhed og engroshandel er aktie- og anpartsselskaberne dominerende, når man ser på eksporten.

Aktieselskabernes eksport er ca. 7 gange større end anpartsselskabernes.

Det, at selskabssektoren er mere dominerende for eksportens vedkommende end for omsætningen, må ses i forbindelse med, at virksomhederne indenfor selskabssektoren som helhed er større end virksomhederne under andre ejerformer.

Tabel 4 Aktie- og anpartsselskabernes betydning for beskæftigelsen. (Beskæftigede lønmodtagere fordelt efter ejerforhold. (Ultimo november)).

	<u>1980</u>	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>
Aktie- og anpartsselskaber	815.481	797.162	798.339	821.431
Andet	642.496	634.604	640.856	635.971
Stat og kommune	743.279	752.313	774.559	760.707
I alt	2.201.256	2.184.079	2.213.754	2.218.109

Kilde: Danmarks statistik.

I perioden har ca. 37 pct. af de beskæftigede lønmodtagere været beskæftiget i aktie- og anpartsselskaber. Aktie- og anpartsselskaberne beskæftigede i 1983 ca. 56 pct. af lønmodtagerne inden for den private sektor.

Tabel 5 Skatte- og afgiftsprovenu, herunder selskabsskat, perioden 1980 - 1985.

	<u>1980</u>	<u>1981</u>	<u>1982</u>	<u>1983</u>	<u>1984</u>	<u>1985</u>
	—————mill.kr.—————					
Skatte- og afgiftsprovenu	170.382	185.376	207.282	238.725	267.929	303.521
Selskabsskat i alt	5.484	5.137	5.429	7.064	14.315	14.582
Aktie- og anpartsselskaber	5.050	4.774	5.129	6.559	11.900	13.790
Heraf forretningsbanker	850	789	731	994	4.999	1.153

Af det samlede skatte- og afgiftsprovenu kommer ca. 5 pct. fra selskabsskatten i 1985 mod ca. 3 pct. i 1980, jfr. tabel 5.

I 1985 betalte aktie- og anpartsselskaberne tilsammen ca. 13,8 mia.kr. i selskabsskat, hvilket svarer til ca. 95 pct. af den samlede selskabsskat. I 1980 betalte aktie- og anpartsselskaberne 5 mia.kr. i selskabsskat, hvilket svarer til ca. 92 pct. af den samlede selskabsskat.

Beskatningen af kursgevinster af forretningsbankers værdipapirer sker hovedsagelig efter "lagerprincippet". Det medfører store variationer i provenuet fra disse i perioder med større udsving i kursværdien.

I 1985 betalte sparekasserne ca. 174 mill.kr. i selskabsskat mod ca. 1980 mill.kr. i 1984 og ca. 300 mill.kr. i 1980.

2. Aktieudbyttets fordeling på modtagergrupper.

I 1986 udgjorde den indberettede udbytteskat, der andrager 30 pct. af samtlige udlodninger, der efter skattelovgivningen betragtes som udbytte, ca. 3.150 mill. kr. Det hertil svarende udbyttebeløb m.v. andrager ca. 10.500 mill. kr.

På grundlag af oplysninger fra forskellige kilder skønnes fordelingen af aktieudbytte på de enkelte modtagergrupper at være således:

Tabel 6 Aktieudbyttefordelingen i 1986.

	mill kr.
Aktieudbytte fra dansk datterselskab til dansk moderselskab	4.500
Aktieudbytte til udlandet	3.200
Fuldt skattepligtige personer	1.100
Danske selskaber som minoritetsaktionærer	770
Foreninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, nr. 6 (1986-regler)	350
Pensionskasser, ATP, og LD	400
Ikke-skattepligtige legater, foreninger m.v. (1986-regler)	100
Kapitalpensioner	30
Andre	<u>50</u>
lait	<u>10.500</u>

Fordelingen er som nævnt et skøn, der bygger på flere kilder og fordelingen er derfor behæftet med nogen usikkerhed.

I tabel 7 er vist, hvorledes den gennemsnitlige formueskattepligtige værdi af hovedpersoners aktier og anparter efter selv-angivelsesundersøgelsen for indkomståret 1982 er fordelt efter bruttoindkomst for indkomståret 1982.

Antages det, at aktieudbyttet typisk står nogenlunde i forhold til aktiebeholdningens størrelse i de forskellige indkomstgrupper, giver tallene således et indtryk af fordelingen af aktieudbyttet på indkomstgrupper.

Tabel 7 Danske aktiers formueskattepligtige værdi fordelt efter bruttoindkomst.

Bruttoindkomst 1982-niveau Hovedpersoner	Alle hovedpersoner		Hovedpersoner, som har aktier.	
	Antal	Gennemsnitlig formueskatteplig- tig værdi af danske aktier	Antal	Gennemsnitlig formueskatteplig- tig værdi af danske aktier
kr.	(1000)	kr.	(1000)	kr.
Under 100.000	990	1.300	85	14.900
100.000 - 200.000	1.105	3.400	156	24.000
200.000 - 500.000	240	27.000	91	71.200
500.000 - 1.000.000	10	427.800	6	725.900
Over 1.000.000	5	3.417.100	3	4.057.800
Alle familier	2.350	11.800	341	81.400

Formueoplysninger findes ikke for de skatteydere, der anvendte erklæringsordningen ved selvangivelsen for indkomståret 1982. (Formuer under 50.000 kr.).

3. Aktie- og anpartsselskabers indtjenings- og kapitalforhold.

De seneste oplysninger for den samlede selskabssektor er fra 1982, jfr. tabel 8. Disse oplysninger omfatter ikke industrivirksomheder med mindre end 20 ansatte og heller ikke pengeinstitutter. For industrivirksomheder med mere end 20 ansatte er det imidlertid muligt at føre tallene op til 1984 og for pengeinstitutterne op til 1985.

Tabel 8: Resultater for A/S og ApS 1977 til 1982.

	1977	1978	1979	1980	1981	1982
	mill.kr.					
Resultat efter skat	4.698	5.873	5.921	3.984	5.687	9.445
Udbytter	1.738	2.632	2.467	2.299	3.233	3.241 ²⁾
Konsolidering ¹⁾	2.960	3.241	3.454	17	2.454	6.204

DS: Regnskabsstatistik.

Anm.: Banker og forsikringsselskaber indgår ikke i opgørelsen, som i øvrigt omfatter alle regnskabsbehandlede A/S og ApS med aktie- (indskuds)kapital på $\frac{1}{2}$ mill.kr. og derover. For fremstillings- samt bygge- og anlægsselskaber er størrelsesafgrænsningen dog 20 beskæftigede og derover.

Note 1: En del heraf er eventualskat.

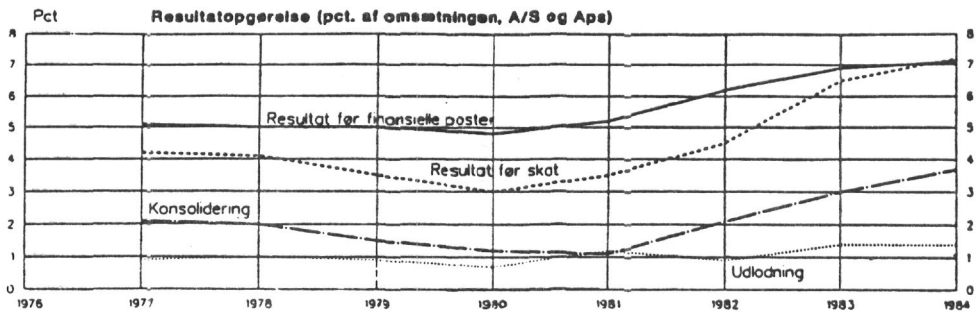
Note 2: Det samlede aktieudbytte, opgjort som i tabel 6, udgjorde for 1982 ca. 5275 mill.kr.

Efter en periode med stagnation og i 1980 et kraftigt fald i de regnskabsmæssige resultater har der fra og med 1981 været tale om kraftigt forbedrede resultater, jfr. tabel 8.

For pengeinstitutter og industrivirksomheder, er denne udvikling fortsat ind i 1984, dog med stagnerende tendens, jfr. figur 1 og tabel 9. Sammenlignes med andre opgørelser må tallene for disse to områder antages at være nogenlunde repræsentative for det samlede resultat i selskabssektoren. For industrivirksomheder var det regnskabsmæssige resultat i 1978 før skat 4 pct. af omsætningen og over 7 pct. i 1984.

Figur 1: Regnskabsmæssigt resultat for industri (A/S og Aps) 1976-1984.

Kilde: DS: Regnskabsstatistik for industrien.

Tabel 9: Regnskabsnæssigt resultatet for banker 1979-1985.

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985
	mill.kr.						
Resultat							
efter skat	1.896	1.947	1.878	2.390	9.008	19	8.611
Udbytter m.v.	583	634	676	717	836	881	1.086
Konsolide- ring	1.326	1.315	1.229	1.685	8.175	606	8.671

Kilde: Banktilsynets årsberetning.

For 1985 viser foreløbige opgørelser, at der for de ikke finansielle virksomheder har været tale om et faldende overskud, medens der for den finansielle sektor har været et stigende overskud, hovedsageligt hidrørende fra kursgevinster.

Det forbedrede resultat er i stigende grad blevet anvendt til konsolidering, udlodningen er bemærkelsesværdigt konstant i perioden, forholdsvis uafhængigt af det regnskabsmæssige resultat. Konsolideringen er i perioden fra 1980 øget fra godt 1 pct. af omsætningen i industrivirksomheder til over 3,5 pct., medens udlodningen først i de seneste år er kommet over 1 pct.

Virksomhedernes forbedrede resultater viser sig i balancerne i de enkelte år, jfr. tabel 10.

Tabel 10. Sanrosnsætningen af aktiver og passiver.

	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Aktiver	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Oms. akt. i alt	58,5	59,5	59,8	61,3	62,3	62,2	63,6
Anlægsakt. i alt	41,5	40,5	40,2	38,7	37,7	37,8	36,4
Passiver	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Egenkap.	34,4	32,7	32,0	31,9	34,3	36,2	37,8
Hensættelser	4,7	4,5	4,4	4,4	2,5	4,6	4,8
Langfristet gæld	19,1	18,9	19,8	20,2	19,9	16,6	14,8
Kortfristet gæld	41,8	44,1	43,7	43,6	43,3	42,6	42,5

Kilde: DS: Regnskabsstatistik for industri.

Egenkapitalen er øget i takt med overskuddet. Fra et lavpunkt på 32,0 pct. i 1980 er egenkapitalen i 1984 på 37,8 pct. af de samlede passiver. Soliditeten er nu på højde med soliditeten i midten af halvfjerdserne. Især den langfristede gæld er blevet reduceret, fra godt 20 pct. i 1981 til under 15 pct, i 1984. For 1985 kan der endnu ikke gives nøjagtige tal, men foreløbige analyser viser, at stigningen i egenkapitalens andel af passiverne er stagneret i takt med det vigende overskud i dette år.

Virksomhedernes konsolidering afspejles ikke blot i øgede hensættelser, men også i, at aktieemissionen på Københavns Fondsbørs har udvist en markant stigning, jfr. tabel 11 og 12.

Tabel 11. Årlig stigning i nominelt cirkulerende beløb
i fondsbørsnoterede aktier.

	78-79	79-80	80-81	81-82	82-83	83-84	84-85
Stigning i pct.	5,44	2,50	4,61	7,03	11,73	16,89	12,76

Kilde: Københavns Fondsbørs: **Årsrapport**

Tabel 12: Kapitaltilførsel via Fondsbørsen,

	1980	1981	1982	1983	1984	1985
Kapitaltilførsel via Fondsbørsen mio. kr.	244	70	608	1900	3777	4443
<u>Emissioner:</u>						
noterede selskaber antal	24	17	53	77	86	74
nye selskaber antal			3	12	31	19

Kilde: Københavns Fondsbørs: **Arsrapport.**

Fondsbørsen har således i stigende omfang fået betydning som kapitalformidler. **Arsagen** hertil skal sandsynligvis ses på baggrund af ønsket om og behovet for konsolidering. Forventninger hos investorer om kursgevinster kan betyde, at kapitalomkostningerne for virksomhederne ved nyttegning af aktiekapital kan holdes under kapitalomkostningerne ved lånekapital. Disse forventninger har samtidig medvirket til, at det er blevet lettere at afsætte aktierne, ligesom aktierne ved emission nu ofte afsættes til en kurs, der ligger over pari. Forventningerne om kursgevinster har igen sin baggrund i øget realøkonomisk vækst med stigende investeringer, øget omsætning og forventninger om et relativt stort afkast ved investeringer i erhvervslivet.

Fondsbørsens introduktion af børs II og børs III har bidraget til denne proces, idet det nu er muligt også for mindre virksomheder at udbyde aktier på fondsbørsen.

4. Internationalisering af selskabssektoren.

Gennem de seneste år er gennemført en liberalisering af adgangen til for danskere at foretage investering i udlandet og tilsvarende er restriktionerne lempet for valutaudlændinge med hensyn til investeringer i Danmark.

Valutamæssigt sondres mellem direkte investeringer og porteføljeinvesteringer. Ved direkte investeringer forstås dispositioner, der foretages erhvervsmæssigt med henblik på etablering af en varig økonomisk forbindelse mellem investor og den pågældende virksomhed. Der vil, når det drejer sig om udenlandske investeringer i Danmark, typisk være tale om køb af en større aktiepost i en dansk virksomhed eller oprettelse af et datterselskab, og tilsvarende for danske investeringer i udlandet. Ved **porteføljeinvesteringer** forstås investeringer, der har karakter af en passiv pengeanbringelse, herunder ved køb gennem investeringselskaber.

Sondringen er imidlertid ikke skarp og en langsom, succesiv overtagelse af et firma kan således blive registreret som en porteføljeinvestering i de enkelte år, idet en investering i det enkelte år på under 10 pct. af en virksomheds aktiekapital betragtes som en porteføljeinvestering.

Tabel 13. Direkte investeringer.

	Passiv			Aktiv			Betalinger netto
	Udenlandske i Danmark			Danske i udlandet			
	<u>Faktiske betalinger</u>			<u>Faktiske betalinger</u>			
	indt.	udg.	netto	udg.	indt.	netto	
1979	1.747	566	1.180	1.213	333	879	301
1980	1.540	941	599	1.597	489	1.108	+ 409
1981	2.035	1.321	714	1.801	792	1.009	+ 295
1982	2.591	1.462	1.129	1.486	840	646	483
1983	2.319	1.737	528	2.732	1.279	1.453	+ 871
1984	2.504	2.673	+ 169	4.139	1.068	3.071	+3.240
1985	3.113	1.956	1.157	4.428	1.213	3.215	+2.058

Kilde: Nationalbanken og Industriministeriet.

Omfanget af de udenlandske direkte investeringer i Danmark er steget med godt 78 pct. fra 1979 til 1985, dog med fald i henholdsvis 1980 og 1983. Netto har der imidlertid været tale om stærkt fluktuerende betalinger men uden tendens til stigning eller fald. I 1984 var der endog tale om, at der til udlandet blev trukket større investeringer hjem, end der blev investeret i Danmark.

For de danske direkte investeringer i udlandet har der været tale om stærkt stigende tendenser fra 1982. Det er ikke muligt at udskille investeringerne på art.

I de seneste år er der således totalt tale om betydelige nettobetalingen ud af landet til danske direkte investeringer i udlandet, hvilket hovedsagelig må ses som en naturlig følge af en øget erhvervsmæssig aktivitet med øget behov for oprettelse af datterselskaber m.v. i udlandet til støtte for produktion og afsætning.

Tabel 14. Porteføljeinvesteringer i aktier (mill.kr.).

	Fra ud- landet	Til ud- landet	Netto fra udlandet
1979	198	198	0
1980	821	241	580
1981	1.503	537	967
1982	1.266	569	698
1983	2.360	1.647	713
1984	3.565	5.142	✚ 1.575
1985	7.288	10.707	✚ 3.419

Kilde: Danmarks Nationalbanks årsberetning,

For porteføljeinvesteringerne i aktier er der generelt tale om en meget kraftig stigning, både udenlandske i Danmark og danske i udlandet. Samlet er de danske investeringer i udlandet dog steget mere således, at der i 1984 og 1985 har været tale om betydelige nettobetalingen til udlandet. Sammen med betydelige udenlandske porteføljeinvesteringer i danske obligationer i 1984 og

1985, der har givet nettotilgang af fremmed valuta, afspejler de øgede kapitalbevægelser en voksende internationalisering af den finansielle sektor af dansk økonomi. De udenlandske investeringer må antages at ske på baggrund af det i international sammenhæng høje danske renteniveau og tillid til kronekursen.

Kapitel VI.

Ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter gennem en fradragsordning.

1. Fradragsordningens systematik..

Ved fradragsordningen ophæves dobbeltbeskatningen af aktieudbytter dels ved at der gives fradrag i selskabsindkomsten for årets udbytte, dels ved at allerede betalt selskabsskat fra tidligere indkomstår under en eller anden form tilbageføres selskabet, når reserveverne efterfølgende udloddes. Samtidig må det imidlertid sikres, at tilbageførslen ikke kan overstige den samlede betalte selskabsskat. Dette kan ske gennem 2 principielt forskellige kontoordninger, hvor man enten fører en konto over selskabets skattepligtige, positive indkomst - beskrevet i afsnit 3.1. - eller en konto over selskabets pålignede skat, - beskrevet i afsnit 3.2.

2. Beskatning af aktionæren.

På aktionaersiden sker der principielt ingen ændring i den skattemæssige behandling af udbytter.

Ordningen bygger således på det princip, at den del af et selskabs overskud, der udloddes til aktionærerne, alene skal beskattes hos disse.

3. Beskatning af selskabet.

3.1. Når udbytter gøres fradragsberettigede i selskabets indkomst, kunne man umiddelbart sidestille dette fradrag med de øvrige kendte fradrag for driftsudgifter. Konsekvensen heraf vil være, at den del af årets udlodning, der kan rummes i årets skattepligtige indkomst opgjort efter sædvanlige regler, bliver skattefri, medens et eventuelt overskydende fradrag for udbytter må overføres til modregning i et eller flere af de følgende fem års skattepligtige indkomst, efter princippet i ligningslovens § 15.

Foretages der i et indkomstår udlodning af udbytte, der overstiger årets skattepligtige indkomst før fradraget for udbytter, er det ikke muligt at afgøre, om det overskydende udbytte hidrører fra tidligere års opsparede - og beskattede - overskud eller fra skattefri fortjenester i selskabet, eksempelvis ejendomsavanceer.

Det vil derfor være nødvendigt at føre en konto over selskabets samlede positive, skattepligtige indkomst. Det underskud hidrørende fra overskydende udbytte, der herefter kan fremføres til senere indkomstår, kan ikke overstige den samlede skattepligtige selskabsindkomst for de år, hvori opsparingen fandt sted. Hvis det samlede fremførte underskud overstiger den skattepligtige indkomst i opsparingsårene, må forskellen hidrøre fra skattefri selskabsindkomst m.v., der ikke berettiger til fradrag. Princippet om at give en almindelig fradragsret i selskabet for aktieudbytter, dog således at underskudsfræførselsadgangen begrænses til størrelsen af den skattepligtige indkomst, minder på sin vis om de gældende principper bag ligningslovens § 15. Ordningen vil imidlertid ikke fuldkommen ophæve dobbeltbeskatningen af udbytter.

Fradraget vil, i det omfang det fremføres til modregning i et eller flere af de følgende fem års skattepligtige indkomst, kun have skattemæssig værdi, såfremt selskabet i denne periode opnår overskud af tilstrækkelig størrelse. Hvis selskabet i fem år efter udlodningsåret giver underskud, vil fradraget **være** tabt, hvis princippet i ligningslovens § 15 følges fuldt ud. Desuden vil fræførslen af underskud begrænse selskabets mulighed for at udlodde årets overskud med fradragsret. Selskaber, der i en periode har konsolideret sig i stedet for at udlodde udbytte, vil blive beskattet i denne periode, medens tilbagebetalingen af denne skat i form af en fradragsret, når opsparingen efterfølgende udloddes, så at sige vil blive skubbet foran selskabet.

3.2. En anden **måde** at sikre tilbageførsel af allerede betalt selskabsskat, når der efterfølgende finder udlodning af overskydende udbytte sted, er at tilbagebetale den tidligere betalte selskabsskat. Selskabsskatten bliver herefter alene en foreløbig skat i indtjeningsåret, der tilbagebetales, når den til beskatningen svarende opsparing senere udbetales til aktionærerne. Tabes opsparingen som følge af et efterfølgende underskud, bliver beskatningen endelig. Udlodninger på grundlag af årets indkomst fradrages som ovenfor skitseret i den skattepligtige indkomst. Modstykket til tilbagebetalingen af allerede betalt selskabsskat er, at fradraget i indkomståret ikke kan overstige den skattepligtige indkomst. Fradraget kan således kun bringe den skattepligtige

indkomst ned til nul, men ikke gøre den negativ. Der bliver derfor ikke som ved fradrag for driftsomkostninger eller ved fradrag for udbytter efter den ovenfor omtalte ordning tale om fremførsel af underskud til modregning i senere års positive indkomst.

Også under denne ordning er det nødvendigt at sikre, at tilbagebetalingen af selskabsskat til virksomheden ikke overstiger den betalte selskabsskat. Dette sker ved, at der føres en konto over pålignet selskabsskat. Kontoens saldo reduceres ved tilbagebetaling af skattebeløb. Udloddes et beløb, der ikke modsvares af betalt selskabsskat - og som der dermed ikke er dækning for på kontoen - vil dette beløb hidrøre fra en skattefri indkomst i selskabet, og der skal derfor heller ikke kunne ske tilbagebetaling af nogen selskabsskat.

Kontoen over pålignet selskabsskat sikrer, at der ikke sker tilbagebetaling af større beløb, end selskabet har betalt i selskabsskat. Det afgørende er, at der på kontoen henstår et skattebeløb, der modsvarer den aktuelle udbytteudlodning. Det er derimod uden betydning for tilbagebetalingen af selskabsskat, om den aktuelle udlodning sker på grundlag af skattepligtig eller skattefri selskabsindkomst. Sagt med andre ord vil en udlodning af udbytte i størst muligt omfang anses for foretaget på grundlag af beskattet indkomst og først derefter på grundlag af skattefri indkomst, uanset arten af selskabsindkomsten vil udbyttet imidlertid blive ensartet beskattet hos aktionæren.

4. Beskatning ved likvidation.

Likvidationsudlodninger omfatter alt, hvad der udloddes fra selskabet til aktionærerne i det kalenderår, hvori selskabet opløses endeligt. Aktieavancebeskatningslovens regler finder anvendelse også i denne situation.

Aktieavancebeskatningen svinger stærkt afhængig af, hvilken type aktionær der er tale om. Hvis man forestiller sig at en selskabsindkomst "tages ud" i form af salg af aktierne, vil en hovedaktionær blive udsat for en samlet beskatning på mellem 62,5 og 78,5 pct. og en minoritetsaktionær på mellem 50 og 78,5 pct., når der i øvrigt er betalt 50 pct. selskabsskat af de 100 kr. Der henvises til tabel 2 i kapitel IX, afsnit 1.3.4.

Ses der på beskatningen af udbytte, vil denne såvel hos minoritetsaktionærer (bortset fra **næringsaktionærer**) som hovedaktionærer altid ligge på mellem 51-57 pct. i fradragsordningen. Der er således tale om ret væsentlige udsving i beskatningsprocenten, når avance- og udbyttebeskatningsreglerne sammenlignes.

En fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen af udloddet selskabsindkomst må under fradragsordningen forudsætte, at den skat, som selskabet har betalt for at kunne udbetale den del af likvidationsprovenuet, som ligger ud over indskudskapitalen, tilbagebetales til aktionæren i forbindelse med likvidationsudlodningen.

Fradragsordningen er udformet således, at der principielt altid finder en beskatning sted hos aktionæren, når der udbetales udbytte. En likvidationsudlodning omfattet af aktieavancebeskatningsreglerne vil imidlertid blive beskattet under hensyn til aktionærens individuelle forhold, herunder aktiernes anskaffelsessum. Hvis en minoritetsaktionær har ejet aktier i mere end 3 år vil udlodningen være skattefri. Hvis der samtidig sker en tilbagebetaling af selskabsskatten vil likvidationsprovenuet for denne aktionær være helt skattefrit, hvilket kunne medføre nærliggende omgåelsesmuligheder. En fuld tilbagebetaling af allerede betalt selskabsskat uden hensyn til den samlede endelige beskatning af aktionæren og selskabet ville derfor ud fra en overordnet betragtning ikke stemme overens med kommissoriets krav om, at der enten skal ske beskatning hos aktionæren eller i selskabet.

Udvalget har herefter undersøgt, om det er muligt at tilpasse beskatningsprocenterne for løbende udlodninger til beskatningen af likvidationsudlodninger gennem individuelle nedsættelser af refusion af den tidligere betalte selskabsskat. Dette har dog som mere udførligt angivet i kapitel IX og bilag 5 vist så store administrative vanskeligheder, at det er udvalgets opfattelse, at det ikke er muligt at tilpasse fradragsordningen på rimelig måde til de gældende likvidationsregler.

5. Beskatning af udenlandske aktionærer.

Efter reglen i kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra f), er personer, der ikke er fuldt skattepligtige her til landet, pligtige til at svare indkomstskat til staten af udbytteindtægter, i hvilke der i henhold til kildeskattelovens § 65 skal foretages

indeholdelse af udbytteskat. Tilsvarende gælder begrænset skattepligtige selskaber, jfr. selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra c).

Ifølge kildeskattelovens § 65 skal selskaber indeholde en foreløbig udbytteskat på 30 pct. af det udloddede udbytte. For begrænset skattepligtige personer eller selskaber er skattepligten dog endeligt opfyldt ved indeholdelsen af den foreløbige udbytteskat. (Efter et lovforslag fremsat den 18. februar 1987 om ændring af forskellige skattelove (skattepligt - L 207), der er et led i skatterefterskiftet, skal begrænset skattepligtige personer og selskaber fra den 18. februar 1987 svare skat af alle udbytter omfattet af ligningslovens § 16 A, stk. 1, og afståelsessummer omfattet af ligningslovens § 16 B).

5.1. Som følge af de af Danmark indgåede dobbeltbeskatningsaftaler er udbytteskatten her til landet ofte mindre end 30 pct., idet Danmark i mange tilfælde har forpligtet sig til helt eller delvis at refundere udbytteskatten.

Som bilag 1 er medtaget en liste over tilladt dansk **kilde**-beskatning af aktieudbytter i henhold til indgåede dobbeltbeskatningsaftaler.

Hos almindelige begrænset skattepligtige aktionærer vil den danske udbytteskat gennemsnitlig være 15 pct., medens den i moder/datterselskabstilfælde ofte vil ligge på mellem 5 og 15 pct.

5.2. Fradragsordningens hovedprincip er, at udbyttebeskatningen alene sker hos aktionæren. For udbytter, som udloddes til udenlandske aktionærer, vil den typiske samlede danske skattebelastning derfor ikke overstige 15 pct. Er der tale om aktionærer bosiddende i Frankrig, Irland, Malaysia, Phillippinerne og Schweiz, vil der slet ikke ske nogen dansk beskatning, idet den tilladte kildebeskatning er 0 over for disse lande. Provenutabet ved gennemførelsen af en fradragsordning i forbindelse med udenlandske udbyttmodtagere anslås til at være ca. 1,6 mia. kr. (1986-niveau). Provenuskønnet er imidlertid udøvet på grundlag af de eksisterende forhold. Da udbytter i en række fremmede stater beskattes meget lavt, må det antages, at en fradragsordning vil medføre en øget udbetaling af udbytter til aktionærer i udlandet. Det er ikke muligt at skønne over det øgede provenutab, der vil

opstå i den forbindelse, men det vil formentlig blive af ikke ubetydelig størrelse.

5.3. Fradragsordningens virkning over for udenlandske aktionærer, som beskrevet foran, er ikke forenelig med kommissoriets udsagn om, at det ved ophævelsen af dobbeltbeskatningen skal sikres, at også udenlandske aktionærer skal undergives en passende beskatning af udbytter her fra landet. Da en så lav beskatning, som en fradragsordning med de gældende dobbeltbeskatningsoverenskomster - og det heraf følgende provenutab - resulterer i, **næppe** vil findes acceptabel, har udvalget undersøgt, hvorledes man eventuelt kan sikre Danmark en større kildebeskatning i denne situation.

5.3.1. En **måde** at imødegå problemet på ville være en genforhandling af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne vedrørende de artikler som angår udbyttebeskatningen. Mindst 40 overenskomster bør genforhandles, hvilket gør fremgangsmåden praktisk umulig, idet alene genforhandlingsproceduren ville strække sig over en periode på 10-15 år. Hertil kommer, at det langt **fra** er sikkert, at alle lande vil acceptere en højere kildebeskatning på udbytter, i hvert fald ikke, uden at der stilles modkrav. Disse modkrav kan meget vel tillige gå ud over udbyttebeskatningsområdet og kan således være med til, at en eventuel genforhandlet aftale med en tilfredsstillende procentsats for udbytter måske vil medføre provenutab også på andre områder.

5.3.2. I stedet for at skærpe kildebeskatningen af de udenlandske udbyttemodtagere har det været overvejet, at selskabets fradragsret alene skulle gælde for udlodninger til aktionærer, som er fuldt skattepligtige her til landet.

Over for de stater, vi har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med, rejser der sig et væsentligt problem med hensyn til lovligheden af en sådan ordning.

De fleste af disse overenskomster følger i vidt omfang en modelkonvention, som er udarbejdet i OECD.

Modelkonventionen spiller en meget vigtig international rolle, idet langt, hovedparten af de **dobbeltbeskatningsaftaler**, som indgås - også mellem stater udenfor OECD - tager udgangspunkt i denne konvention.

Efter modelkonventionens artikel 24, stk. 6, må et foretagende her i landet, som kontrolleres direkte eller indirekte af personer i en anden stat, ikke underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefuld end den beskatning, tilsvarende andre foretagender her i landet er undergivet. OECD-modellen kræver derfor, at fuldt skattepligtige selskaber i samme stat skal behandles ens, uanset hvorledes ejerkredsen er sammensat.

Bortset fra ganske enkelte - og i denne sammenhæng ubetydelige overenskomster - indgår denne bestemmelse i alle de dobbeltbeskatningsoverenskomster, som Danmark har indgået.

Som anført må beskatningen af et selskab, som er fuldt skattepligtig her til landet, end ikke være blot anderledes på grund af de udenlandske aktionærer. En ordning, hvor fradragsretten alene gælder for udlodning af udbytter, som udloddes til fuldt skattepligtige aktionærer, vil derfor klart være i strid med Danmarks internationale forpligtelser i henhold til vore dobbeltbeskatningsoverenskomster. Spørgsmålet henhører i sidste instans under domstolene, da dobbeltbeskatningsoverenskomsterne er en umiddelbar bestanddel af dansk ret og derfor kan påberåbes direkte af borgerne overfor ligningsmyndighederne, landsskatteretten og - i givet fald som nævnt - domstolene.

En eventuel begrænsning af fradragsordningen som her beskrevet vil derfor - som i forslaget om en forhøjelse af beskatningsprocenten for udbytter til udlandet - kræve genforhandling af stort set samtlige dobbeltbeskatningsoverenskomster. Som nævnt foran er en sådan genforhandlingsrunde imidlertid ikke praktisk gennemførlig.

Umiddelbart synes det derfor ikke muligt at begrænse det meget betydelige provenutab, som en fradragsordning vil medføre med hensyn til udenlandske aktionærer.

- ./. I bilag 2 er OECD-modelkonventionens artikel 10 om udbytte
- ./. gengivet. I bilag 3 er modelkonventionens artikel 24 om ikke-**diskrimin**-ring anført.

5.4. Selv om man forestillede sig, at man kunne begrænse en fradragsordning til alene at omfatte udlodninger til fuldt skattepligtige aktionærer, ville det volde betydelige praktiske problemer at gennemfører en sådan ordning. Dette skyldes, at man ved

udbyttebetalingen måtte være i besiddelse af oplysninger om, hvorvidt den enkelte aktionær er fuldt skattepligtig her i landet. Disse oplysninger om aktionærernes skattepligtsstatus vil selskaberne i mange tilfælde ikke være i besiddelse af, idet aktionærerne ofte vil være anonyme overfor selskabet. Dette gælder også, når børsnoterede aktier registreres i Værdipapircentralen.

6. Beskatning af begrænset skattepligtige selskaber m.v.

Udenlandske aktie- og anpartsselskaber, der er begrænset skattepligtige her til landet, som følge af erhvervsudøvelse fra et fast driftssted, jfr. selskabsskattelovens § 2 (dvs. typisk udenlandske selskabers filialer her i landet), burde principielt efter udvalgets opfattelse være omfattet af en fradragsordning, da indkomsten jo i øvrigt stort set opgøres efter de samme retningslinier som i de fuldt skattepligtige selskaber. Problemet er dog, at udlodningerne sker på baggrund af selskabets samlede overskud incl. det i udlandet optjente. Det er næppe praktisk muligt at henføre en forholdsmæssig del af udlodningen til den i Danmark beskattede indkomst, da de danske skattemyndigheder ikke har kendskab til selskabets udenlandske indtægter eller det samlede deklarerede udbytte. Begrænset skattepligtige selskaber bør derfor nok holdes uden for fradragsordningen, også selv om der udloddes udbytte til en fuldt skattepligtig dansk aktionær. Der opstår herefter spørgsmål om dette er foreneligt med vore internationale forpligtelser.

I Danmarks dobbeltbeskatningsaftaler indgår der typisk en bestemmelse om beskatningen af faste driftssteder. Som nævnt tidligere tager disse aftaler udgangspunkt i OECD-modelkonventionen. Det sædvanlige er, at det er aftalt, at beskatningen af et fast driftssted, som et foretagende i en stat har i den anden stat, ikke må være mindre fordelagtig end beskatningen af foretagender i samme stat, som det faste driftssted er beliggende i, når de i øvrigt driver samme virksomhed.

Beskatningen af det faste driftssted må altså ikke være mindre fordelagtig, men må gerne afvige fra beskatningen af virksomheder, som driver samme virksomhed i den pågældende stat.

Såfremt man vil gennemføre en fradragsordning, hvor udenlandske selskabers filialer ikke skal være omfattet af fradragsretten, må det overvejes, hvorledes man forhindrer, at beskat-

ningen af disse driftssteder gøres mindre fordelagtig end beskatningen af virksomheder, som er omfattet af fradragsordningen. Den formentlige mest nærliggende mulighed vil være at sænke skattesatsen for disse filialer. Dette vil dog medføre et vist **provenutab**.

Et særligt problem opstår dog med hensyn til den **dansk-østrigske dobbeltbeskatningsoverenskomst**, hvor udenlandske filialer heller ikke må behandles anderledes end foretagender af lignende art i den pågældende stat.

Med hensyn til OECD-modeliens artikel vedrørende beskatningen af faste driftssteder henvises til bilag 3. (Artikel 24, stk. 4).

Med hensyn til Danmarks forpligtelser over for EP er udvalget som nævnt i det indledende kapitel III, afsnit 5, opmærksom på EF-domstolens dom af 28. januar 1986 om den skattemæssige behandling af begrænset skattepligtige selskaber m.v. med hjemsted i et andet EF-land (se herom i bilag 7).

2- Beskatning af aktieudbytter fra udlandet.

Fradragsordningen bevirker, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ophæves gennem den skattemæssige behandling af det udloddende selskab. På aktionærsiden sker der principielt ingen ændringer i den skattemæssige behandling af udbytter.

Da ophævelsen af dobbeltbeskatning først og fremmest tager sigte på den danske dobbeltbeskatning af aktieudbytter, kan udenlandske aktieudbytter hos aktionæren behandles på samme måde som danske aktieudbytter.

Kapitel VII.

Ordninger med lempelse af aktionærbeskatningen Kombineret med udligningsskat i selskabet.

I det følgende redegøres for, hvorledes en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter vil kunne gennemføres ved en udbygning af den bestående begrænsede godtgørelsesordning, hvor der udbetales en godtgørelse på 25 pct. af udbyttet. Endvidere redegøres for en ordning, hvor udbytter gøres skattefrie hos aktionæren. I begge tilfælde er det forudsat, at selskabet pålignes udligningsskat, jfr. afsnit 1.3.

1. Godtgørelsesordningen.

1.1. Godtgørelsesordningens systematik.

Princippet bag godtgørelsesordningen er, at den skat, som selskabet har betalt af udloddet udbytte, tilbagebetales til aktionærene. Aktionærene stilles på denne måde som om de selv havde oppebåret selskabsindkomsten. Aktionæren skal derfor beskattes af et beløb, der modsvarer udlodningen og den heraf betalte selskabsskat, og beskatningen skal ske med aktionærens marginalskatteprocent.

Den skat, som selskabet betaler af udloddet selskabsindkomst, kan set fra aktionærernes synsvinkel betragtes som en slags foreløbig skat. Det bliver hermed aktionærens personlige indkomstforhold, der i sidste ende bestemmer den samlede skat af udloddet selskabsindkomst. Godtgørelsesordningen svarer således i et vist omfang til princippet i den nye virksomhedsordning, hvor den i tidligere år betalte virksomhedsskat **fragår** i den skat, som virksomhedsejeren skal betale, når der udtrækkes beløb fra virksomheden. Der er dog den væsentlige forskel, at selskab og aktionær på grund af udligningsskatten altid vil komme til at betale mindst 50 pct. i skat af indtægter, som kan oppebæres skattefrit i virksomhedsordningen.

Den selskabsskat, som skal tilbagebetales til aktionæren, benævnes skattegodtgørelse. Skattegodtgørelsen beregnes som en fast procentdel af udbyttet. Når selskabets skattepligtige indkomst beskattes med 50 pct., må skattegodtgørelsen fastsættes

til 100 pct. af det modtagne udbytte*. Dobbeltbeskatningen ophæves herved fuldstændigt. Den skattegodtgørelse, der tilkommer den enkelte aktionær, udbetales ikke kontant, men modregnes i aktionærens slutskat. Overstiger skattegodtgørelsen slutskatten, udbetales det overskydende beløb dog kontant.

1.2. Beskatning af aktionæren.

For at sikre en rimelig samlet beskatning af udloddet selskabsindkomst, skal der kun udbetales skattegodtgørelse til aktionærer, der er fuldt skattepligtige af udbyttet. Dog kan der fortsat blive tale om, at begrænset skattepligtige aktionærer gennem en dobbeltbeskatningsaftale kan være berettiget til skattegodtgørelse.

Det modtagne udbytte og skattegodtgørelsen vil være kapitalindkomst for aktionæren, jfr. personskatteovens § 4, stk. 1, nr. 4. Udbyttet og skattegodtgørelsen vil derfor for en enlig uden anden indtægt blive beskattet med 51 pct. af den del, der ligger under 130.000 kr. og med 57 pct. af resten. 6. pct.'s skatten vil dog kunne undgås ved at indskyde et aktie- eller anpartsselskab som mellemlid, jfr. kap. IX, afsnit 5.3.

Er aktionæren et selskab, indgår udbyttet og skattegodtgørelsen i selskabsindkomsten. Skattegodtgørelsen modregnes i den indkomstskat, som selskabet skal betale for det skatteår, i hvilket skattegodtgørelsen er medregnet ved ansættelsen. Udbytter fra datterselskaber skal dog være skattefrie, og der ydes i så fald ingen skattegodtgørelse, se afsnit 1.4.

1.3. Beskatning af selskabet. Udligningsskatten.

Selskabet skal som hidtil opgøre sin skattepligtige indkomst efter skattelovgivningens almindelige regler, og selskabsskatten forudsættes at være på 50 pct.

Når selskabet ikke har haft skattefri indkomst eller indkomst, hvoraf der ikke i fuldt omfang er betalt den normale selskabsskat på 50 pct., skal aktionæren som ovenfor anført have udbetalt en skattegodtgørelse på 100 pct. af det udbetalte udbytte

* Note: Af en selskabsindkomst på 100 kr. er der betalt 50 kr. i selskabsskat. Hvis den resterende selskabsindkomst på 50 kr. udloddes som udbytte, skal hele selskabsskatten på 50 kr. tilbagebetales til aktionæren. Den tilbagebetalte skat på 50 kr. andrager 100 pct. af udbyttet på 50 kr.

Imidlertid må det sikres, at der ikke knyttes skattegodtgørelse til et udbytte, hvoraf der ikke (i fuldt omfang) er betalt selskabsskat. Dette kan gøres enten ved kun at refundere aktionærerne den skat, selskabet rent faktisk har betalt for at kunne udbetale udbyttet (variabel skattegodtgørelse), eller ved at udbetale en fast godtgørelse, men herefter genopkræve den for meget udbetalte godtgørelse i selskabet (fast **godtgørelse** med udligningsskat).

Begge ordninger er komplicerede. Formentlig er en variabel skattegodtgørelsesordning ikke praktisk anvendelig, fordi skattemyndighederne for hvert selskab skal foretage en individuel beregning af den skattegodtgørelse, der skal udbetales i forbindelse med udbyttet. Ordningen vil gøre ligningen af aktionærer mere kompliceret, fordi mange oplysninger vedrørende selskabet skal fremskaffes og sammenholdes med aktionærens forhold.

(Se bilag 6 om udformningen af en variabel skattegodtgørelsesordning).

Den anden mulighed er at knytte en 100 pct.'s skattegodtgørelse til alle udbytter, selvom selskabet ikke har betalt skat eller har betalt mindre end 50 pct. i skat. Dette kan være tilfældet, hvis udbyttet hidrører fra f.eks. skattefri kapitalgevinster eller udenlandsk indkomst i det omfang, der - set under ét - her i landet og i udlandet ikke er betalt en skat svarende til den danske selskabsskattesats. Endvidere kan forholdet være det, at selskabets skattepligtige indkomst er nedbragt ved hjælp af skattemæssige afskrivninger, varelager nedskrivninger og lignende. I det omfang af- eller nedskrivningerne ikke modsvares af faktiske værdiforringelser, opnår selskabet en rentefordel som følge af den udskudte skattebetaling. Set over en længere periode vil den samlede selskabsbeskatning dog ikke være under 50 pct.* Det må ligeledes have for øje, at selskaberne i flere tilfælde kan blive overbeskattet i det enkelte år, hvis udgifterne først kan fradrages senere end det indkomstår, hvori de er afholdt - Se kap. VIII, afsnit 4.5.B.

*Note: Der er ikke taget hensyn til forrentningen af den likviditetsfordel, der opnås ved at udskyde skatten. I den forbindelse må der dog tages højde for, at i det omfang, der ikke skattemæssigt afskrives maksimalt, opnås der i de følgende år mulighed for større afskrivninger som følge af pristalsreguleringen af afskrivningsgrundlaget.

For at ophæve den fordel, aktionærerne får ved under alle omstændigheder at få 100 pct. skattegodtgørelse, må der opkræves en særlig skat i selskabet (udligningsskat). **Udligningsskatten** skal have en sådan størrelse, at den sammen med den betalte selskabsskat netop modsvarer skattegodtgørelsen.

Til brug ved beregningen af udligningsskatten skal selskabet føre en konto for selskabsskat pålignet efter ordningens ikrafttræden. Når selskabet betaler udbytte, fragår den til udbyttet svarende skattegodtgørelse på kontoen for pålignet selskabsskat, idet selskabsskatten nu må anses for refunderet til aktionærerne.* Bliver saldoen på kontoen for pålignet selskabsskat negativ, er dette et udtryk for, at der er udbetalt et for stort skattegodtgørelsesbeløb svarende til den negative saldo. Selskabet har i så fald udbetalt udbytte, det ikke har betalt skat af, hvorfor det må betale en udligningsskat svarende til den negative saldo. Saldoen sættes herefter til 0.

Udligningsskatten kunne alternativt betragtes som en forudbetaling af senere års selskabsskat, der kan modregnes i de følgende års selskabsskatter. Modregningsadgangen indebærer en periodisering, således at selskabets samlede skattebetaling (selskabsskat og udligningsskat) over en længere periode ikke kommer til at afhænge af, hvornår selskabet udlodder selskabsskattefrie indtægter. Selskabet har til stadighed betalt 50 pct. i skat af alt udloddet udbytte. Selskabsskatten skal kun indgå på kontoen for pålignet selskabsskat i det omfang, den overstiger udligningsskatten for det forudgående år.

Det beskrevne system giver samme resultat som det engelske system, hvor selskabet samtidig med udbytteudlodningen indbetaler et beløb svarende til skattegodtgørelsen (advanced corporation tax, **A.C.T.** se bilag 4). Dette beløb kan fremføres til modregning i selskabsskatten for de følgende år, ligesom der kan ske tilbageføring til modregning i tidligere års selskabsskat. Det engelske system er dog næppe nemmere at administrere end den ovenfor

*Note: Det beløb, der fragår på kontoen for betalt selskabsskat, er produktet af det samlede deklarerede udbytte og skattegodtgørelsesprocenten. Når selskabsskatteprocenten er 50, vil skattegodtgørelsesprocenten være 100, hvorfor det beløb, der skal fragå på kontoen, vil svare til det deklarerede udbytte.

beskrevne ordning, da den foreløbige udligningsskat også skal kunne tilbageføres til modregning i tidligere års selskabsskat. **Tilbageføringsadgang** er nødvendig for at ophæve dobbeltbeskatningen af selskabsbeskattet indkomst optjent i tidligere år.

I den udligningsskatteordning, der var gældende for skatteåret 1978/79 til 1980/81 (se herom i kapitel IV, afsnit 3.), førte man ikke en konto for betalt selskabsskat, men en udlodningskonto, som var et udtryk for den akkumulerede fuldt ud beskattede selskabsindkomst, som selskabet kunne udlodde uden udligningsskat. Kontoen tilførtes hvert år den skattepligtige indkomst med fradrag for betalt skat og udbetalte udbytter. Problemet ved denne metode er, at hvis selskabet opnår lempelse i skatten (f.eks. som følge af udlandslempelse, datterselskabslempelse, dobbeltbeskatningsoverenskomster eller ligningslovens § 33), skal den skattepligtige indkomst omregnes til et beløb, der beskattet med 50 pct. giver en skat svarende til den rent faktisk betalte.

1.4. Korrektioner af udligningsskatten.

1.4.1. Modregnet skattegodtgørelse.

Modtager selskabet udbytter fra andre aktieselskaber, hvortil der er knyttet skattegodtgørelse, og modregnes skattegodtgørelsen i selskabsskatten, må skattegodtgørelsen indgå på kontoen for pålignet selskabsskat. Modregningen er i realiteten et udtryk for betaling af skat. Kontant udbetalt skattegodtgørelse indgår derimod ikke på kontoen.

1.4.2. Datterselskabsudbytter.

Hvis holdingreglen skal opretholdes i moder- datterselskabsforhold for at fritage datterselskabet for udligningsskat ved udbytteudlodninger til moderselskabet, jfr. kap. IX, afsnit 5.1.2., bliver det nødvendigt at korrigere moderselskabets konto for selskabsskat.

Datterselskabets konto for pålignet selskabsskat reduceres med den samlede udlodning, men der betales ikke udligningsskat for den del af den negative saldo, der falder på udbytteudlodningen til moderselskabet. Moderselskabet får ikke skattegodtgørelse af det skattefrie datterselskabsudbytte, men den del af dattersel-

skabets positive saldo for pålignet skat før udbytteudlodningen, der kan henføres til det af moderselskabet modtagne udbytte, tillægges moderselskabets konto for pålignet selskabsskat. Moderselskabet kommer på denne **måde** til at betale datterselskabets udligningsskat, når datterselskabsudbyttet genudloddes.

Såfremt en del af datterselskabets aktier ejes af mindretalsaktionærer, vil ovennævnte fremgangsmåde medføre, at **moderselskabet** i et vist omfang afgiver kapital til mindretalsaktionærerne. Den besparelse, som datterselskabet opnår ved at blive fritaget **for** udligningsskatten vedrørende udbyttet til moderselskabet, vil bevirke en værdistigning på samtlige aktier, herunder mindretalsaktionærernes aktier. Disse er således bedre stillet, end hvis samtlige aktionærer er mindretalsaktionærer eller personer.

Dette forhold kan undgås, hvis kun datterselskaber, hvori moderselskabet ejer samtlige aktier, fritages for at betale udligningsskat. I så fald må holdingreglen i selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, ændres, således at det udbyttedragende selskab skal eje 100 pct. af aktie- eller anpartskapitalen for at kunne oppebære udbyttet skattefrit. Udligningsskatten vil dog indebære en skærpelse af beskattningen af udbytte udloddet til selskaber, der ejer mellem 25 og 100 pct. af aktierne i det udbyttegivende selskab, såfremt det udbyttegivende selskab ikke **har** betalt 50 pct. i skat af udbyttet.

1.4.3. Sambeskattede selskaber.

Efter selskabsskattelovens § 31 kan det tillades, at to eller flere selskaber sambeskattes. De nærmere vilkår for sambeskatningen fastsættes af ligningsrådet.

Sambeskatning indebærer den fordel for selskaberne, at underskud i et selskab kan modregnes i overskud i et andet selskab, således at et underskud kan udnyttes hurtigere, ligesom der kan blive tale om udnyttelse af underskud, som under særbeskatning ville være gået tabt.

Skatten beregnes således på grundlag af summen af selskabernes indkomst, der bortset fra visse undtagelser opgøres efter de almindelige regler.

Efter de gældende sambeskatningsvilkår fordeles nettoskatten (dvs. den samlede skat påhvilende de sambeskattede selskaber) efter 3 metoder:

- a. Nettoskatten posteres i moderselskabet.
- b. Nettoakatten fordeles forholdsmæssigt på de her i landet hjemmehørende selskaber, hvis indkomst er positiv.
- c. Soin b., men herudover skal de her i landet **hjemmehørende** selskaber, som har opnået en skattebesparelse som følge af overførsel af underskud fra andre hjemmehørende selskaber omfattet af sambeskatningen, refundere disse andre selskaber et beløb svarende til den opnåede skattebesparelse. Beløbet skal Ikke medregnes ved underskudsselskabets indkomstopgørelse og kan ikke fradrages ved overskudsselskabets indkomstopgørelse.

Udgangspunktet kan **være**, at den del af nettoskatten, der henføres, til det enkelte selskab, indgår på dette selskabs konto for pålignet selskabsskat. Udenlandske skatter må indgå på kontoen for pålignet selskabsskat i det selskab, som skal betale skatten. Dette volder ingen problemer ved metode a. og b.

I metode c. ville det være rimeligt om det selskab, som pålægges at refundere det beløb, det har sparet i skat ved overførsel af underskud fra andre her i landet hjemmehørende selskaber, med hensyn til udligningsskatten ved udlodning af udbytte stilles som om det refunderede beløb i stedet var betalt som skat. Dette kunne gøres ved at lade refusionen af skattebesparelsesbeløbet indgå på det refunderende selskabs konto for pålignet skat. På den anden side kan der i så fald blive tale om, at der udbetales skattegodtgørelse i forbindelse med en **udbytte**-udlodning, selvom skattegodtgørelsen ikke modsvares af betalt selskabsskat eller udligningsskat. Da denne konsekvens ikke er acceptabel, må nettoskatten af sambeskatningsindkomsten konteres i overensstemmelse med hovedreglen som under b., idet der ses bort fra refusion af skattebesparelsesbeløb.

En i relation til udligningsskatten teknisk enkel løsning vil være altid at kontere nettoskatten af sambeskatningsindkomsten i moderselskabet. Ved sambeskatningens påbegyndelse overføres datterselskabets saldi til moderselskabet. Datterselskabet fører herefter ikke konto for pålignet selskabsskat og pålignes ikke udligningsskat, da udbytter kun kan udloddes til modersel-

skabet. I relation til udligningsskatten behandles de sambeskattede selskaber som en enhed. Da udbytter fra datterselskabet er skattefrie for moderselskabet, vil koncerninterne udbytter ikke udløse nogen form for skattemæssige konsekvenser.

1.4.4. Indkomst fra udlandet.

Skattegodtgørelsesordningen bygger principielt på, at den selskabsskat, der er betalt i Danmark, skal refunderes til danske aktionærer, udgangspunktet er således, at udlodder selskabet udbytte, som ikke har været beskattet i Danmark, men i udlandet, skal selskabet pålignes udligningsskat. Påligningen af udligningsskat i forbindelse med udlodning af indkomst indtjent og beskattet i udlandet vil dog kunne påvirke danske selskabers interesse i at erhverve indkomst i udlandet og hjemtage denne indkomst til udlodning her i landet. For at sikre, at udligningsskatten ikke kommer til at modvirke dansk initiativ i udlandet og indtjeningen af udenlandsk valuta, må udenlandske skatter sidestilles med danske skatter. Herved opnås, at selskabet kun skal betale udligningsskat, hvis det udloddede udbytte hverken har været beskattet i Danmark eller i udlandet. Det må påhvile selskabet at bevise størrelsen af de i udlandet betalte skatter. De i udlandet betalte skatter skal indgå på selskabets konto for pålignet skat i det omfang, de udenlandske skatter ikke overstiger 50 pct. af den udenlandske indkomst opgjort efter danske regler. Den udenlandske skat, der indgår på kontoen, vil således være den samme, der kan fradrages efter ligningslovens § 33 eller efter tilsvarende creditbestemmelser, som findes i langt de fleste dobbeltbeskatningsoverenskomster. Denne måde at opgøre de udenlandske skatter i forbindelse med kontoen for pålignet skat skal også anvendes, hvis selskabet kan opnå lempelse efter exemptionmetoden.

Er der indgået en overenskomst med den pågældende stat, som hviler på exemptionmetoden, skal denne metode fortsat anvendes i forbindelse med beskatningen af selskabsindkomsten. Dette betyder, at der i denne sammenhæng ikke skal ske dokumentation for betalt udenlandsk skat for at få en lempelse. I forbindelse med udligningsskatten må det dog kræves, at det dokumenteres, at der er betalt skat i udlandet, før der kan ske en nedsættelse af udligningsskatten.

Det kan overvejes at opgøre de udenlandske skatter under ét i stedet for særskilt for hvert land. Dette vil være en fordel for selskaberne, hvis selskabsskatten for et enkelt land overstiger 50 pct. af den skattepligtige indkomst opgjort efter danske regler, mens skatten af indkomst fra et andet land er mindre end 50 pct.

Er der tale om udbytte fra udenlandske datterselskaber, kan den skat, som datterselskabet skal udrede af udbyttet til moderselskabet, tillægges moderselskabets konto for pålignet selskabsskat. Af praktiske grunde kan alene godskrives den del af datterselskabets skat, som vedrører det indkomstår, for hvilket udbyttet er deklareret. Ejer moderselskabet ikke alle aktierne i datterselskabet, indgår på kontoen kun den del af datterselskabets skat, som svarer til forholdet mellem det modtagne udbytte og datterselskabets samlede udbytteudlodning. Denne opgørelsesmetode svarer til den skatnedsættelse, der kan opnås efter selskabsskattelovens § 17, stk. 3, for udbytter fra udenlandske datterselskaber. Metoden skal også anvendes ved opgørelsen af kontoen for pålignet skat af selskaber, hvis udbytter fra udenlandske datterselskaber er omfattet af selskabsskattelovens § 13, stk. 3. Efter denne bestemmelse er udbyttet fra udenlandske datterselskaber skattefrit, hvis datterselskabet må antages at blive beskattet efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet.

1.4.5. Ændringer i skatteansættelser for tidligere år.

En ændret skatteansættelse eller statuering af maskeret udbytte for et tidligere indkomstår vil påvirke samtlige efterfølgende ansættelser af konti for pålignet selskabsskat og udligningsskat. En mulighed for at **undgå** omfattende beregninger, der kan være vanskelige at overskue, vil **være** at afskære ændringer af tidligere års konti for pålignet selskabsskat og udligningsskat. Hvis et selskab får forhøjet selskabsskatten for et tidligere indkomstår, vil forhøjelsen blive reduceret med den udligningsskat, som selskabet var berettiget til at fremføre til modregning i de følgende års selskabsskatter. Et eventuelt overskydende beløb vil blive lagt til den aktuelle saldo for pålignet selskabsskat. Hvis selskabsskatten for et tidligere indkomstår i stedet sættes ned, vil beløbet blive fratrukket i den aktuelle saldo for

pålignet selskabsskat og en negativ saldo vil i så fald udløse udligningsskat. Tilsvarende vil gælde, såfremt der i et tidligere indkomstår har fundet en maskeret udlodning sted.

Det er kun muligt at afskære ændringer af tidligere års konti for pålignet selskabsskat, hvis den pålignede udligningsskat kan modregnes i de følgende års selskabsskatter. Er der ikke mulighed for fremføring, kan refusion af for meget betalt udligningsskat på grund af en forhøjelse af selskabsskatten kun finde sted ved at ændre ansættelse af udligningsskat for det år, hvori ændringen af selskabsskatten fandt sted.

1.5. Virkningen af udligningsskatten.

Udligningsskatten vil ikke indebære en skærpelse af beskattningen for selskaberne, så længe udbytteudlodningerne er mindre end den pålignede selskabsskat.

Da kun selskabsskat pålignet efter 1989 vil indgå på kontoen for pålignet skat, vil udligningsskatten bevirke en dobbeltbeskatning i selskabet, såfremt der udloddes skattepligtig selskabsindkomst optjent i årene før 1990.

Sammenhængen mellem skattegodtgørelse og udligningsskat vil altid stille selskab og aktionær, som om beskattet indkomst udloddes først. Udligningsskatten indebærer, at indtægter, som ikke er skattepligtige i selskabet, alligevel beskattes med 50 pct., når indtægterne udloddes. På dette punkt stilles selskab og aktionær dårligere, end hvis den tilsvarende indtægt var oppebåret af en personlig drevet virksomhed.

Udligningsskatten kan i et vist omfang begrænse selskabernes muligheder for at opnå en likviditetsfordel ved at afskrive maksimalt i det enkelte år. Dette vil være tilfældet for selskaber, hvor skatten af den skattepligtige indkomst er mindre end den samlede udbytteudlodning. I så fald må selskabet nedsætte afskrivningerne for at undgå udligningsskatten. På denne måde opnås indeksering af et større afskrivningsgrundlag. Der vil således ske en fremrykning af selskabsskatten for disse selskaber.

1.6. Beskatning ved likvidation.

Den indkomst, som selskabet har indtjent, kan udloddes til aktionærerne på to måder, enten som udbytte eller som likvida-

tionsudlodninger. **Likvidationsudlodninger** omfatter alt, hvad der udloddes fra selskabet i det kalenderår, hvori selskabet opløses endeligt.

Efter de gældende regler finder **aktieavancebeskatningslovens** regler anvendelse på **likvidationsudlodninger**. Likvidationsprovenuet anses som aktiernes afståelsessum. Avancen eller tabet ved likvidationen beregnes ved at fratække anskaffelsessummen for aktierne i likvidationsprovenuet.

En fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen af udloddet selskabsindkomst må indebære, at den skat, som selskabet har betalt for at kunne udbetale den del af likvidationsprovenuet, der ligger ud over indskudskapitalen, tilbagebetales til aktionæren i forbindelse med likvidationsudlodningen. Herefter skal likvidationsudlodningen med tillæg af skattegodtgørelsen betragtes som aktiernes afståelsessum.

På den anden side skal det efter udvalgets kommissorium sikres, at udlodninger ikke kan foretages, uden at beskatning finder sted - enten i selskabet eller hos aktionæren.

Som anført i kap. IX, afsnit 1.2. svinger beskatningen af likvidationsavancer meget. Hvis en minoritetsaktionær (dvs. en aktionær, der ejer mindre end 25 pct. af samtlige aktier i selskabet) har besiddet aktierne i 3 år eller mere, er likvidationsavancen skattefri. Er der tale om en hovedaktionær (dvs. en aktionær, der har ejet 25 pct. eller mere af samtlige aktier i selskabet), beskattes avancen i de første 3 års ejertid med op til 57 pct., hvorefter avancen nedsættes under hensyn til ejertidens længde. Ved afståelse i det 8. ejerår nedsættes avancen med 50 pct., hvorfor den samlede beskatning af den reelle avance vil udgøre 25 pct.

Som følge af kravet om, at beskatning af udlodninger enten skal ske i selskabet eller hos aktionæren, og ønsket om at imødegå skattetænkning, må likvidationsprovenuet undergives en samlet beskatning af samme **størrelsesorden** som den samlede beskatning af udbytter. Dette kan kun ske ved at nedsætte skattegodtgørelsen alt efter, hvorledes den enkelte aktionær beskatnes af likvidationsudlodningen. Endvidere må der tages højde for, at den samlede beskatning vil afhænge af aktiernes anskaffelsessum. Hertil kommer, at skattegodtgørelsen ikke kan beregnes med en fast procentdel af likvidationsudlodningen, da kun den del af

udlodningen, der ikke kan henføres til indskudskapitalen, kan berettigede til skattegodtgørelse. Det er udvalgets opfattelse, at en sådan individuel beregning af skattegodtgørelsens størrelse ikke vil **være** mulig at gennemføre på grund af de administrative vanskeligheder, der vil være forbundet hermed. Udvalget mener derfor, at der ikke bør ydes skattegodtgørelse i forbindelse med likvidationsudlodninger, selvom dobbeltbeskatningen af likvidationsudlodninger ikke vil være ophævet for nogle aktionærer, (problemerne er udførligt omhandlet i kap. IX, afsnit 1.3.2. og bilag 5).

1.7. Beskatning af udenlandske aktionærer.

Efter reglen i kildeskattelovens § 2, stk. 1, litra f), er personer, der ikke er fuldt skattepligtige her til landet, pligtige til at svare indkomstskat til staten af udbytteindtægter, i hvilke der i henhold til kildeskattelovens § 65 skal foretages indeholdelse af udbytteskat. Tilsvarende gælder udenlandske selskaber, jfr. selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra c). (Efter et lovforslag fremsat den 18. februar 1987 om ændring af forskellige skattelove (skattepligt - L 207), der er et led i skattereforeaftalen, skal begrænset skattepligtige personer og selskaber fra den 18. februar 1987 svare skat af alle udbytter omfattet af ligningslovens § 16 A, stk. 1, og afståelsessummer omfattet af ligningslovens § 16 B).

Ifølge kildeskattelovens § 65 skal selskaber indeholde en foreløbig udbytteskat på 30 pct. af det udloddede udbytte. For begrænset skattepligtige personer eller selskaber er skattepligten dog endeligt opfyldt ved indeholdelsen af den foreløbige udbytteskat.

Som følge af de af Danmark indgåede dobbeltbeskatningsaftaler er udbytteskatten her til landet ofte mindre end 30 pct. Dobbeltbeskatningsaftalerne følger i de fleste tilfælde OECD's raodeloverenskomst fra 1977, dog med visse modifikationer af udbytteskattesatserne (se bilag 1).

Artikel 10, stk. 1, i modeloverenskomsten bestemmer, at udbytte, som udbetales af et selskab i en stat til en person hjemmehørende i en anden stat, kan beskattes i modtagerens bopælsstat. Dog kan udbyttet også beskattes i den stat, hvor det udbyttebetalende selskab er hjemmehørende, dog maksimalt med 15 pct.

Er udbyttemodtageren et selskab, der besidder mindst 25 pct. af aktierne i det udbyttebetalende selskab, er maksimumsatsen kun 5 pct.

I kommentaren til modeloverenskomsten anføres, at en højere sats end 15 pct. ikke kan begrundes, eftersom kildestaten i forvejen kan beskatte selskabets fortjeneste. Satsen på de 5 pct. begrundes i ønsket om at undgå **kædebeskatning** og for at lette international investering. De satser, som er bestemt i artiklen, kan dog fraviges efter aftale landene imellem.

Når aktieudbytte til udenlandske aktionærer beskattes så lavt, vil en rimelig samlet skattebetaling til Danmark af den udloddede selskabsindkomst kunne sikres ved at begrænset skattepligtige ikke modtager skattegodtgørelse.

Der er ikke i **dobbeltbeskatningsaftalerne** forbud mod at diskriminere de begrænset skattepligtige aktionærer i forhold til de fuldt skattepligtige. Der er alene forbud mod at diskriminere på grund af nationalitet. Den samlede beskatning af beskattet selskabsindkomst udloddet **til** udenlandske aktionærer vil således ofte svinge mellem 50 og 65 pct.* Det er endvidere ikke diskriminering af danske selskaber ejet af udenlandske aktionærer i forhold til danske selskaber ejet af danske aktionærer, at påligne det fra udlandet kontrollerede selskab udligningsskat, selvom der ikke udbetales skattegodtgørelse til de udenlandske aktionærer. Udligningsskatten skal blot pålignes efter de samme kriterier for alle selskaber.

De udenlandske aktionærer kan dog få skattegodtgørelse, hvis Danmark i en dobbeltbeskatningsaftale har givet dem ret hertil. Dette er tilfældet med de gældende aftaler med Storbritannien, Australien, New Zealand og Singapore, samt i en endnu ikke ratificeret ny aftale med USA.

Gennemføres en 100 pct. godtgørelsesordning, vil det medføre en øget godtgørelse til personer, som er hjemmehørende i Storbritannien» New Zealand og Australien, medens personer, som er hjemmehørende i Singapore, ikke berøres af forhøjelsen, da skattegodtgørelsen efter denne aftale er begrænset til 15 pct.

*Note: Selskabsskat 50 pct.+ 0 til 30 pct. af resten (udbyttet) giver en samlet beskatning på mellem 50 og 65 pct. af den udloddede **selskabsindkomst**. Er der tale om selskabsskattefrie indtægter, vil den samlede beskatning være af tilsvarende størrelse på grund af udligningsskatten.

En 100 pct. godtgørelsesordning vil formentlig medføre et øget pres fra andre stater om ligeledes at få indføjede bestemmelser i dobbeltbeskatningsaftalerne om godtgørelse til personer, hjemmehørende i disse stater, når de modtager udbytte fra danske selskaber.

1.7.1. Begrænset skattepligtige selskaber med fast driftssted.

Selvom det begrænset skattepligtige selskab eller den begrænset skattepligtige person udøver erhverv her i landet fra et fast driftssted, og aktiebesiddelsen er knyttet til dette faste driftssted, ydes der efter de gældende regler ikke skattegodtgørelse, medmindre dette er aftalt i en dobbeltbeskatningsaftale.

EF-dpmstolen har dog i en dom af 28. januar 1986 statueret over for den franske stat, at dette i visse tilfælde kan være i strid med artikel 52 i EØF-traktaten om etableringsretten inden for fællesskabet, jfr. det anførte foran i kap. III, afsnit 5.

2. Skattefrieordningen.

Godtgørelsesordningen bevirker, at personlige aktionærer i realiteten skal betale mellem 2 og 14 pct. i skat af det modtagne udbytte udover selskabsskatten.* For aktionærer, der er selskaber, vil en beskatning på 50 pct. af udbytte og skattegodtgørelse gå lige op med skattegodtgørelsen.

En mere enkel ordning, der indebærer en samlet beskatning på 50 pct., er at gøre aktieudbytter skattefrie hos aktionærerne. Herved undgås de forståelsesmæssige problemer, der opstår, når aktionærerne skal medregne skattegodtgørelsen til kapitalindkomsten. Selskabet skal stadigvæk pålignes udligningsskat på samme måde som i godtgørelsesordningen. I godtgørelsesordningen er formålet med udligningsskatten at genopkræve for meget udbetalt skattegodtgørelse i selskabet, fordi en variabel godtgørelsesordning formentlig ikke kan administreres. Såfremt udbytterne i

*Note: Selskabet udlodder et beskattet beløb på 100
Aktionærens skattegodtgørelse 100
Kapitalindkomst 200
Skat heraf 57 pct. 114
f skattegodtgørelse 100
Skat ialt 14

stedet gøres skattefri, skal der ikke udbetales skattegodtgørelse. Formålet med udligningsskatten er i så fald at sikre en beskatning på 50 pct., hvis der udbetales udbytte, uden at der er betalt selskabsskat. Virkningen af udligningsskatten vil **være** den samme som i godtgørelsesordningen, jfr. afsnit 1.5.

Udformningen af udligningsskatten er teknisk den samme som i godtgørelsesordningen, bortset fra når et selskab modtager udbytter fra et andet selskab. I så fald er det nødvendigt at korrigere det udbyttmodtagende selskabs konto for pålignet skat for at undgå udligningsskat af den samme indkomst i flere selskaber. Når selskabet modtager udbytte, indgår et beløb svarende til 100 pct. af udbyttet på kontoen for pålignet skat (svarende til den samlede skat af udbytter og skattegodtgørelse i godtgørelsesordningen) * Med hensyn til udbytter fra datterselskaber, udbytter fra udenlandske selskaber, sambeskattede selskaber og ændringer i skatteansættelser for tidligere år kan samme metode som i godtgørelsesordningen finde anvendelse, jfr. afsnit 1.4.2. - 1.4.4.

Udligningsskat og skattefrihed for aktieudbytter giver næsten de samme resultater som godtgørelsesordningen, bortset fra at den samlede beskatning af selskabsindkomst udloddet som udbytte aldrig vil overstige 50 pct. Beskatningen er således uafhængig af aktionærernes øvrige indkomster.

Kapitel VIII.

Ordninger tilpasset virksomhedsbeskatningen.

1. Baggrunden for overvejelserne.

I det reformkompleks, hvorved bl.a. hele personskattesystemet er blevet grundlæggende omlagt, indgår også beslutningen om en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter.

Et af reformens vigtigste formål er at søge at modvirke skattetænkning. Dette er bl.a. søgt opnået ved at udjævne beskatningsniveauerne af ensartede indkomstarter, der hidtil har været underkastet indbyrdes meget forskelligartede beskatningsformer. Ved at tilvejebringe en mere ensartet beskatning af forskellige indkomstarter har man søgt at hindre transaktioner, hvorved indkomst flyttes fra én skattepligtig til en anden, der beskattes lempeligere, og særligt at hindre transaktioner, hvorved indkomst af én art konverteres til indkomst af anden art, der beskattes lempeligere.

Disse mål er søgt gennemført bl.a. ved opdelingen i den skattepligtige indkomst i progressivt beskattet personlig indkomst og proportionalbeskattet kapitalindkomst og ved den særlige metode, hvorved dette beskatningsprincip er gennemført for indkomst fra erhvervsvirksomhed drevet i personligt regie.

Skal det led i skattereformen, der vedrører den fremtidige udbyttebeskatning, ikke stride mod reformens intentioner om bl.a. at modvirke skattetænkning, forekommer det nærliggende ved siden af de krav, der er opstillet i udvalgets kommissorium, at overveje, om det er muligt at tilvejebringe en udbyttebeskatning, der både følger et princip, der stemmer overens med reformen som helhed, og som harmonerer med skattereformens øvrige beskatningsniveauer, uanset om en sådan model ikke fuldt ud måtte indebære en ophævelse af den formelle dobbeltbeskatning.

Særligt må det haves for øje, at udbyttebeskatningen, både hvad angår fremgangsmåde og hvad angår resultat, bringes i overensstemmelse med den særlige virksomhedsordning, således at der skabes harmoni mellem beskatningen af selskabsindkomst og af afkast af personlig drevet erhvervsvirksomhed.

En beskatning af udloddet selskabsindkomst, der både følger et andet princip og leder til et andet resultat end virksomheds-

ordningens, vil skabe incitament til skattetænkning. Valget af organisationsform vil afhænge af en skattemæssig vurdering frem for af driftsøkonomiske og andre erhvervsmæssige betragtninger. Et spænd imellem beskatningsprocenterne vil desuden fortsætte interessen for at placere indtægter, hvor disse beskattes mest lempeligt, eller konvertere indtægter af én art til indtægter af en anden, der er skattemæssigt anderledes behandlet.

En hensigtsmæssigt fungerende udbyttebeskatning skal desuden afstemmes med andre regler om den skattemæssige behandling af indkomst fra erhvervsmæssig virksomhed. Et betragteligt spænd imellem udbyttebeskatningen og aktieavancebeskatningslovens regler om beskatning ved afståelse af aktier eller ved likvidation af selskabet vil bevirke, at skattemæssige og ikke driftsmæssigt relevante vurderinger bliver afgørende for ejernes handlinger.

Nedenfor undersøges, i hvilket omfang det er muligt at tilvejebringe en hensigtsmæssigt fungerende beskatning af udloddet selskabsindkomst, der i højere grad lægger vægt på overensstemmelsen med de øvrigt gældende regler om beskatning af erhvervsindkomst end på kommissoriets krav om en ophævelse af den formelle dobbeltbeskatning, der ligger i, at selskabsafkastet både beskattes i selskabet og hos aktionæren.

2. Reformens regler om personbeskatning.

Efter personskatteloven skal den skattepligtige indkomst opdeles i personlig indkomst, der omfatter løn- og pensionsindtægter m.v., og kapitalindkomst, der omfatter rente- og udbytteindkomst m.v.

Skattepligtig indkomst opgjort efter hidtil gældende regler beskattes med ca. 51 pct. Når sultanen af positiv kapitalindkomst og personlig indkomst overstiger 130.000 kr., beskattes det overskydende beløb tillige med 6 pct. Endelig beskattes personlig indkomst udover 200.000 kr. desuden med 12 pct. Opdelingen af indkomsten medfører, at fradrag normalt kun har 51 pct.'s skattemæssig værdi.

Selvstændige erhvervsdrivende kan som nævnt i stedet vælge at benytte den såkaldte virksomhedsordning. Efter virksomhedsordningen opgøres den skattepligtige indkomst efter sædvanlige regler, d.v.s. med fuldt fradrag af renteudgifter.

Såfremt virksomheden i et indkomstår har overskud, deles dette overskud i kapitalafkast, der beskattes som kapitalindkomst, og i personlig indkomst, der beskattes progressivt, når det hæves i virksomheden.

Kapitalindkomsten beregnes efter særlige regler som en procentdel af virksomhedens beregnede egenkapital. Beregningsgrundlaget er virksomhedens aktiver med fradrag af gæld ved årets begyndelse. Fast ejendom medregnes til den kontante anskaffelsessum, eller - for så vidt der er tale om ejendomme anskaffet før 1. januar 1987 - værdien ved 18 alm. vurdering.

Andre aktiver indgår i princippet med den formueskattepligtige værdi, eller - hvor der er tale om ikke-formueskattepligtige aktiver - med anskaffelsessummen.

Kapitalindkomsten beregnes som en årligt fastsat procentdel af den beregnede egenkapital. Procentsatsen fastsættes på grundlag af den i gennemsnit opgjorte effektive obligationsrente.

Ingen del af virksomhedsindkomsten beskattes som kapitalindkomst, hvis egenkapitalen er negativ. Desuden gælder den begrænsning, at den beregnede kapitalindkomst ikke kan overstige virksomhedens overskud.

Hvis virksomhedsejeren i stedet for at hæve det resterende overskud efter fradrag af kapitalafkast vælger at lade dette indstå i virksomheden, beskattes denne del af overskuddet med en proportional virksomhedsskat på 50 pct.

Hæver den skattepligtige i et senere indkomstår hele eller en del af det opsparede overskud, beregnes der en skat af det hævede beløb med tillæg af den betalte virksomhedsskat. I den heraf beregnede skat fradrages den betalte virksomhedsskat. Virksomhedsskatten bliver herved en foreløbig skat, der reducerer den endelige skattebetaling.

Skattereformen indeholder visse overgangsordninger, der betyder, at effekten af de ændrede regler først indtræder i fuldt omfang efter en årrække. Af betydning i relation til udbyttebeskatningen er særligt, at alene positiv nettokapitalindkomst på indtil 60.000 kr. omlægges fra den hidtil gældende progressive beskatning til 51/57 pct.'s beskatning i 1987, medens en eventuel resterende del skal beskattes som personlig indkomst med op til 68 pct. I de følgende år omlægges årligt yderligere 25.000 kr. til 51/57 pct.'s beskatning.

2JL De gældende avancebeskatningsregler.

I kapitel IX findes en udførlig gennemgang af de gældende aktieavancebeskatningsregler. Ved udformningen af en **model** til beskatning af aktieudbytter bør det tilstræbes, at beskatningen i så høj grad som muligt også tilpasses aktieavancebeskatningsreglerne, idet der ved disse regler sker en beskatning af den del af selskabsoverskuddet, der ikke er løbende udloddet.

Som nævnt i kapitel IX, afsnit 1.2. beskattes minoritetsaktionærers avancer som kapitalindkomst ved afståelse inden 3 år efter erhvervelsen. Efter de tre år er avancer, der tilfalder minoritetsaktionærer, skattefrie, ligesom avancer, der tilfalder selskaber. For hovedaktionærer sker der en aftrapning af skatten efter de første tre år, således at fortjenesten ved afståelser, der finder sted efter 7 år eller senere, ved skatteberegningen reduceres med 50 pct.

4. Beskrivelse af en model til beskatning af selskabsindkomst med udgangspunkt i de beskrevne gældende regler.

4.1. Principielle overvejelser.

Af det under afsnit 2 nævnte fremgår, at der i virksomhedsordningen gælder forskellige beskatningsprocenter, alt efter om der er tale om

- opsparing af virksomhedsoverskud, der beskattes foreløbigt med 50 pct.
- udtræk af indkomst svarende til afkastet af den investerede indkomst, der beskattes med 51-57 pct.
- udtræk af indkomst herudover, der beskattes som personlig indkomst med indtil 68 pct.

I det sidste tilfælde er beskatningsprocenten afhængig af størrelsen af den samlede personlige indkomst.

En til virksomhedsordningen svarende beskatning af selskabsindkomst forudsætter ingen ændringer, for så vidt angår opsparet selskabsindkomst. Opsparing sker til 50 pct.'s selskabsskat.

Derimod er det nødvendigt at tilpasse beskatningsprocenterne af hævet overskud, således at beskatningen af udloddet selskabsoverskud samlet bringes til et niveau, der svarer til beskatningen af hævet virksomhedsoverskud.

Skal udbyttebeskatningens størrelse i enhver henseende svare til beskatningen af virksomhedsafkast, må beskatningsprocenten afhænge dels af, om udbyttet er at anse for en normal forrentning af den kapital, der er investeret i selskabet (kapitalindkomst), dels af størrelsen af de udtræk herudover, der foretages (personlig indkomst). Denne model er nærmere beskrevet under afsnit 4.2.

En noget forenklet variant af denne model, hvor eventuel yderligere skat af udbytte, der ligger udover normal markedsforrentning, pålignes selskabet, er omtalt under afsnit 4.3.

Udover at graduere udbyttebeskatningen efter størrelsen af aktionærens samlede indkomst, kan der tænkes en model, hvorefter hovedaktionærer og andre aktionærer beskattes forskelligt af det hævdede udbytte. Baggrunden for dette synspunkt er, at hovedaktionærer og minoritetsaktionærer principielt må kunne sammenlignes med aktive og passive deltagere i en virksomhed.

Hovedaktionærer behandles skattemæssigt i flere relationer som aktive deltagere i selskabet, uanset om dette faktisk er tilfældet. Minoritetsaktionæren må derimod som generelt udgangspunkt sidestilles med den passive deltager i en erhvervsvirksomhed. Virksomhedsordningen kan både anvendes af aktive og passive erhvervsdrivende; men hvis en skatteyder alene deltager i virksomheden med sit kapitalindskud, må dennes afkast i princippet også anses for kapitalindkomst. Noget andet er, at dette kun sjældent vil være tilfældet i praksis.

Både aktieavancebeskatningsreglernes hårdere beskatning af hovedaktionærer og virksomhedsordningens hårdere beskatning af afkast, der ligger ud over almindeligt markedsafkast af den investerede kapital taler for tilsvarende at underkaste hovedaktionæren en skærpet udbyttebeskatning i forhold til minoritetsaktionæren. Modellen er nærmere omtalt under afsnit 4.4.

4.2. Den samlede udbytteskats størrelse afhænger af aktionærens samlede indkomst.

A. Ovenfor er nævnt, at en udbyttebeskatning, hvis niveau afhænger af udlodningens karakter og størrelse, i væsentlig grad vil være i overensstemmelse med principperne bag virksomhedsordningen.

Selskabsoverskud, der forbliver indestående i selskabet, beskattes herefter med 50 pct. Om denne skat er endelig, afhænger af, hvorledes opsparet overskud senere trækkes ud af selskabet.

Udlodninger af det pågældende indkomstårs overskud beskattes ikke yderligere, forudsat at det ikke overstiger normal forrentning af den kapital, der er investeret i selskabet. Herved opnås en samlet 50 pct.'s beskatning af udbytte, der set i forhold til investeringen ikke overstiger, hvad der ville være opnået ved investering i andre aktiver end aktier.

Som før nævnt beskattes kapitalindkomst - hvad enten denne hidrører fra investering i en virksomhed eller fra rentebærende papirer m.v. - med 57 pct., i det omfang den personlige indkomst med tillæg af positiv nettokapitalindkomst overstiger 130.000 kr. Dette kunne tilsvarende tale for at pålægge aktionærer en skat på f.eks. 14 pct. af det udloddede udbytte, således at den samlede beskatning bliver 57 pct.* Nedenfor under afsnit C omtales imidlertid de problemer, der opstår herved, hvis der skal tages hensyn til bundgrænsen på 130.000 kr., idet udbyttet med tillæg af den betalte selskabsskat skal sammenholdes med den øvrige positive kapitalindkomst og den personlige indkomst for herved at afgøre, om beløbet er over eller under 130.000 kr.

B. I en del tilfælde kan udbytter ikke anses for kapitalindkomst. I sådanne situationer er det nødvendigt for at fastholde overensstemmelse med princippet bag og beskatningsniveauet ved virksomhedsordningen at opkræve en (yderligere) skat hos aktionæren, således at udbyttebeskatningen svarer til beskatningen af **personlig** indkomst.

Spørgsmålet om en skat hos aktionæren opstår i følgende situationer:

1): Hvis selskabet reelt **er** uden aktiver, kan der intet afkast af den investerede kapital beregnes, og der skal derfor heller ikke ske beskatning af nogen del af udlodningen som kapitalindkomst.

2): Hvis selskabet ikke har skattepligtigt overskud i indkomståret, kan der ikke beregnes et markedsafkast af den investerede kapital. Udlodning af skattefrit selskabsoverskud eller af

* Note: Selskabsskat 50 pct.+ 14 pct. af det resterende udbytte
- 57 pct. af den oprindelige selskabsindkomst.

opsparat selskabsoverskud vil derfor ikke skulle beskattes som kapitalindkomst.

3): Hvis selskabet af årets overskud udlodder udbytter, der overstiger et beregnet markedsafkast, vil den overskydende del ikke skulle beskattes som kapitalindkomst.

C. For at tilvejebringe et beskatningsniveau, der svarer til virksomhedsordningens, skal udbytteudbetalinger, der ikke kan anses for kapitalindkomst, belægges med en yderligere skat, således at den samlede beskatning bliver på ca. 68 pct. Imidlertid ville denne beskatningsprocent ramme enhver udlodning, der ikke kan henregnes til kapitalindkomsten. Under virksomhedsordningen beskattes udtræk af virksomheden, der overstiger markedsafkastet, alene med 68 pct., i det omfang dette udtræk tilsammen med anden personlig indkomst overstiger 200.000 kr.

En tilsvarende ordning vil være meget vanskelig at gennemføre på udbyttebeskatningsområdet. Ved beskatningen af aktionæren skal der først tages hensyn til den del af udlodningen, der for selskabet ligger udover, hvad der må anses for et normalt afkast af den investerede kapital, og dette beløb skal herefter sammenholdes med den øvrige personlige indkomst for herved at afgøre, om det samlede beløb er over eller under 200.000 kr.

Det udbyttebeløb, der skal indgå i denne beregning, skal være det fulde udbyttebeløb, der skal beskattes som personlig indkomst, før selskabsbeskatning. Det vil med andre ord sige, at denne del af udlodningen skal forhøjes med selskabsskattebeløbet.

Det beløb, der herefter er beregnet, lægges til den øvrige personlige indkomst og reduceres med bundfradraget på de 200.000 kr. Dette beløb beskattes med 12 pct.

Som nævnt ovenfor under afsnit A. skal også den del af udbyttet, der kan anses for normalt afkast af den investerede kapital, beskattes med yderligere 6 pct. af udlodningen før selskabsskat, i det omfang dette udbytte sammen med anden positiv kapitalindkomst og personlig indkomst overstiger 130.000 kr. I den personlige indkomst indgår ved denne beregning af 6 pct.'s skatten også udbytte, der ligger udover markedsforrentningen.

Den samlede beskatning af udbytter, der ligger over markedsforrentningen, og som sammen med anden personlig indkomst overstiger 200.000 kr., bliver **herefter** $50 + 6 + 12$ pct. = 68 pct.

Ordningen bygger på den forudsætning, at der er betalt selskabsskat af det udloddede beløb. Er der tale om selskabsskattefri indkomst, der udloddes, bliver den samlede beskatning $12+24$ pct.=36 pct. (jfr. noten til afsnit H), idet udbyttet ved skatteberegningen fortsat forhøjes med den forudsatte selskabsskat, selvom der ikke er betalt selskabsskat af det udloddede beløb.

D. Det mest nærliggende ved en eventuel kapitalafkastberegning for aktieselskaber ville være at tage udgangspunkt i den egenkapital, som selskaberne skal opgøre efter årsregnskabsloven.

Efter årsregnskabsloven skal der så vidt muligt gives et retvisende billede af selskabets årsindtægt og værdien af selskabets aktiver. Der er altså ikke tale om et skattemæssigt regnskab. I det skattemæssige regnskab er der eksempelvis mulighed for at foretage af- og nedskrivninger på driftsmidler og varelagre, der er uafhængige af den reelle værdiforringelse. At anvende den i årsregnskabet opgjorte egenkapital (aktiver t gæld) kan derfor medføre, at aktionærerne får beregnet kapitalafkast på grundlag af aktiver, som selskabet har afskrevet med virkning for selskabets skattepligtige indkomst. En hovedaktionær vil altså få beregnet et højere kapitalafkast, end hvis han drev virksomheden personligt og fik kapitalafkastet beregnet efter virksomhedsskatteloven.

E. En anden måde vil være at anvende samme opgørelsesmåde som i virksomhedsskatteloven. Herefter ingår som hovedregel alle aktiver i beregningsgrundlaget med den formueskattepligtige værdi. Undtaget herfra er fast ejendom, som indgår med den kontante anskaffelsessum. Anvendtes vurderingen, kunne der beregnes kapitalafkast på konjunkturstigninger.

En sådan opgørelse af formue (egenkapitalen) efter reglerne om den skattepligtige formue finder allerede i dag sted for selskaber, hvis aktier ikke er noteret på børsen. Opgørelsen sker for at kunne ansætte den formueskattepligtige værdi af aktierne. Hvis denne opgørelse ændres, således at fast ejendom indgår med den kontante anskaffelsessum, vil der være fuldstændig ligestilling mellem personligt drevne virksomheder og virksomhed drevet i selskabsform, hvad angår opgørelsen af afkastgrundlaget.

De børsnoterede selskaber skal herefter som noget nyt på lignende måde opgøre egenkapitalen efter de skatteretlige regler for opgørelsen af den skattepligtige formue for personer.

F. Afkastsatsen for selskaberne kan sættes til den samme for de personligt drevne virksomheder (den gennemsnitlige effektive obligationsrente over årets første 6 måneder).

G. Det beregnede kapitalafkast vil herefter kunne beregnes som afkastprocent x afkastgrundlag. Kapitalafkastet nedsættes med årets pristalsregulering af afskrivningsberettigede saldi for skibe og driftsmidler. Hermed undgås dobbelt korrektion for inflationen.

H. Sammenfattende må det kunne konkluderes om en ordning, hvor udbyttet opdeles i kapitalindkomst og personlig indkomst, at der er tale om en teknisk særdeles kompliceret beskatningsform, der vil frembyde væsentlige problemer både for skatteyder og for skatteadministrationen.

Størrelsen af aktionærens skat afhænger af selskabets egenkapital, som de færreste har kendskab til. Skatteberegningen skal desuden foretages på grundlag af et beløb, der afviger fra det, der rent faktisk er udbetalt, idet udbyttet som tidligere nævnt ved skatteberegningen skal forhøjes med selskabsskatten.

Ved ligningen af aktionæren er det nødvendigt, at der kan foretages en individuel beregning af udbyttets størrelse i forhold til selskabets egenkapital for hvert enkelt udbytte. Ordningen vil gøre ligningen af aktionærer mere kompliceret, fordi mange oplysninger vedrørende selskabet skal fremskaffes og sammenholdes med aktionærens forhold. På dette punkt frembyder denne ordning formentlig akkurat de samme problemer som den tidligere omtalte variable skattegodtgørelsesordning, jfr. kap. VII, afsnit 1.3. og bilag 6.

Hertil kommer, at beregningen af et selskabs egenkapital formentlig vil afføde en del problemer af administrativ karakter, ligesom denne beregning nødvendigvis må være forbundet med en stor unøjagtighed.

Overstiger udbyttet årets skattepligtige overskud, anses det overskydende beløb for personlig indkomst. Der vil derfor - af-

hængig af ordningens nærmere udformning - normalt finde en 36 pct.'s beskatning sted hos aktionæren, hvis det udloddede beløb har været skattefrit i selskabet *. Imidlertid vil også overskud hidrørende fra tidligere år blive anset for personlig indkomst. Set over et længere tidsforløb vil opsparet selskabsindkomst derfor blive beskattet strengere end løbende udloddet selskabsindkomst. Blandt selskaber, hvis afkast ikke overstiger en normal markedsforrentning, vil denne model derfor ikke tilskynde en forsigtig udbyttepolitik, men vil derimod sandsynligvis tilskynde til altid at foretage udlodninger af årets overskud.

4.3. Forøget selskabsbeskatning ved udlodninger, der overstiger normal markedsforrentning.

Foran under afsnit 4.2. er omtalt den komplicerede beregning af udbyttemodtagerens samlede skat i tilfælde, hvor udbyttet overstiger en normal markedsforrentning af den investerede kapital.

En forenklet model, der fastholder princippet om, at udbytter som udgangspunkt er skattefrie hos udbyttemodtager, samt at udbytter udover en vis størrelse skal pålignes en yderligere skat, kan tænkes gennemført ved, at den yderligere beskatning opkræves som en ekstra selskabsskat. Herefter beskattes udbytter ikke hos aktionærerne.

Overstiger det beløb, som selskabet har afsat til betaling af udbytte og evt. ekstraskat, et normalt markedsafkast beskattet med selskabsskatteprocenten på 50, pålignes selskabet en yderligere skat af den overskydende del af udlodningen til sikring af, at denne del af udbyttet ikke beskattes mildere end anden tilsvarende indkomst.

For at undgå, at selskabet udlodder udbytte, der ikke er beskattet, og således på intet tidspunkt ville blive beskattet, må den udlodning, der kan finde sted uden særlig selskabsudbyt-

* Note: Ved beregningen af udbyttebeskatningen tillægges sædvanlig 50 pct.'s selskabsskat. Er udlodningen foretaget på grundlag af selskabsskattefri indkomst vil 6 og 12 pct.'s skatten blive beregnet af et beløb, der er det dobbelte af den faktiske udlodning. Dette svarer til en samlet beskatning på: selskabsskat 0 pct.+ 12 pct.+ 24 pct.= 36 pct. af den faktiske udlodning.

tebeskatning, ikke overstige årets skattepligtige indkomst efter selskabsskat.

Har selskabet herefter reelt ingen aktiver, eller er der tale om udlodning af opsøret overskud fra tidligere år, vil ingen del af årets udlodning kunne finde sted til 50 pct.'s selskabsbeskatning alene.

En yderligere selskabsskat, der pålignes visse udlodninger i de nævnte tilfælde, skal modsvare dels den personlige beskatnings 6 pct.'s skat, dels - for så vidt angår hovedaktionærer - 12 pct.'s skatten, idet en del af udlodningen må anses for lønbetaling.

Udfra gennemsnitsbetragtninger kan der herefter foreslås en 30-pct.'s (yderligere) selskabsskat af den del af de samlede udlodninger, der overstiger enten det beskattede markedsafkast af den investerede kapital eller årets beskattede overskud. Den samlede beskatning bliver herefter 50 pct. for så vidt angår almindelige udbytteudlodninger; 65 pct. for så vidt angår udlodninger udover sædvanligt markedsafkast samt 30 pct. for så vidt angår udlodninger på grundlag af selskabsskattefri indkomst. Er der tale om udlodninger af tidligere års beskattede overskud, beskattes dette altid med ca. 65 pct., selvom udbyttet ikke overstiger sædvanlig markedsforrentning. Denne model indebærer således på dette punkt ingen total ophævelse af dobbeltbeskatningen af sædvanlige udbytter. Det omtales dog nedenfor i afsnit 4.5., at den faktiske selskabsskat ikke altid er 50 pct.

Uanset den omtalte forenkling med hensyn til skatteberegningen ved udlodninger, der ligger ud over normal markedsforrentning, i forhold til den ovenfor under afsnit 4.2. omtalte model, må også den her beskrevne løsning antages at frembyde mange af de samme væsentlige problemer som omtalt under afsnit 4.2.H. Det er således fortsat nødvendigt at opgøre selskabets egenkapital med det heraf følgende administrative besvær og med den heraf følgende unøjagtighed.

Desuden må det antages at være en væsentlig mangel, at modellen alene omfatter udlodninger på grundlag af årets overskud. Den skærpede beskatning af udlodninger af tidligere års overskud vil muligvis bevirke, at selskabet tilskyndes til en uforsigtig udbyttepolitik.

4.4. Den samlede udbyttebeskatnings størrelse afhænger af aktionærens status.

1. Minoritetsaktionærer vil normalt ingen indflydelse have på udbyttets størrelse. Desuden vil afkastet af passive investeringer principielt i sin helhed **være** at anse for kapitalindkomst. Dette kunne tale for at anse den allerede betalte selskabsskat for endelig udbyttebeskatning for minoritetsaktionærer, således at alene hovedaktionærer afkræves en skat af det udloddede udbytte.

Herved tilnærmes beskatningen af de løbende udlodninger desuden beskatning ved afståelse af aktierne efter 3 år eller ved likvidation af selskabet efter denne periode.

2. Den nødvendige sontring mellem hoved- og minoritetsaktionærer forekommer vanskelig gennemførlig. Det skal her bemærkes, at sontringen i aktieavancebeskatningen kun skal foretages rent undtagelsesvis, når hovedaktionæren afstår sine aktier. I relation til udbyttebeskatningen vil sontringen i givet fald være af betydning for alle aktionærer hver år. Hertil kommer de allerede nævnte vanskeligheder i forbindelse med en opdeling af udbyttet i kapitalindkomst og personlig indkomst.

4.5. Udbyttebeskatning på grundlag af gennemsnitsbetragtninger, 20 pct.'s skatten.

A. For at undgå de nævnte vanskelige sontringer og beregninger vil en udbyttebeskatningsmodel, der fortsat tilstræber ensartede beskatningsniveauer, kunne bygges på gennemsnitsbetragtninger.

Efter virksomhedsordningen svinger beskatningen mellem 51 og 68 pct. af overskuddet, og et udbyttebeskatningsniveau må naturligt ligeledes ligge i dette interval. Afgørelsen af netop hvilken beskatningsprocent, der i givet fald skal lægges til grund ved en gennemsnitsbetragtning, vanskeliggøres imidlertid af, at der som nævnt ovenfor under afsnit 4.2. i udbyttet principielt både indgår indkomst, der er at anse for kapitalindkomst, og indkomst, der er at anse som vederlag for en personlig arbejdsindsats, og som derfor burde beskattes som personlig indkomst. Det er således med andre ord et spørgsmål, om der ved fastsættelsen

af en beskatningsprocent i overvejende grad skal lægges vægt på hovedaktionærers forhold, hvilket taler for en beskatningsprocent i den øverste del af intervallet, eller om der i højere grad skal lægges vægt på minoritetsaktionærers forhold og derfor vælges en skatteprocent i den laveste del af intervallet. Statistiske opgørelser vil føre til ét resultat, men afgørende bør formentlig snarere være ønsket om at modvirke skattebegrundede **dispositioner**. Skal dette ønske tilgodeses, skal der sigtes imod en beskatningsprocent, der tager højde for, at en del af hovedaktionærens afkast i realiteten kan være vederlag for personligt arbejde. At dette hensyn bør tillægges særlig vægt skyldes, at hovedaktionæren i modsætning til andre aktionærer kan påvirke selskabets udbyttepolitik, og derfor i højere grad udnytte et væsentligt spænd imellem beskatningen af iøvrigt ensartede indtægter.

Et andet problem ved fastsættelsen af en beskatningsprocent, der ud fra et gennemsnitssynspunkt må antages at føre til et rimeligt beskatningsniveau i forhold til bl.a. virksomhedsordningens, er, at forudsætningen om, at beløbet, der udloddes, allerede er blevet selskabsbeskattet, ikke nødvendigvis holder. Kun i de tilfælde, hvor den udloddede indkomst er blevet beskattet fuldt ud, vil den samlede udbyttebeskatning nå et niveau, der svarer til beskatningen af anden tilsvarende indkomst. Er den udloddede selskabsindkomst derimod ubeskattet i selskabet, eller er den beskattet med en lavere procent end 50, f.eks. fordi skatten af indtægt fra udlandet er lempet, bliver det samlede beskatningsniveau lavere end forventet. Dette problem, der også er omtalt nedenfor i afsnit B, skal dog ses i lyset af, at der er tale om indkomst, der også ville være skattefrie for personer. Det må dog bemærkes, at reglerne om skattelempelse for virksomhed i udlandet, jfr. selskabsskattelovens § 17, stk. 2, ikke gælder for personer.

I det følgende er det antaget, at et samlet beskatningsniveau på omkring 60 pct. sikrer en udbyttebeskatning, hvis afvigelse fra anden beskatning er af et sådant begrænset omfang, at afvigelsen må anses for acceptabel.

Et samlet beskatningsniveau for udloddede udbytter på 60 pct. opnås ved at påligne udbytter en særlig 20 pct.'s beskatning.

B. Det må haves for øje, at selskabsskatten ikke nødvendigvis udgør netop 50 pct., og i det omfang dette ikke er tilfældet, vil den samlede beskatning afvige fra 60 pct.

Forholdet kan være, at selskabet ikke er beskattet af indkomsten eller en del deraf. Udlodninger, der foretages på grundlag af skattefrie avancer, som selskabet har opnået, beskattes alene hos udbyttemodtager, dvs. med 20 pct. Imidlertid ville avancen have været helt skattefri, såfremt udbyttemodtageren selv havde opnået denne. Forholdet kan også være, at selskabet har erhvervet en indkomst fra udlandet, der giver ret til lempelse af den danske beskatning. Opvejes lempelsen af den danske beskatning ikke af udenlandske skatter, vil selskabsbeskatningen være lavere end 50 pct., og den samlede beskatning af den udloddede selskabsindkomst bliver således under 60 pct.

Endelig kan forholdet være, at selskabets skattepligtige indkomst er nedbragt ved hjælp af skattemæssige afskrivninger, varelager nedskrivninger og lignende. I det omfang af- eller nedskrivningerne ikke modsvares af faktiske værdiforringelser, opnår selskabet en rentefordel som følge af den udskudte skattebetaling. Den likviditet, der opnås ved at foretage skattemæssige afskrivninger udover de reelle værdiforringelser, kan udloddes til aktionærerne til en samlet beskatning på 20 pct. i dette år. Skattebesparelsen i de år, hvor afskrivningerne overstiger de reelle værdiforringelser, modsvares dog af en merbeskatning af selskabets indkomst i de efterfølgende år. Det skyldes, at de første års store afskrivninger formindsker mulighederne for at afskrive i de efterfølgende år. I disse år vil de skattemæssige afskrivninger være mindre end de reelle værdiforringelser på driftsmidlerne. Set over driftsmidlernes levetid vil den samlede selskabsbeskatning således ikke være under 50 pct., og den samlede udbyttebeskatning ikke under 60 pct.* Afhængig af driftsmidlernes karakter kan selskabernes skattebetaling dog udskydes i en længere periode. På den anden side vil der også være tilfælde, hvor de skattemæssige afskrivninger ikke er tilstrækkelige til at

*Note: Der er ikke taget hensyn til forrentningen af den likviditetsfordel, der opnås ved at udskyde skatten. I den forbindelse må der dog tages højde for, at i det omfang, der ikke skattemæssigt afskrives maksimalt, opnås der i de følgende år mulighed for større afskrivninger som følge af pristalsreguleringen af afskrivningsgrundlaget.

dække de reelle værdiforringelser i det enkelte år, ligesom f.eks. tab på debitorer først kan fradrages i den skattepligtige indkomst på det tidspunkt, hvor tabet er endeligt konstateret.

Personer kan anvende afskrivningsreglerne på samme måde som selskaberne. Den omtalte konsekvens af afskrivningsreglerne gør sig derfor også gældende under virksomhedsordningen. Selvstændige erhvervsdrivende, herunder dem der anvender virksomhedsordningen, vil derfor kunne anvende afskrivningsreglerne til at frigøre likviditet til forbrug uden beskatning eller - såfremt der er opspareret overskud i virksomheden - med en beskatning af tilsvarende størrelsesorden.

C. Ordningen indebærer i forhold til virksomhedsordningen en skærpelse af beskatningen af den del af hævet virksomhedsoverskud, der skal henføres til kapitalindkomsten, fra 51-57 pct. til 60 pct. I forhold til den del af udbyttet, der principielt er at anse for personlig indkomst, indebærer denne model en 60 pct.'s beskatning i stedet for 51-68 pct.'s beskatning. Mod ordningen vil således både kunne indvendes, at den ikke fuldt ud ophæver dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, og at den medfører en samlet for lav beskatning i forhold til den, der ville være gældende under virksomhedsordningen.

Den passive investor vil således isoleret betragtet opnå en lavere beskatning af afkast af obligationer, fast ejendom eller andet i forhold til udbyttebeskatningen. Den aktive erhvervsdrivende vil derimod kunne blive beskattet lavere, såfremt virksomheden drives i selskabsform i stedet for i personligt regie.

Hovedaktionærer, der deltager aktivt i selskabets drift, vil tilsvarende have en vis interesse i at maskere lønudbetalinger som udbytteudlodninger. Lønudbetalinger på indtil 200.000 kr. vil blive beskattet med 51-57 pct., men ved udbetalinger herudover er skatten 8 pct. lavere, såfremt beløbet hæves som udbytte i stedet for som løn. (Se kap. IX, afsnit 3.2.)

D. En særlig 20 pct.'s skat vil i rimelig grad medfører en tilpasning af beskatningsniveauet overfor aktieavancebeskatningsreglerne, uanset om udbyttet har været beskattet i selskabet eller ej. Det skyldes, at de gældende aktieavanceregler på samme måde som 20 pct.'s ordningen bygger på en forudsætning om en løbende

50 pct.'s beskatning af selskabets overskud, uanset at de under B nævnte forhold også gør sig gældende her.

Har en hovedaktionær ejet aktierne i mere end 7 år, kan beskattet overskud i selskabet frigøres ved salg af aktierne eller ved likvidation af selskabet til en samlet beskatning på 62,5 pct. (50 pct. i selskabet + 25 pct. af resten). Den samlede beskatning af udbytte er 60 pct.

Der vil også være en rimelig god overensstemmelse, hvis der er tale om udlodning af indtægter, der er skattefri i selskabet. Avancebeskatningen vil i så **fald** medføre en samlet beskatning på 25 pct., mens den samlede beskatning af udbytte vil være 20 pct.

For minoritetsaktionærer vil det fortsat medføre lavere beskatning, hvis beskattet overskud fra virksomheden hæves i form af en aktieavance efter mere end tre års ejertid. Beskatningen reduceres herved fra 60 pct. til 50 pct. (Se **kap.IX**, afsnit 1.3.3.) Er der tale om ubeskattet overskud, vil den samlede beskatning efter avancereglerne være på 0 pct., mens den samlede udbyttebeskatning vil være på 20 pct.

5. 20 pct.'s ordningens relation til indkomstskattesystemet iøvrigt.

Den i dette kapitel omtalte metode, der ikke ophæver den formelle dobbeltbeskatning, men tilsigter udligning af niveauet for beskatning af henholdsvis selskabsindkomst og indkomst under virksomhedsordningen, bygger som nævnt på en særlig 20 pct.'s udbyttebeskatning.

Aktieudbytter skal således efter denne model ikke tillægges den skattepligtige indkomst, men underkastes en særlig beskatning.

Noget andet er, at aktionærens øvrige indkomstforhold afhængig af ordningens nærmere udformning kan tillægges betydning ved udbyttebeskatning. Nedenfor er det således omtalt, at der er behov for også at lade skattesystemets almindelige regler om skatte-loft, underskudsfremførsel og personfradrag få betydning for størrelsen af den endelige udbyttebeskatning.

Det fremgår heraf, at der hverken er tale om en efter de almindelige regler opgjort skat eller om en fast og af de øvrige økonomiske forhold uafhængig afgift. Der er derimod tale om en særlig beskatning opgjort på et specielt grundlag.

5.1. Indkomstopgørelsen.

Udbytteindkomsten opgøres uafhængig af den øvrige skattepligtige indkomst og af kapitalindkomsten og får derfor ingen indflydelse for progressionen i den øvrige beskatning.

5.2. Underskudsfremførsel og personfradrag.

En konsekvent gennemførelse af tanken om en endelig **udbytteafgift**, hvor udbyttet i sin helhed anses for indkomstopgørelsen uvedkommende, vil betyde, at aktieudbytter ikke kan modregnes i anden, negativ indkomst. Da dette - i modsætning til de gældende regler - vil betyde, at der skal svares skat i tilfælde, hvor der ingen skatteevne foreligger - bør modellen udformes således, at skatteværdien af den negative indkomst kan modregnes i **udbytteskatten**. Skatteværdien af den negative indkomst må beregnes med ca. 51 pct., uanset at udbytterne kun beskattes med 20 pct. En skatteværdi på 20 pct. af den negative indkomst vil stille aktionæren dårligere, end hvis underskuddet modregnes i de følgende års positive indkomst.

Hvis en aktionærs samlede indkomst excl. udbytteindtægter er af en sådan størrelse, at den pågældende ikke eller ikke fuldt ud kan udnytte sit personfradrag, bør det på tilsvarende vis sikres, at den resterende skatteværdi af personfradraget kan modregnes i udbytteskatten, hvis man ikke vil nøjes med at lade personfradraget have en skatteværdi på 20 pct.

Skattepligtige dødsboer må på samme måde som personer have adgang til at modregne skatteværdi af underskud og bofradrag i udbytteskatten. **For** dødsboer vil skatteværdien af et underskud altid udgøre 50 pct.

5.3. Skattereforemens overgangsregler.

Som omtalt foran ved beskrivelsen af reformens personbeskatningsregler under afsnit 2 indeholder skattereforen en særlig overgangsordning, hvorved positiv nettokapitalindkomst over en i princippet meget lang årrække omlægges fra beskatning som personlig indkomst til kapitalindkomst.

Som skattereforomaftalen er udformet, er det uklart, om ophævelsen af dobbeltbeskatningen af udbytter også skal indtræde gradvist over en årrække efter 1990.

Hensynet til administration og forståelighed taler for at anse udbytteindtægter for uvedkommende i relation til skattereformens overgangsregler, således at udbytter fra og med 1990 omlægges til den foreslåede særlige beskatning.

5.4. Skattesubjekterne.

I relation til udstrækningen af den foreslåede faste udbyttebeskatning finder der ingen ændringer sted. Udbytteskatten opgøres på ændret vis, men omfatter den samme gruppe af skattesubjekter, som i dag er almindelig **skattepligtig** af aktieudbytter.

Beskatningen efter de foreslåede regler vil således omfatte fuldt skattepligtige personer, aktie- og anpartsselskaber m.v. samt fondsbeskattede. Skattefrie institutioner, pensionskasser, der er indkomstskattefrie (men realrenteafgiftspligtige), foreninger, der beskattes efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, skattefrie dødsboer og andre, der efter de gældende regler ikke beskattes af aktieudbytter, vil fortsat ikke skulle beskattes heraf. Som omtalt under afsnit 5.6. vil der i disse tilfælde **skulle** finde tilbagebetaling af indeholdt 20 pct.'s skat sted.

5.5. Kildeskatten af udbytter til udenlandske aktionærer.

Den foreløbige udbytteskat, som ved udlodningen indeholdes af selskabet, skal reduceres fra de gældende 30 pct. til det niveau, der fastsættes for den endelige udbytteskat.

Overfor udenlandske aktionærer er denne kildeskat også endelig, medmindre Danmark ved en dobbeltbeskatningsaftale har forpligtiget sig til helt eller delvis at refundere den tilbageholdte skat. Dette er tilfældet i de fleste dobbeltbeskatningsaftaler.

Gennemføres en ordning med en fast, lav beskatning, vil den endelige kildeskat overfor udlandet afhænge af denne skats størrelse. Dette skyldes, at det ikke er praktisk gennemførligt at arbejde med forskellige indeholdelsessatser for henholdsvis fuldt og begrænset skattepligtige aktionærer.

En procentsats på f.eks. 20 vil betyde en nedgang på 10 procentpoint i den tilbageholdte kildeskat overfor aktionærer, hjemmehørende i stater, med hvilke Danmark ikke har en dobbeltbeskatningsaftale. De stater som Danmark har aftaler med og hvor en 20 pct.-sats vil betyde nedgang i den tilbageholdte udbytteskat er

flg. : Brasilien (25), Indien (30), Kenya (30), Pakistan (30), Thailand (30). Tallet i parentes angiver den procentsats, som Danmark efter aftalen med det pågældende land maksimalt kan indeholde udbytteskat med. Der kræves dog intern hjemmel hertil i de danske regler. Foruden disse stater bliver der også tale om en nedgang i forhold til Grønland (30).

Både i tilfælde, hvor Danmark i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomst alene kan beskatte udbytter til udlandet med en procent mindre end 20, og i tilfælde, hvor der skal ske modregning med negativ indkomstskat eller reduktion af udbytteskatten på grund af et uudnyttet personfradrag, skal der ske tilbagebetaling af den udbytteskat, som selskabet allerede har indeholdt. Det samme gør sig gældende, hvor udbyttedtageren er skattefri eller realrenteafgiftspligtig, eller hvor udbyttedtager er skattefri efter holdingreglerne.

Kapitel IX.

Tilpasning med øvrig skattelovgivning.

1. Aktieavance- og likvidationsregler.

En ophævelse af dobbeltbeskatningen af udbytter fører naturligt til overvejelser om, hvorledes der skattemæssigt forholdes overfor andre former for overførsel af selskabsindkomst til aktionæren. Nedenfor redegøres for, hvorledes en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter harmonerer med reglerne om beskattning af selskabsindkomst, der frigøres ved salg af aktierne eller ved likvidation af selskabet.

Udvalget har ved sine overvejelser om en tilpasning af disse regelsæt lagt til grund, at det ligger uden for udvalgets opgave at foreslå mere principielle ændringer i de gældende aktieavancebeskatningsregler. Undersøgelserne i dette afsnit vedrører derfor alene bestræbelserne på at tilpasse den fremtidige beskattning af udbytter med de gældende avanceregler.

1.1. Principielle overvejelser.

Der findes 3 måder, hvorpå en aktionær kan få frigjort akkumuleret selskabsindkomst.

- a) De frie reserver kan udloddes som udbytte.
- b) Selskabet kan likvideres, hvorved den indskudte aktiekapital og den akkumulerede selskabsindkomst udloddes som likvidationsprovenu.
- c) Aktierne i selskabet kan sælges. Som teoretisk udgangspunkt giver salgssummen dækning for den del af den indskudte aktiekapital og den akkumulerede selskabsindkomst, der kan henføres til aktionæren.

En hovedaktionær med bestemmende indflydelse kan selv vælge, hvorledes **selskabsindkomsten** skal overføres, medens dette ikke vil være tilfældet for minoritets- og næringsaktionærer.

At udbytte, likvidations- og aktieavancer kan dække over det samme, nemlig realisation af selskabets akkumulerede indkomst, taler for, at alle tre former for overførsel principielt burde beskattes ens. En ensartet beskattning vil bevirke skattemæssig neutralitet uanset adfærd og vil være i tråd med skattereforens intentioner om at imødegå skattetænkning.

Som anført under afsnit 1.2. beskattes likvidations- og aktieavancer meget forskelligt alt efter hvilken **aktionærgruppe**, den skattepligtige efter aktieavanceloven skal henføres til. Det må derfor undersøges, hvorledes de ordninger til ophævelse af dobbeltbeskatningen, som udvalget har gennemgået, forholder sig til beskatningen af likvidations- og aktieavancer.

Af praktiske grunde er godtgørelsesordningen og fradragsordningen behandlet under eet, idet spørgsmålet under begge ordninger er, hvordan allerede betalt selskabsskat af de opsparede overskud fra tidligere år skal tilbageføres - til selskabet under fradragsordningen og til aktionæren under godtgørelsesordningen. På grund af, at ordningen med skattefri udbytter ligner godtgørelsesordningen, behandles denne sammen med godtgørelsesordningen og fradragsordningen.

Den i kapitel VIII omtalte ordning, hvor udbytte beskattes i selskabet og derefter med en lavere skat hos aktionæren, bygger også i relation til avance- og likvidationsbeskatningen på fundamentalt andre principper og behandles derfor særskilt.

1.2. Gældende beskatning ved salg af aktier.

Der sondres i aktieavanceloven mellem 3 kategorier af aktionærer, der beskattes forskelligt: 1) hovedaktionærer, 2) næringsaktionærer og 3) minoritetsaktionærer.

1) Hovedaktionærer er aktionærer, der ejer 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af stemmeværdien i et selskab.

Fortjeneste ved afståelse af aktier inden 3 år efter erhvervelsen medregnes ved opgørelsen af kapitalindkomst og skattepligtig indkomst. Avancen beskattes således med ca. 50 pct. Overstiger summen af positiv nettokapitalindkomst og den personlige indkomst 130.000 kr., skal der tillige udredes en ekstraskat på 6 pct. af avancen. Tab ved afståelse inden 3 år efter erhvervelsen kan kun fradrages i avancer ved afståelse af andre aktier, som er erhvervet på et tidspunkt, der ligger mindre end 3 år forud for afståelsen.

Avancer ved salg af aktier, som har været i aktionærens besiddelse i 3 år eller mere, medregnes i den skattepligtige særlige indkomst, der beskattes med 50 pct.

Beskatning sker dog kun, hvis der årligt afstås mere end 1 pct. af aktiekapitalen, eller hvis afståelsessummen overstiger 65.000 kr. Herudover nedsættes den skattepligtige avance med 10 pct. for hvert år, aktionæren har ejet aktierne udover 3 år. Efter 7 års besiddelsestid medregnes halvdelen af avancen i den særlige indkomst. I den nedsatte avance foretages endvidere et fradrag på 65.000 kr. Alt efter aktiernes besiddelsestid beskattes avancen således med mellem 25. og 50 pct. Tab på aktier afstået efter 3 års besiddelsestid kan altid fradrages fuldt ud i særlig eller almindelig indkomst.

Er der tale om afståelse af aktier i udenlandske investeringsselskaber, der beskattes væsentligt lavere end her i landet, jfr. aktieavancelovens § 2 a, medregnes avancen altid i **opgørelsen** af kapitalindkomst og **skattepligtig** indkomst. Tab på sådanne aktier kan ikke fratrækkes i anden indkomst. (Efter lovforslag nr. L 208 fremsat den 18. februar 1987 om ændring af aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven og lov om særlig indkomstskat (Aktieavancebeskatning ved fraflytning m.v.), skal den skattepligtige avance på aktier omfattet af aktieavancelovens § 2 a forhøjes med 1 pct. for hvert års besiddelsestid, dog mindst 10 pct. Lovforslaget er en del af skattereformen).

Aktie- og anpartsselskaber er alene skattepligtige af avancer, der realiseres inden for de første 3 ejerår, medmindre aktierne er omfattet af aktieavancelovens § 2 a.

2) Næringsaktionærer er skattepligtige, som køber og sælger aktier som led i deres erhverv. Avancerne medregnes til den personlige indkomst, der beskattes progressivt med op til 68 pct.

3) Minioritetsaktionærer er den gruppe, der ikke er hoved- eller næringsaktionærer. Avancer ved afståelse af aktier inden tre år efter erhvervelsen beskattes på samme måde som for hovedaktionærer med mellem 51 og 57 pct. Efter 3 års besiddelsestid er avancen skattefri. Dette gælder dog ikke ved afståelse af aktier i udenlandske investeringsselskaber, jfr. aktieavancelovens § 2 a. Uanset ejertidens længde skal avancen medregnes til kapitalindkomsten, og tab kan ikke fratrækkes i anden indkomst.

Likvidationsudlodninger omfatter alt, hvad der udloddes fra selskabet til aktionærerne i det kalenderår, hvori selskabet opløses endeligt. Aktieavancebeskatningslovens regler finder tilsvarende anvendelse på likvidationsudlodninger. Likvidationsprovenuet anses som aktiernes afståelsessum. Avancen eller tabet ved likvidationen beregnes ved at fratække anskaffelsessummen for aktierne i likvidationsprovenuet.

Kun solvente selskaber kan likvideres efter aktie- og anpartsselskabslovgivningen. Insolvent opløsning kan kun ske ved konkurs eller på Aktieselskabsregisterets foranledning, såfremt selskabet ikke opfylder visse pligter efter aktieselskabsloven.

1.3. Forholdet til avance- og likvidationsbeskatningen.

1.3.1. Fradrags- og godtgørelsesordningen samt ordningen med skattefrihed hos aktionæren.

Som det fremgår af afsnit 1.2. svinger avancebeskatningen stærkt afhængig af, hvilken form for aktionær, der er tale om, og afhængig af, hvor længe aktierne har været i den pågældendes besiddelse.

Medens den samlede beskatning af udbytte under fradragsordningen, godtgørelsesordningen og ordningen med skattefrihed hos aktionæren udgør 50-57 pct. svinger den samlede beskatning ved salg af aktierne for hovedaktionærer fra 62,5 pct. til 78,5 pct. afhængig af ejertiden. (Se tabel 1 og 2 i afsnit 1.3.4.).

For minoritetsaktionæren svinger avancebeskatningen mellem 50 og 78,5 pct. I de første tre år beskattes minoritetsaktionæren som nævnt ligesom hovedaktionærer. Efter de tre år udgøres den samlede beskatning af selskabsskatten.

I alle angivelser af samlet beskatning i selskab og hos aktionær forudsættes det, at selskabet har betalt 50 pct. selskabsskat af hele indkomsten. Er der tale om skattefrie indtægter eller indtægter, for hvilke der kan opnås skattelempler, bliver procenterne for den samlede beskatning mindre.

1.3.2. Forsøg på tilpasning af fradrags- og godtgørelsesordningen samt ordningen med skattefrihed hos aktionæren med avance- og likvidationsbeskatningen.

Den stærkt vekslende beskatning af selskabsoverskud, der på den ene eller den anden måde overføres til aktionæren, er uheldig både ud fra principielle overvejelser om ensartet skattemæssig behandling af iøvrigt ensartet indkomst og ud fra ønsket om at modvirke skattetækning. I den forbindelse må det haves for øje, at en hovedaktionær med bestemmende indflydelse ofte vil have flere muligheder for at realisere det opsparede overskud i selskabet.

Spørgsmålet bliver herefter, om det er muligt at tilpasse disse ordninger, således at de harmonerer med beskatningen af aktieavancer og likvidationsudlodninger.

A. Beskatning ved salg af aktier.

Ved salg af aktier finder der i modsætning til likvidation ingen uddeling fra selskabet sted. Den frigivelse af opsparet selskabsindkomst, der finder sted ved salg af aktier, sker ikke ved udlodning fra selskabet, men ved at der opnås en højere pris for aktierne, end hvis selskabet løbende havde udloddet hele overskuddet.

Hverken fradragsordningen, godtgørelsesordningen eller ordningen med skattefri udbytter giver - når der ingen udlodning fra selskabet sker - nogen mulighed for at tilpasse udbyttebeskatningen med beskatningen ved salg af aktier.

Det må derfor konstateres, at både fradrags- og godtgørelsesordningen bevirker, at udlodninger, der sker løbende, beskattes væsentligt forskelligt fra de udlodninger, der i princippet finder sted ved salg af aktier.

Forskellene fremgår af tabel 1 og 2 i afsnit 1.3.4.

B. Likvidationsbeskatningen.

Da der ved likvidation af et selskab finder udlodning fra selskabet sted, er det principielt muligt - gennem tilbagebetalingen af selskabsskat for tidligere år - at foretage en udjævning af udbytteskatten og likvidationsbeskatningen.

Problemet er således at afgøre med hvilken værdi, den tidligere erlagte selskabsskat skal tilbagebetales selskabet (under

fradragsordningen) eller aktionæren (under godtgørelsesordningen) for at opnå en samlet beskatning hos aktionæren, der svarer til den samlede beskatning af løbende udlodninger. Hvis aktionæren er en hovedaktionær, der har besiddet aktien i under tre år, passer den samlede beskatning med beskatningen af løbende udlodninger, hvis selskabsskatten af det opsparede overskud tilbagebetales med 100 pct. I dette tilfælde vil den samlede beskatning være 51-57 pct., idet selskabsskatten i sin helhed refunderes, og den samlede endelige skat således alene består af avancebeskatningen.

Har aktionæren imidlertid besiddet aktien i mere end tre år, bliver beskatningen af det opsparede selskabsoverskud med 100 pct. refusion af selskabsskatten lavere ved udlodning i forbindelse med likvidation end ved løbende udlodning, jfr. tabel 3 A-B i afsnit 1.3.4.

Et tilsvarende problem opstår for overskud, der er optjent i likvidationsåret. Også dette vil blive likvidationsbeskattet. i stedet for udbyttebeskattet.

En tilpasning af beskatningsprocenterne for løbende udlodninger under fradrags- og godtgørelsesordningerne til likvidationsbeskatningen er på grund af de stærkt svingende beskatningsprocenter under denne beskatning for de forskellige aktionærgrupper næppe mulig. Et sådant system medfører - som udførligt omtalt i bilag 5 - meget væsentlige administrative problemer og vil iøvrigt forudsætte en central registrering af alle aktier, da selskabet ellers normalt ikke vil have kendskab til, hvilken aktionærgruppe, der udloddes til.

Det er herefter konklusionen, at det ikke er muligt at tilpasse fradrags- og godtgørelsesordningerne til de gældende likvidationsregler. Konsekvensen af, at det ikke er muligt at foretage de nødvendige individuelle nedsættelser af refusionen af den i tidligere år betalte skat, er, at der ikke kan opnås fradrag i selskabet under fradragsordningen eller ydes godtgørelse til aktionæren under godtgørelsesordningen for selskabsindkomst, der udloddes i forbindelse med likvidationen.

Dobbeltbeskatningen for denne del af selskabsindkomsten ophæves således ikke hverken under fradragsordningen eller under godtgørelsesordningen. I den model, hvor udbytter er skattefrie, jfr. kap. VII, afsnit 2, er en tilpasning til avancebeskatningen udelukket allerede af den grund, at selskabsskatten ikke på noget

tidspunkt kan tilbageføres til aktionærerne eller selskabet. Den samlede beskatning af beskattet selskabsindkomst udloddet ved likvidation vil derfor svinge mellem 50 og 78,5 pct. i disse ordninger, jfr, tabel 2 i afsnit 1.3.4., mens den samlede beskatning af udbytte vil udgøre 50 - 57 pct.

Drages den modsatte konsekvens - at refusion af selskabsskat på grund af de tekniske problemer med at beregne en nedsættelse skal finde sted fuldt ud - betyder dette, at beskatningen af likvidationsudlodninger bliver væsentlig mindre - i flere tilfælde 0 - i forhold til beskatningen af løbende udbytteudlodninger (se tabel 3 A-B i afsnit 1.3.4.).

1.3.3. 20 pct.'s skattemodellen.

20 pct.'s skattemodellen har store principielle lighedspunkter med de gældende aktieavance- og likvidationsregler. Udfra forskellige hensyn, der afhænger af, hvilken aktionærgruppe der er tale om, beregnes der en skat hos aktionæren, der skal ses i sammenhæng med den allerede stedfundne selskabsbeskatning.

Avancebeskatningsreglerne adskiller sig - ligesom ordningen med en lav skat på udbytte - fra godtgørelses- og fradragsordningen ved, at der ikke skal ske en tilbageførsel af den allerede betalte selskabsskat, idet der i stedet ved beskatningsprocenternes fastsættelse er taget hensyn til, at der allerede er betalt selskabsskat.

Når 20 pct.¹s skattemodellen i vidt omfang bygger på principper, der også findes i aktieavanceloven, kan ønsket om et beskatningsniveau tilpasset avancereglerne lettere imødekommes. Den samlede beskatning af udbytte vil være på 60 pct., medens den samlede beskatning efter **avancereglerne** vil svinge mellem 50 og 78,5 pct., jfr. tabel 2. Specielt er 20 pct.'s ordningen i god overensstemmelse med avancebeskatningen, når der er tale om hovedaktionærer, der har de største muligheder for at vælge, hvorledes selskabsindkomsten skal overføres. Den samlede beskatning ved afståelse af hovedaktionæraktier efter 7 års ejertid er på 62,5 pct.

1.3.4. Samlet beskatning af en selskabsindkomst på 100, når denne overføres til aktionæren.

Tabel 1. **Selskabsindkomsten** tages ud som udbytte.

	fradragsordningen	godtgørelsesordningen/skattefrihed	20 pct.'s skattemodellen	skattefri udbytter
<u>Selskab</u>	indkomst = 100 + fradrag = <u>100</u> skpl.indkomst = 0 skat 50 % = 0	skpl.indkomst = 100 skat 50 % = 50	skpl.indkomst = 100 skat 50 % = 50	skpl.indkomst = 100 skat 50 % = 50
<u>Aktionær</u>	udbytte = 100 skpl.indkomst = 100 skat 51/57 % = 51/57 %	udbytte = 50 skattegodtgørelse = <u>50</u> skpl.indkomst = 100 skat 51/57 % = 51/57 % + skattegodtgørelse = <u>50</u> skat ialt 1/7...1/7	udbytte = 50 skat 20 % = 10	udbytte = 50 skat 0 % = 0
	Samlet beskatning = <u>51/57 %</u>	Samlet beskatning = <u>51/57 %</u>	Samlet beskatning = <u>60 %</u>	Samlet beskatning = <u>50 %</u>

Tabel 2. Seiskabsindkomsten på 100 tages ud ved **likvidationsudlodning** eller ved salg af aktierne.
Avancen forudsættes at svare til selskabets indkomst efter selskabsskat.

Besiddelsestid aktier			0-3 år	4-7 år	over 7 år
1: selskab	skpl.indk.100	skat 50 %	50	50	50
2: hoved- aktionær	skpl.avance = 50	år 0-3: skat 51/57 %	25,5/28,5	22,5-15	12,5
		år 4-7: skat 45-30 %			
		år 8: skat 25 %			
3: minoritets- aktionær		år 0-3: skat 51/57 %	25,5/28,5	0	0
		år 4: skat 0 %			
1+2	samlet beskatning hovedaktionær		75,5/78,5	72,5-65	62,5
1+3	samlet beskatning minoritetsaktionær		75,5/78,5	50	50

Tabel 3 A. Selskabsindkomsten på 100 tages ud ved **likvidationsudlodning** og selskabet **får** fradragsret/skatterefusion i ophørsåret. Avancen forudsættes at svare til selskabets indkomst efter selskabsskat.

Besiddelsestid aktier		0-3 år	4-7 år	over 7 år
1: selskab	indkomst =100 t fradrag =100 skpl.indk. = 0	skat 50 %	0	0
2: hoved- aktionær	skpl.avance = 100	år 0-3: skat 51/57 %	51/57	
		år 4-7: skat 45-30 %		45-30
3: minoritets- aktionær		år 8: skat 25 %		25
		år 0-3: skat 51/57 %	51/57	
		år 4: skat 0 %		0
1+2	samlet beskatning hovedaktionær		51/57	45-30
1+3	samlet beskatning minoritetsaktionær		51/57	0

Tabel 3 B. Selskabsindkomsten på 100 tages ud ved likvidationsudlodning og der ydes skattegodtgørelse i forbindelse hermed. Avancen forudsættes at svare til selskabets indkomst efter selskabsskat.

Besiddelsestid aktier			0-3 år	4-7 år	over 7 år
1: selskab	skpl.indk.100	skat 50 %	50	50	50
2: hovedaktionær	likvidations-avance = 50 skattegodtg.= 50 skpl.avance =100	år 0-3: skat 51/57 % ~~↘~~ skatg. år 4-7: skat 45-30 % $\uparrow$ skatg. år 8: skat 25 % $\downarrow$ skatg.	1/7	r 5- ~~20~~	, 25
3: minoritetsaktionær		år 0-3; skat 51/57 % $\uparrow$ skatg. år 4: skat 0 % $\uparrow$ skatg.	1/7	t 50	$\downarrow$ 50
1+2		samlet beskatning hovedaktionær	51/57	45-30	25
- ,		samlet beskatning minoritetsaktionær	51/57	0	0

1.4. Tabsfradrag ved aktieafståelse.

I et vist omfang vil selskabernes indre værdi (d.v.s. selskabernes samlede formue = egenkapitalen) påvirke den kurs, der kan opnås ved salg af aktierne. Dette vil i højere grad gøre sig gældende for hovedaktionærselskaber end for børsnoterede selskaber og det vil specielt gøre sig gældende for investeringsaktieselskaber, hvis aktiver hovedsagelig består i bankindestående, værdipapirer o. lign., og hvis indtægter fortrinsvis hidrører fra afkastet af aktiverne. Skattekursen for investeringsaktieselskaber beregnes således alene på grundlag af den indre værdi (de såkaldte 90 pct. selskaber).

En udbyttedeklarering må nødvendigvis indebære, at den indre værdi falder med et beløb svarende til det deklarerede udbytte. I det omfang der er en sammenhæng mellem den indre værdi og aktiekursen, vil kursen på aktien falde som følge af udbyttedeklareringen. Svarer anskaffelsessummen for aktierne til den indre værdi før udbyttedeklareringen, vil aktionæren ved en afståelse af aktierne opnå et skattemæssigt tab, der for en hovedaktionær efter 3 års besiddelsestid kan trækkes fra i særlig eller almindelig indkomst. (Er der tale om afståelser inden 3 år efter erhvervelsen, kan avancen dog kun trækkes fra i tilsvarende aktieavancer på linie med minoritetsaktionærer). Skatteværdien af tabsfradraget vil modsvares af, at udbyttet efter de gældende regler beskattes tilsvarende. Selvom kursen på aktierne ikke har direkte sammenhæng med selskabets indre værdi f.eks. på grund af forventningerne til selskabets fremtidige udvikling, må kursen nødvendigvis stige i tidsrummet tæt op mod udbytteudlodningen, hvorefter kursen falder igen med et tilsvarende beløb.

Den skattemæssige symmetri brydes, når dobbeltbeskatningen af udbytter ophæves ved at lempe beskatningen af aktionæren. I godtgørelsesordningen vil aktionæren i realiteten kun betale en skat på mellem 2 og 14 pct. af de beløb, der udloddes fra selskabet.* I den i kap. VII, afsnit 2, nævnte model vil udbyttebe-

*Note: Selskabet udlodder et beskattet beløb på	100
Aktionærens skattegodtgørelse	100
Kapitalindkomst	200
Skat heraf 57 pct.	114
† skattegodtgørelse	100
Skat ialt	14

skatningen altid være 0 pct. Skal selskabet betale udligningsskat i forbindelse med udbytteudlodningen, vil den samlede skattebetaling dog fuldt ud modsvare **skatteværdien** af et evt. tabsfradrag. I 20 pct.'s skattemodellen er der tale om en udbytteskat på 20 pct. Såfremt tabsfradragsreglerne i aktieavanceloven opretholdes uændret, kan en hovedaktionær opnå en skatteværdi på tabet på 51 pct., medens den effektive beskatning af det til tabet svarende udbytte vil være lavere. Det samlede økonomiske resultat af udbytteudlodningen med efterfølgende realisation af tabet på aktierne kan således overstige udbyttet. Dette forhold taler for at skatteværdien af tab på aktier som følge af udbytteudlodninger begrænses, såfremt dobbeltbeskatningen ophæves ved at lempe beskatningen af aktionærerne.

De gældende regler tager allerede hensyn til, at aktieselskaber ikke er skattepligtige af udbytter fra datterselskaber, idet selskabernes tab ved afståelse af datterselskabsaktierne kun kan fradrages i det omfang, tabet overstiger de samlede udbytter af aktierne jfr. aktieavancelovens § 5, stk. 5.

Efter udvalgets opfattelse kan princippet i aktieavancelovens § 5, stk. 5, anvendes i forbindelse med fradrag for tab på aktier for minoritets- og hovedaktionærer.

Herefter skal minoritetsaktionærer alene kunne fradrage tab på aktier erhvervet mindre end 3 år forud for afståelsen i fortjeneste på andre aktier besiddet i mindre end 3 år, i det omfang tabet overstiger udbytterne fra de pågældende aktier.

For hovedaktionærer vil galde, at tabet på aktierne alene kan fradrages i særlig eller almindelig indkomst, i det omfang tabet overstiger udbytterne fra de pågældende aktier.

Da avance og tab på hovedaktionæraktier opgøres efter en gennemsnitsmetode, hvor **anskaffelsessummen** for hele aktiebeholdningen fordeles på grundlag af aktiernes pålydende imellem de afståede aktier og de aktier, som den skattepligtige beholder, må det tilstræbes, at de udbytter, der er modtaget på hele aktiebeholdningen, fordeles på tilsvarende måde. Dette må også gælde i tilfælde, hvor afståelsen ikke udløser et tab af hensyn til beregningen af en evt. tabsfradragsreduktion ved senere salg af aktier i samme selskab. Reglerne påvirker ikke opgørelsen af avancen. Ved beregningen af tabsfradragsreduktionen bør der i prin-

cippet tages højde for den skat, aktionæren har betalt af udbytte-terne.

Tab på næringsaktier må begrænses på tilsvarende måde. Avance og tab på næringsaktier kan opgøres enten efter en gennemsnitsmetode som for hovedaktionæraktier eller efter et lagerprincip, hvorefter urealiseret avance eller tab medregnes til den skattepligtige indkomst. Anvendes lagerprincippet, må et eventuelt tab på beholdningen af aktier i et selskab reduceres med det udbytte, der i det pågældende indkomstår er erhvervet fra det pågældende selskab.

Såfremt 20 pct.'s skattemodellen vælges, er det derimod ikke nødvendigt at begrænse tabsfradrag ved afståelse af næringsaktier, da udbytte fra næringsaktier i denne ordning forudsættes at skulle beskattes fuldt ud som personlig indkomst - se afsnit 7.

Den beskrevne ordning til begrænsning af fradragsret for tab ved afståelse af aktier skal kun omfatte udbytter, som er modtaget efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen. Ordningen kan være vanskelig at administrere i de tilfælde, hvor der f.eks. ved en hovedaktionærs afståelse af aktier skal tages hensyn til udbytter modtaget gennem en længere årrække, men som oftest vil en hovedaktionær kun afstå sine aktier ved salg af hele selskabet eller ved generationsskifte, således at de administrative problemer vil være af begrænset omfang.

2. Ligningslovens §§ 16 A og B.

A. Som anført under afsnit 1.1 har en hovedaktionær med bestemmende indflydelse i vidt omfang mulighed for selv at bestemme, om selskabsindkomsten skal trækkes ud af selskabet som udbytter eller om den akkumulerede selskabsindkomst skal konverteres til en aktieavance. Efter den gældende udbytte- og avancebeskatning vil udbytter typisk blive beskattet hårdere end aktieavancer. For at forhindre at udbytter konverteres til aktieavancer i de tilfælde, hvor der i realiteten ikke afgives indflydelse i selskabet, behandles disse aktieafståelser på samme måde som udbytteudlodninger jfr. ligningslovens § 16 A og B.

Efter § 16 A anses således likvidationsprovenu, der udloddes forud for det år, hvori den endelige opløsning finder sted, i sin helhed for udbytte. Tilsvarende anses provenuet ved salg af akti-

er m.v. til det udstedende selskab ikke for en aktieavance, men anses derimod i sin helhed for udbytte, jfr. § 16 B, stk. 1. § 16 B, stk. 2-5, fastslår, at provenuet ved salg af aktier til et andet selskab, der herved opnår mindst 25 pct. af aktiekapitalen, i visse tilfælde skal beskattes som skattepligtig almindelig indkomst, forudsat at sælger har aktier i enten det oprindelige selskab eller i holdingselskabet.

Alle tre regler er udtryk for en væsentlig skærpelse af beskatningen, dels fordi udbytteskatteprocenten normalt er højere end avancebeskatningsprocenten, dels fordi anskaffelsessummen for aktierne ikke kan fradrages i afståelses- eller likvidationsprovenuet.

I alle tre tilfælde kan der dog dispenseres, således at afståelsen af aktierne i stedet behandles efter aktieavanceloven (jfr. lov om særlig indkomst § 17, stk. 3, ligningslovens § 16 A, stk. 2 og § 16 B, stk. 6). Ved udlodning som følge af en kapitalnedsættelse dispenseres normalt, hvis nedskrivningen alene er begrundet i selskabets erhvervsmæssige forhold. Ved salg af aktier til et holdingselskab kan der f.eks. dispenseres, hvis baggrunden for dispositionen er et generationsskifte eller hvis den overvejende del af vederlaget består af aktier i holdingselskabet. Generelt kan det siges, at dispensation gives, hvis salget af aktierne må antages at være båret af andre motiver end ønsket om at opnå en lempeligere skattemæssig behandling af udbytte.

B. De forvridninger, som ligningslovens § 16 A - B søger at imødegå, vil i vidt omfang blive ophævet ved indførelsen af enten en fradragsordning eller en 100 pct.-godtgørelsesordning. Tilsvarende gælder den ordning, hvor udbytter er skattefrie, mens selskabet evt. skal pålignes udlicningsskat. Den samlede beskatning af udbytter, der hidrører fra beskattet selskabsindkomst, vil være 50-57 pct., medens den samlede beskatning ved aktieafståelse for en hovedaktionær vil være på mindst 62,5 pct. (se tabel 1 og tabel 2 i afsnit 1.3.4.). De tre ordninger bygger dog på, at selskabsskattefrie indtægter fuldt ud kommer til beskatning ved udbytteudlodningen. Her vil den samlede beskatning ved aktieafståelsen efter 7 års ejertid for en hovedaktionær svare til avancebeskatningen på 25 pct og for minoritetsaktionærer 0 pct. efter 3 års ejertid. En konsekvent gennemførelse af disse ordninger for-

udsætter derfor at ligningslovens §§ 16 A - B opretholdes for at forhindre forsøg på at undgå udbyttebeskatning hos aktionæren eller **udligningsskat** i selskabet, hvis selskabet udlodder selskabsskattefrie indtægter. Følgen heraf er på den anden side, at selskaber i fradragsordningen får fradrag for købssummen eller tilbagebetaling af selskabsskat, og at aktionæren i godtgørelsesordningen får skattegodtgørelse.

Ved den ordning, hvorefter udbytter beskattes med fast 20 pct., vil den samlede udbyttebeskatning medføre, at det i mange tilfælde vil være af ringe interesse at anvende avancereglerne til omgåelse af udbyttebeskatningsreglerne. Den samlede beskatning af udbytte, der har været beskattet i selskabet, vil være på 60 pct. medens den tilsvarende beskatning ved aktieafståelse for en hovedaktionær vil være på mindst 62,5 pct. Er der tale om udbytte, der ikke har været beskattet i selskabet, vil den samlede beskatning svare til **udbytteskatten** på 20 pct., medens avancebeskatningen af den tilsvarende indkomst vil være på mindst 25 pct. For både hovedaktionærer og næringsaktionærer vil avancen blive beskattet hårdere end udbytte. Minoritetsaktionæren, der har besiddet aktierne i 3 år, vil dog blive beskattet hårdere af udbytte end avancer. For aktionærer i udenlandske investeringsselskaber, jfr. aktieavancelovens § 2 a, vil udbytte og avancer blive beskattet ens.

Ligningslovens § 16 A og § 16 B vil således få et væsentligt mere begrænset anvendelsesområde end i gældende ret.

3. Ligningsmæssige problemer.

3.1. Maskeret udbytte.

3.1.1. Problemet i gældende ret.

I de tilfælde, hvor en eller flere aktionærer sammen har en bestemmende indflydelse i aktieselskabet, kan det ske, at der mellem aktionærerne og aktieselskabet indgås civilretligt gyldige aftaler, der afviger så meget fra, hvad der normalt aftales mellem uafhængige parter, at aftalen kan antages at være opnået alene i kraft af aktionærindflydeisen.

Sådanne afvigende aftaler vil som hovedregel have til formål at undgå eller reducere den gældende dobbeltbeskatning ved at

maskere udlodninger, der i virkeligheden har karakter af udbytte, enten for at sikre selskabet fradragsret for det udloddede beløb eller for at undgå beskatning hos aktionæren. Der kan f.eks. være tale om, at selskabet udbetaler udbytte som løn, hvorved der opnås fradrag for udbyttet, eller at formuegoder overdrages til aktionæren til underpris eller erhverves til overpris.

Ligningslovens § 16 A fortolkes således, at hvis der mellem et selskab og dets aktionærer indgås aftaler med et indhold, der afviger så meget fra almindelige forretningsmæssige dispositioner, at de kan anses kun at være opnået i kraft af aktionærindflydelsen, kan aktionærens indkomst forhøjes med et beløb svarende til den opnåede fordel (det maskerede udbytte). Efter omstændighederne kan det være selskabets indkomst eller både selskabets og aktionærens indkomst, der forhøjes.

3.1.2. Problemet efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen.

Efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen efter en af de tre beskrevne ordninger vil problemet med "maskeret udbytte" i væsentligt omfang blive reduceret. Besparelsen ved at overføre beskattet selskabsindkomst som maskeret udbytte vil i alle ordningerne blive mindre.

I fradragsordningen vil det ikke være nogen fordel for selskabet at udbetale løn i stedet for udbytte, da selskabet vil have fradragsret for begge dele. I godtgørelsesordningen vil selskabet ikke have fradragsret for udbyttet, men dette modsvares af skattegodtgørelsen til aktionæren, således at den samlede beskatning i selskabet og hos aktionæren ikke vil overstige beskatningen af en lønudbetaling. I 20 pct.'s skattemodellen modsvares den manglende fradragsret i selskabet af den lave udbytteskat. Tilsvarende gælder, såfremt udbytterne gøres skattefrie hos aktionærerne. I ingen af ordningerne **vil** der **være** nogen væsentlig gevinst ved at maskere udbytte som løn.

Der vil næppe heller i fradrags- eller godtgørelsesordningerne være den store interesse i at overføre beskattet selskabsindkomst til aktionæren på en **måde**, således at beskatning hos aktionæren undgås. De to ordninger bygger på det princip, at selskabsskatten ophæves ved udbyttedeklareringen, således at den oprindelige selskabsindkorost samlet beskattes med aktionærens marginalskatteprocent. Da selskabsskatten er på 50 pct. og kapi-

talindkomst beskattes med 51-57 pct., vil en regulær udbyttede-klarering stille aktionær og selskab under ét på stort set samme måde, som hvis udbyttet havde været skattefrit hos aktionæren. I 20 pct.'s skattemodellen vil der dog kunne spares 10 pct. af den oprindelige selskabsindkomst, hvis der ikke betales udbytteskat.

Er der tale om ubeskattet selskabsindkomst, vil der derimod stadig væk være en interesse i at maskere udlodninger, således at udligningsskat i selskabet eller beskatning hos aktionæren undgås, f.eks. ved overdragelser af formuegoder til priser, der afviger fra markedsprisen. Der vil derfor i alle fire ordninger stadig væk være et vist behov for ligningsmæssige korrektioner i overensstemmelse med hidtidig praksis.

En konsekvent gennemførelse af en af de fire ordninger til ophævelse af **dobbeltbeskatning** af udbytter må indebære, at også maskeret udbytte inddrages under ordningerne.

I fradragsordningen skal selskabet have fradragsret for det maskerede udbytte, og i godtgørelsesordningen skal der udbetales skattegodtgørelse. Endvidere skal selskabet i ordningerne med udligningsskat have korrigeret kontoen for pålignet skat. I 20 pct.'s skattemodellen må konsekvensen være, at aktionæren også beskattes af det beløb, der anses som maskeret udbytte.

3.2. Maskeret løn.

Når dobbeltbeskatningen af udbytter ophæves, vil der som anført i afsnit 3.1. ikke længere være den store interesse i at maskere udbytte som løn. Da aktieudbytter i fradrags- og godtgørelsesordningen vil være kapitalindkomst, der højst kan beskattes med 57 pct. (der bortses fra overgangsordningen for positiv kapitalindkomst), mens lønindkomst er personlig indkomst, der beskattes med op til 68 pct., vil der tværtimod opstå en interesse i at maskere løn som udbytte. En aktionær med bestemmende indflydelse, der tillige arbejder aktivt i selskabet, kan således fastsætte sin løn lige under progressionsgrænsen på skatteskalaen og tage resten ud som udbytte.

Problemet er en spejlvending af problemet i gældende ret, hvor udbytte kan søges maskeret som løn. Der kan således blive tale om en ligningsmæssig korrektion af såvel selskab som aktionær. Det kan dog være særdeles vanskeligt at fastslå, hvad lønnen burde have været.

Man kunne i fradrags- og godtgørelsesordningerne beregne et kapitalafkast af egenkapitalen i hovedaktionærselskaber efter principperne i virksomhedsskatteoven. Overstiger en hovedaktionærs aktieudbytte det beregnede kapitalafkast, kan det overskydende beløb beskattes som personlig indkomst. En sådan ordning vil dog både være vanskelig at administrere (se kap VIII, afsnit 4.2.H og 4.3.) og kan medføre tilfældige resultater, da sondringen mellem hovedaktionærer og almindelige aktionærer ingen sammenhæng har med, om aktionæren rent faktisk yder et stykke arbejde i selskabet.

Ved en 20 pct.'s beskatning af udbytter er den maksimale forskel i samlet beskatning mellem udbytte og løn mindre end i fradrags- og godtgørelsesordningerne, da udbytte samlet beskattes med 60 pct. i selskab og hos aktionær i stedet for med 51/57 pct. som i de to andre ordninger. Tilsvarende gælder ordningen med skattefrihed for aktieudbytter, hvor den samlede beskatning aldrig vil overstige 50 pct.

I et år, hvor selskabet ikke betaler selskabsskat, vil der være en likviditetsfordel ved at konvertere løn til udbytte. Dette gælder alle ordninger, såfremt der er tale om overførsel af akkumuleret, beskattet selskabsindkomst. Den samlede beskatning af selskab og aktionær vil i dette år således alene være mellem 0 og 20 pct. alt efter hvilken ordning, der er tale om. Alternativet ville have været at udbetale fuld løn til beskatning som personlig indkomst og fremføre det tilsvarende (yderligere) underskud i selskabets indkomst i de følgende år. Er der ikke tale om overførsel af opsparet, beskattet indkomst, kan likviditetsfordelen kun opnås i 20 pct.'s ordningen. Dette skyldes, at 20 pct.'s ordningen ikke har en udligningsskat i selskabet. På den anden side vil denne beskatning dog være større end i virksomhedsordningen, hvor udtræk af indskudskapital kan ske skattefrit. Endvidere kan de selskabsretlige regler være til hinder for en udbytteudlodning, idet kun frie reserver kan udloddes.

3.3. Skattetænkning ved overgang til selskabsform.

Når den samlede beskatning af selskab og aktionær reduceres væsentligt, vil det i flere tilfælde være en fordel for personer at oppebære indtægten gennem et selskab i stedet for at oppebære den direkte.

En evt. 12 pct.'s skat af overskud fra selvstændig erhvervsvirksomhed kan fjernes ved at oppebære indtægten gennem et selskab i fradrags- eller godtgørelsesordningen. I modellen med skattefrie udbytter fjernes endvidere 6 pct.'s skatten. Derimod vil det typisk ikke kunne svare sig at oppebære den tilsvarende indtægt gennem et selskab i 20 pct.'s ordningen, da den del af overskuddet, som ville være blevet beskattet som kapitalindkomst, beskattes yderligere med 4 pct., ialt med 60 pct.

Modellen med skattefrihed for aktieudbytter vil endvidere kunne anvendes til at fjerne 6 pct.'s skatten på kapitalindkomst, f.eks. renteindtægter fra obligationer og pantebreve eller aktieavancer ved afståelse indenfor 3 års ejertid. Såfremt disse indtægter oppebæres af et selskab, der herefter udlodder indtægten som skattefrit udbytte, vil den samlede beskatning aldrig overstige selskabsskatten.

4. Formueskatteloftet.

Efter personskattelovens § 19, stk. 2, (formueskatteloftet), nedsættes skatten, såfremt statsskatten, de kommunale skatter og formueskatten tilsammen overstiger 78 pct. af skatteyderens skattepligtige indkomst. Først nedsættes formueskatten og herefter indkomstskatten til staten, således at det samlede skattebeløb udgør 78 pct. af den skattepligtige indkomst. Formueskatten kan dog højst nedsættes med 60 pct. Det samlede nedslag i formueskatten og indkomstskatten til staten kan ikke overstige den samlede formueskat.

Såfremt dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ophæves gennem en godtgørelsesordning, indgår udbyttet og skattegodtgørelsen i den skattepligtige indkomst. For personer, der er omfattet af formueskatteloftet og derfor får nedslag i skatten, vil den lempeligere beskatning af udbyttet modsvares af en mindre nedsættelse af formueskatten, således at disse personer ikke fuldt ud får gavn af ophævelsen af dobbeltbeskatningen. For at undgå dette, kunne det overvejes at se bort fra udbytterne ved beregningen af en evt. nedsættelse af formueskatten, således at den skattepligtige ved beregningen stilles, som om udbytterne ikke var oppebåret. I 20 pct.'s skattemodellen vil en sådan korrektion af formueskatteloftet ikke være nødvendig, da udbytterne i denne ord-

ning ikke umiddelbart indgår i den skattepligtige indkomst. Tilsvarende gælder, såfremt udbytterne gøres fuldstændig skattefri.

At udbytterne ikke indgår i beregningen af en evt. nedsættelse af skatten kan dog bevirke, at personer, hvis formueskat ikke fuldt ud var bortfaldet før ophævelsen af dobbeltbeskatningen, kan opnå fuld ophævelse af dobbeltbeskatningen og en nedsættelse af formueskatten.

5. Holdingregien.

5.1. Fortsat behov for reglen.

Efter selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, skal danske aktieselskaber ved indkomstopgørelsen ikke medregne udbytte fra andre danske aktieselskaber, hvis det udbyttedragende selskab - moderselskabet - i hele det indkomstår, hvori udbyttet er modtaget, har ejet mindst 25 pct. af aktiekapitalen i det udbyttegivende selskab - datterselskabet. (Den såkaldte holdingregel) -

Er der tale om udenlandske datterselskaber, er udbyttet skattefrit, hvis datterselskabet beskattes efter regler, der ikke i væsentlig grad afviger fra reglerne her i landet jfr. selskabsskattelovens § 13, stk. 3.

I gældende ret er dobbeltbeskatningen af aktieudbytter i koncernforhold således ophævet. Udvalget har overvejet, om der fortsat er behov for holdingreglen i de beskrevne ordninger til ophævelse af dobbeltbeskatningen. Det bør sikres, at beskatningen af udbytter mellem koncernforbundne selskaber ikke skærpes i forhold til de gældende regler.

5.1.1. Fradragsordningen.

Udlodder datterselskabet **skattepligtig** selskabsindkomst, vil en ophævelse af holdingreglen ikke indebære en merbeskatning af koncernen som helhed. Den skat, som datterselskabet slipper for at betale ved at kunne fradrage udbytteudlodningen i den skattepligtige indkomst, skal i stedet betales af moderselskabet.

Er datterselskabet ikke skattepligtig af det udloddede udbytte, vil en ophævelse af holdingreglen derimod medføre, at moderselskabet i fuldt omfang skal betale skat af den indkomst, som har være skattefri i datterselskabet. Holdingreglen må derfor opretholdes for at bibeholde den ensartede skattemæssige behandling af udloddet selskabsindkomst, uanset om virksomheden drives

af et selskab eller af flere koncernforbundne selskaber. Moderselskabet skal derfor ikke betale skat af udbytter fra datterselskabet uanset om udbyttet har været beskattet i datterselskabet **eller** ej. Konsekvenserne heraf må dog være, at datterselskabet ikke får fradragsret for udbytteudlodninger til moderselskabet. I så fald må den skat, som datterselskabet har betalt af den indkomst, der udloddes til moderselskaber, konteres på moderselskabets konto for pålignet skat i stedet for hos datterselskabet. Sker der ikke korrektion af skattekontoen, vil moderselskabet ved genudlodning af datterselskabsudbyttet ikke opnå refusion af den til udbyttet svarende skat, selvom udbyttet har været beskattet i datterselskabet, og dobbeltbeskatningen vil således ikke være ophævet.

Udenlandske datterselskaber vil typisk ikke have fradrag for udlodninger til et dansk moderselskab. For at sikre danske selskabers interesse i at drive virksomhed i udlandet må reglen i selskabsskattelovens § 13, stk. 3, om skattefrihed for udbytte fra udenlandske datterselskaber opretholdes. Beskatning vil først ske, når moderselskabet genudloddet datterselskabsudbyttet, medmindre også beskatningen af aktionæren lempes som følge af den af datterselskabet betalte skat i udlandet.

5.1.2. Godtgørelsesordningen.

Tilsvarende problemer som under fradragsordningen vil gøre sig gældende. Så længe det udloddede datterselskabsudbytte fuldt ud har været beskattet i datterselskabet, vil det være ligegyldigt for moderselskabet, om holdingreglen opretholdes eller ej. Opretholdes holdingreglen, kan moderselskabet ikke få skattegodtgørelse. Opretholdes den ikke, skal moderselskabet betale en skat af udbyttet og den hertil knyttede skattegodtgørelse, der præcis svarer til skattegodtgørelsen.

Er der tale om udloddet datterselskabsudbytte, der ikke har været beskattet i datterselskabet, og udbetales der skattegodtgørelse, pålignes datterselskabet udligningsskat, der skal ophæve fordelene ved den for meget udbetalte skattegodtgørelse. Såfremt den skattemæssige behandling af selskaber skal være ens uanset opdeling i koncernforbundne selskaber, taler dette for en holdingregel kombineret med en fritagelse for datterselskabet for at

betale udligningsskat vedrørende den del af udbyttet, der udloddes til moderselskabet.

I så fald skal moderselskabet betale udligningsskat, når datterselskabsudbyttet genudloddes med tilknyttet skattegodtgørelse. Denne fremgangsmåde vil dog medføre, at eventuelle minoritetsaktionærer i datterselskabet stilles bedre, end hvis datterselskabet selv havde betalt hele udligningsskatten. Det skyldes, at fritagelse for betaling af en del af udligningsskatten vil bevirke en værdistigning på samtlige aktier i datterselskabet, herunder aktier, der ikke tilhører moderselskabet. Denne virkning kan dog undgås, såfremt det som betingelse for skattefrihed for udbytter modtaget fra danske selskaber kræves, at moderselskabet ejer samtlige aktier i datterselskabet (Se kap. VII, afsnit 1.4.2.) Kun disse datterselskaber kan i så fald fritages for at betale udligningsskat.

For at sikre, at udlodninger ikke kan ske uden, at beskatning her i landet sker enten i selskabet eller hos aktionæren, ydes der ikke skattegodtgørelse i forbindelse med udbytteudlodninger fra udenlandske selskaber. De samme hensyn til at sikre danske selskabers interesse i at drive virksomhed i udlandet som under fradragsordninger må derfor bevirke, at selskabsskattelovens § 13, stk. 3, om skattefrihed for datterselskabsudbytter opretholdes. Beskatning sker således først, når moderselskabet genudlodder udbyttet. Hvis den af datterselskabet betalte skat i udlandet sidestilles med danske skatter ved opgørelsen af moderselskabets konto for betalt skat, jfr. kap. VII afsnit 3.1.C., kan den manglende udligningsskat dog bevirke, at der ikke sker beskatning i Danmark af det udenlandske datterselskabsudbytte, når det danske moderselskab videreudlodder datterselskabsudbyttet til sine danske aktionærer. Beskatningen af udenlandske udbytter vil således ikke ske i det omfang, de udenlandske udbytter passerer et holdingselskab, hvis udbytterne er omfattet af selskabsskattelovens § 13, stk. 3.

Det ovenfor anførte kan finde tilsvarende anvendelse på ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter.

5.1.3. 20 pct.'s ordningen.

I 20 pct.'s skattemodellen vil der i endnu højere grad end under de to andre ordninger være behov for holdingreglen, da mo-

derselskabet i modsat fald skal beskattes af udbytte, der har været fuldt ud beskattet i datterselskabet. I modsætning til de to andre ordninger sker der ikke refusion af allerede betalt selskabsskat. Endvidere forudsætter ordningen, at der er tale om udbytte udloddet fra et selskab til en fysisk person, således at den samlede beskatning i selskabet og hos aktionæren bliver af samme størrelsesorden, som hvis indkomsten var oppebåret gennem en personligt drevet virksomhed. Såfremt der er tale om en koncern, vil denne forudsætning briste vedrørende den samlede beskatning, hvis moderselskabet genudlodder datterselskabsudbytte, som tillige moderselskabet har betalt skat af. Holdingregien må derfor opretholdes i 20 pct.'s ordningen. Også her må hensynet til danske selskabers interesse i at drive virksomhed i udlandet bevirke, at holdingreglen i **selskabsskattelovens § 13, stk. 3**, om udenlandske datterselskaber opretholdes. Dette indebærer dog, at der kun sker en beskatning i Danmark med 20 pct. af de udenlandske udbytter, der passerer igennem et dansk holdingselskab. Kapitalindkomstbeskatningen af udenlandske udbytter kan derfor undgås i det omfang, udbytterne kan oppebæres gennem et holdingselskab omfattet af selskabsskattelovens § 13, stk. 3.

5.2. Hvilke selskaber m.v. skal omfattes af holdingreglen?

Reglerne om skattefrihed for udbytter fra datterselskaber omfatter kun aktieselskaber og aktieselskabslignende selskaber. Desuden findes i fondsbeskatningslovens § 10 tilsvarende regler for moderfonde og -foreninger. Som nævnt i kap. V har udvalget påpeget, at brugsforeninger bør inddrages under den ordning til ophævelse af dobbeltbeskatning, der vælges for aktieselskaber, da beskatningen **iøvrigt** sker efter samme principper. Sker dette, må også brugsforeninger fritages for beskatning af udbytter fra aktieselskaber, hvori der ejes mindst 25 pct. af aktiekapitalen.

Sparekasser beskattes på linie med aktieselskaber, men er på samme måde som brugsforeningerne ikke omfattet af reglen i selskabsskattelovens **§ 13, stk. 1, nr. 2**, om skattefri udbytter fra datterselskaber. At sparekasser er selvejende institutioner kan ikke begrunde en forskelsbehandling, når fonde er skattefri af datterselskabsudbytter. Sparekasser bør derfor også omfattes af holdingreglen.

5.3. Hvornår skal selskaberne omfattes af holdingreglen?

Hensigten bag holdingreglen er som tidligere anført at undgå dobbeltbeskatning i koncernforhold. Der findes ikke noget sikkert kriterium for, hvornår der kan siges at foreligge et koncernforhold, da der nødvendigvis må være tale om glidende overgange.

Det kan således anføres, at de argumenter, der taler for en fuldstændig ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter, der tilfalder selskaber, der besidder 25 pct. eller mere af aktiekapitalen i datterselskabet, **gør** sig gældende i samme omfang i tilfælde, hvor moderselskabet besidder en mindre del af aktiekapitalen i datterselskabet.

Omvendt kan det anføres, at specielt mindre aktieposter ofte vil have karakter af rene formvteplaceringer, der må sidestilles med fysiske personers aktiebeholdning. Dette må tillige ses i lyset af, at skattelovgivningen på flere områder har lagt sig fast på at anse en 25 pct.'s andel af aktiekapitalen i et selskab for at kvalificere til en hel eller delvis identifikation mellem aktionær og selskab. Dette gælder f.eks. beskatningen af aktieavance, hvis aktionæren ejer 25 pct. eller mere af aktiekapitalen eller råder over mere end 50 pct. af **stemme** værdien i selskabet. Det vil være mest konsekvent at drage grænsen mellem de grupper af aktionærer, der skal behandles forskelligt, på samme måde ved beskatningen af både udbytter og aktieavance. Dette taler for, at også selskaber, der ejer mindre end 25 pct. af aktiekapitalen i det udbyttegivende selskab, men råder over mere end 50 pct. af stemmewærdien, bør kunne oppebære udbyttet skattefrit.

En fuldstændig ophævelse af beskatningen af selskabers udbytte fra andre selskaber vil i 20 pct.'s ordningen bevirke, at minoritetsaktionærer kan undgå udbyttebeskatningen ved at indskyde et aktie- eller anpartsselskab som mellemed.

Dette kan f.eks. gøres på følgende måde. Man stifter et selskab (selskab I), der køber aktier i børsnoterede selskaber, som straks videresælges for anskaffelsessummen til et andet selskab (selskab II) med samme ejerkreds som selskab I. Som vederlag modtager selskab I et gældsbrief. Herefter likvideres selskab I, hvorved gældsbriefet udloddes til aktionærerne. Selskab II kan herefter anvende de skattefrie udbytter til at afdrage på gældsbriefet, hvilket er skattefrit. Situationen er ikke omfattet af ligningslovens § 16 B, stk. 2, så længe selskab II ikke kommer til at eje

25 pct. af aktiekapitalen i noget selskab. Når gælds brevet er afdraget fuldt ud, gentages forløbet. Konstruktionen kan også anvendes ved investering i obligationer, således at renterne alene selskabsbeskattes.

I såvel fradragsordningen som i godtgørelsesordningen kan konstruktionen anvendes, uanset om holdingreglen opretholdes eller ej. Disse ordninger vil også uden holdingregel højst bevirke en samlet beskatning på 50 pct., så længe udbyttet oppebæres af selskaber.

6. Udloddende investeringsforeninger.

Investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som er forpligtet til at udlodde de i løbet af indkomståret indtjente renter og udbytter, realiserede kursgevinster på fordringer, der ikke opfylder kravet til mindsterente, og realiserede aktieavancer inden for 3 års besiddelsestid, er kun skattepligtige af erhvervsmæssig indkomst. De vil derfor i godtgørelsesordningen ikke være berettiget til skattegodtgørelse. Da aktieudbyttet alene passerer igennem foreningen og ud til medlemmerne, knyttes der efter de gældende regler skattegodtgørelse til udbytte fra disse foreninger for den del af det udloddede beløb, der hidrører fra aktieudbytter, jfr. selskabskattelovens § 17 A, stk. 2. Disse regler må opretholdes, såfremt skattegodtgørelsen hæves til 100 pct. Der opstår i denne forbindelse ikke noget problem med udligningsskatten, da det udbytteudloddende aktieselskab pålignes udligningsskat, uanset om modtageren af udbyttet er berettiget til skattegodtgørelse eller ej. I ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter må den del af investeringsforeningens indtægter, der stammer fra aktieudbytter, kunne udloddes uden beskatning hos aktionæren.

I 20 pct.'s skattemodellen må der ske en tilpasning, således at den del af udlodningen fra investeringsforeningen, der hidrører fra aktieudbytter, belægges med en 20 pct.'s skat, mens resten skil beskattes som kapitalindkomst. Opdelingen mellem den del af udlodningen, der hidrører fra danske aktieselskaber, og afkast af andre værdipapirer kan ske på samme måde som i den gældende begrænsede godtgørelsesordning, jfr. selskabskattelovens § 17 A, stk. 2. På udbyttmodtagerens selvangivelse må der anføres,

hvor stor en del af udbyttet fra investeringsforeningen, der hidrører fra aktieudbytter.

7. Kildeskatten på aktieudbytter.

7.1. Gældende regler.

Efter kildeskattelovens afsnit VI skal udbyttegivende selskaber foretage indeholdelse i det samlede deklarerede udbytte uden hensyn til aktionærernes individuelle forhold. For aktionærer, der er fuldt skattepligtige her til landet, er der tale om en foreløbig skat, som selskabet indeholder og indbetaler på aktionærens vegne. Den foreløbige udbytteskat modregnes i aktionærens endelige skat. For aktionærer, der er begrænset skattepligtige, er der dog tale om en endelig skat. Der er dog den modifikation heri, at hvis Danmark i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst kun er berettiget til en kildeskat på mindre end 30 pct. (som oftest 15 pct., se bilag 1) kan den udenlandske aktionær anmode skattemyndighederne om at få det overskydende beløb refunderet.

Indeholdelsespligten omfatter aktie- og anpartsselskaber, de aktieselskabslignende selskaber og certifikatudstedende investeringsforeninger.

Som udgangspunkt indeholder det udbyttegivende selskab 30 pct. af det deklarerede udbytte, uanset hvem aktionærerne er. Dog skal der ikke indeholdes udbytteskat i udbytte, der modtages af moderselskaber, jfr. selskabsskattelovens § 13, stk. 1, nr. 2, selskaber omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, samt institutioner, der er skattefri efter selskabsskattelovens § 3, stk. 1, (herunder pensionskasser). Fritagelsen for indeholdelse af udbytteskat sker kun efter anmodning fra de udbyttemodtagere, der opfylder betingelserne.

7.2. Tilpasninger efter ophævelse af dobbeltbeskatningen.

I fradragsordningen kan den foreløbige kildeskat på udbytter tilpasses den endelige beskatning på 51-57 pct. ved at hæve kildeskatten til 50 pct.

I godtgørelsesordningen refunderes selskabsskatten ikke via selskabets udbytteudlodning, men ved en skattegodtgørelse direkte til udbyttemodtageren. Skattegodtgørelsen kan sidestilles med en foreløbig udbytteskat på 50 pct. af den oprindelige selskabsind-

komst, som skal overføres til aktionæren, hvorfor yderligere indeholdelse fra selskabets side burde være unødvendig. Af hensyn til de udenlandske aktionærer kan den foreløbige udbytteskat dog ikke nedsættes til nul, da selskabet ofte ikke kan vide, om aktionærerne er fuldt eller begrænset skattepligtige. Opretholdes den foreløbige indeholdelse på 30 pct., vil der i realiteten ske en kildebeskatning af aktieudbytter på 80 pct., da også skattegodtgørelsen må tages i betragtning. En foreløbig kildebeskatning på 80 pct. synes noget i overkanten, hvorfor en indeholdelsesprocent for det af selskabet deklarerede udbytte må kunne sættes ned til f.eks. 20 pct. Dette vil næppe bevirke noget større provenutab på udbytter til udenlandske aktionærer, da Danmark i henhold til dobbeltbeskatningsoverenskomsterne i langt de fleste tilfælde kun er berettiget til en udbytteskat på mindre end 20 pct. Over for lande, som Danmark ikke har aftale med, vil de 20 pct. kildeskat dog være en definitiv skat, der er 10 procentpoint lavere end den nugældende sats.

I ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter vil det ikke være nødvendigt at indeholde en foreløbig udbytteskat.

I 20 pct.'s ordningen vil det være naturligt at nedsætte den foreløbige udbytteskat til det samme niveau, som den endelige udbytteskat. Med hensyn til udenlandske aktionærer gælder tilsvarende som ovenfor anført om godtgørelsesordningen.

8. Næringsaktionærer.

Efter aktieavancelovens § 3 og personskattelovens § 3, stk. 1, medregnes fortjeneste og tab ved afståelse af aktier, som er erhvervet som led i den skattepligtiges næringsvej, ved opgørelsen af den personlige indkomst uanset ejertidens længde.

Denne gruppe af skattepligtige skal også medregne aktieudbytter til den personlige indkomst, jfr. personskattelovens § 4, stk. 3, ud fra det synspunkt, at der er tale om en indkomst, der knytter sig til den skattepligtiges erhverv.

Dett system volder ingen problemer i fradrags- eller godtgørelsesordningerne, der bygger på, at udbytte skal beskattes efter de gældende regler i personskatteloven. I 20 pct.'s skattemodellen bliver der derimod tale om opgørelse af en ny indkomst-art, udbytteindkomst, der kun skal beskattes med f.eks. 20 pct.

Hensynet til ophævelsen af dobbeltbeskatningen krydses af hensynet til at anse udbytter til næringsaktionærer for erhvervsmæssig indkomst. Det er udvalgets opfattelse, at næringsaktionærer ikke bør omfattes af den lave skat på aktieudbytter, men at udbytterne som anden erhvervsmæssig indkomst skal medregnes til den personlige indkomst. Tilsvarende må gælde i ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter.

Efter de gældende regler modtager alle aktionærer - også næringsaktionærer - en skattegodtgørelse på 25 pct. af udbyttet. Vælges 20 pct.'s skattemodellen vil det efter udvalgets opfattelse ikke være hensigtsmæssigt at opretholde den gældende godtgørelsesordning alene for næringsaktionærerne.

9. Forrentning af brugsforeningers medlemskapital.

Når brugsforeninger indskyder beløb i andre andelsforetagender, modtager brugsforeningen eventuelt en forrentning af den indskudte kapital. Efter gældende praksis anses denne forrentning i relation til fradragsret for den udbetalende forening som et udbytte med den virkning, at denne forening ikke kan fradrage udgiften. På modtagerside ~ dvs. i brugsforeningen - giver beløbet imidlertid ikke - som andre udbytter - ret til skattegodtgørelse.

Hvis brugsforeninger inddrages under den ordning til ophævelse af dobbeltbeskatning, der vælges for aktieselskaber, er der to muligheder for at løse dette dobbeltbeskatningsproblem.

Hvis forrentningen af medlemskapitalen skal betragtes som udbytte, skal der alt efter hvilken ordning, der vælges for aktieselskaber, gives fradragsret i den udloddende brugsforening, udbetales skattegodtgørelse eller ske en lav beskatning.

Der er dog også den mulighed at sidestille forrentning af medlemskapital i brugsforeninger, hvor overskud iøvrigt fordeles i forhold til medlemmernes omsætning, med andre rentebetalinger, således at brugsforeningerne uanset hvilken ordning, der vælges, får fradragsret for renterne. Efter gældende praksis kan sparekasser fradrage forrentning af indbetalt garantkapital, da garantkapitalen anses som en sparekassen påhvilende gæld.

10. Skattefri fusion.

I såvel fradragsordningen som i ordningerne med udlignings-skat er det nødvendigt for selskabet at føre konti for pålignet skat. Ved skattefri fusion af selskaber efter lov om beskatning ved fusion af aktieselskaber m.v. må det sikres, at det fortsæt-tende selskab med hensyn til tilbageførsel af selskabsskat eller ved påligningen af udligningsskat ikke stilles dårligere, end hvis fusionen ikke havde fundet sted.

I fradragsordningen må saldoen på det ophørende selskabs konto for pålignet skat derfor kunne overføres til det fortsæt-tende selskab.

I godtgørelsesordningen og ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter nå saldoen på det ophørende selskabs konto for pålignet selskabsskat kunne overføres til det fortsættende sel-skab på samme måde som ved sambeskatning, jfr. kap. VIII, afsnit 1.4.3.

11. Forbrugsrenteafgiften.

Ved lov nr. 698 af 17. oktober 1986 er der indført en afgift på 20 pct. af renter af forbrugslån. Afgiften omfatter ikke ren-teudgifter, der behandles efter virksomhedsskatteloven, renter af realkredit- og realkreditlignende lån, renter af studielån, an-delsboliglån og visse nettorenteudgifter ved selvstændig skibs-virksomhed, **der** er den skattepligtiges bierhverv.

Det er nettorenteudgifterne, der danner grundlag for afgifts-beregningen. Derfor fragår renteindtægterne ved opgørelsen af afgiftsgrundlaget.

Ved denne opgørelse sidestilles visse indtægter med rente-indtægter. Det drejer sig om aktieudbytter, skattegodtgørelse af aktieudbytterne og beregnet kapitalafkast af erhvervsvirksomhed, men derimod ikke kursgevinster uanset den skattemæssige behand-ling af disse. For erhvervsdrivende uden for virksomhedsordningen beregnes kapitalafkastet af fysiske erhvervsaktiver. For erhvervs-drivende, der benytter virksomhedsordningen, beregnes kapitalaf-kastet efter reglerne herom i virksomhedsskatteloven.

Selv om lovforslaget tager sigte på at afgiftsbelægge renter af forbrugslån, er den faktiske anvendelse af låneprovenuet dog uden betydning.

Således vil eksempelvis renter på lån til erhvervelse af aktier, anparter, obligationer og pantebreve være belagt med renteaftgift, uagtet disse lån ikke anvendes til et typisk **forbrugs-**formål. Også renter af lån til erhvervelse af aktier eller **anpar-**ter f.eks. i et selskab, hvori den afgiftspligtige selv er hovedaktionær eller hovedanpartshaver, eller i et selskab, hvor den afgiftspligtige er ansat, er belagt med renteaftgift.

I den gældende ordning med en skattegodtgørelse på 25 pct. vil aktionærene skulle betale renteaftgift, selvom selskabets skattepligtige overskud svarer til aktionærens renteudgift, og selskabet udlodder maksimalt.

Ved indførelse af en fradrags- eller 100 pct.'s godtgørelsesordning løses dette problem, da selskabet i fradragsordningen ikke beskattes, og aktionæren i godtgørelsesordningen kan fratække godtgørelsen på 100 pct. af udbyttet ved opgørelsen af grundlaget for renteaftgiften. Der udløses i så fald ingen **rente-**aftgift.

I 20 pct.'s ordningen og ordningen med udligningsskat og skattefri udbytter vil det derimod være nødvendigt at korrigere afgiftsgrundlaget for at opnå tilsvarende resultat. Dette kan ske ved at fratække udbyttet med den dobbelte værdi i afgiftsgrundlaget svarende til den oprindelige selskabsindkomst før skat. I den forbindelse må det dog have for øje, at selskabet i 20 pct.'s ordningen ikke nødvendigvis har betalt fuld selskabsskat af udbyttet på udlodningstidspunktet, se kap VIII, afsnit 4.5.B.

Kapitel X.

Provenumæssige virkninger af ophævelsen af dobbeltbeskatningen.

I dette kapitel redegøres for størrelsen af det provenutab, som fremkommer ved henholdsvis fradragsordningen, godtgørelsesordningen og afgiftsmodellen.

Provenuberegningen er baseret på den fordeling af aktieudbytterne på modtagergrupper i 1986, der er vist i kapital V, afsnit 2. Ved skatteberegningen efter gældende regler er skattereformens regler anvendt. Marginalskatteprocenten for aktieudbytte og skattegodtgørelse er forudsat at udgøre 55 pct. i gennemsnit.

Provenuberegningerne er som nævnt foretaget på grundlag af udbyttebetalingerne i 1986. Beregningerne tager således ikke hensyn til, at ophævelsen af dobbeltbeskatningen kan tilskynde selskaberne til at ændre deres udbyttepolitik i retning af større eller mindre udlodninger, med heraf følgende konsekvenser for provenutabet. Det er ikke fundet muligt at give talmæssigt udtryk for dette forhold, og da fordelingen af udbyttebetalinger på modtagergrupper som nævnt i kapitel V er behæftet med nogen usikkerhed, må ovennævnte provenuberegninger tages med de heraf følgende forbehold.

1. Provenutabet ved fradragsordningen.

En ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ved, at selskaberne får fradrag for deres udloddede udbytte, vil indebære et provenutab på selskabsskatten. Dette provenutab vil dog blive modvirket af ophævelsen af skattegodtgørelsesordningen.

Fradragene for udloddet udbytte vil forøge fradragsmassen hos selskaberne med det samlede udbyttebeløb, bortset fra de udbyttebeløb, der tilfalder moderselskaber og skattepligtige fonde, der ejer mere end 25 pct. af aktierne i et selskab.

I 1986 udgjorde det samlede udbyttebeløb ca. 10.500 mill.kr., hvoraf ca. 4.700 mill.kr. tilfaldt moderselskaber m.v.

Den samlede nedsættelse af indkomstgrundlaget kan herefter opgøres til ca. 5.800 mill.kr., således at provenutabet på selskabsskatten ville andrage ca. 2.900 mill.kr.

Den samlede skattegodtgørelse i 1986 kan anslås til ca. 500 mill.kr. Indkomstskatten heraf udgør ca. 250 mill.kr., således at

provenugevinsten ved ophævelsen af skattegodtgørelsesordningen andrager ca. 250 mill.kr. **Provenutabet** ved fradragsordningen, beregnet på grundlag af udbyttebetalingerne i 1986, kan herefter opgøres til ca. 2.650 mill.kr. Kommunernes andel af dette provenutab udgør ca. 450 mill.kr., mens statens andel udgør ca. 2.200 mill.kr.

En væsentlig del af dette provenutab vedrører udenlandske aktionærer, da den samlede beskatning af disse aktionærers udbytte falder til 0-20 pct., mens beskatningen med gældende regler udgør 50-60 pct., når der er tale om selskabspligtig indkomst. Den del af provenutabet der kan henføres til udenlandske aktionærer udgør ca. 1.600 mill.kr.

2. Provenutabet ved godtgørelsesordningen.

En ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ved at forhøje skattegodtgørelsesprocenten til 100 vil medføre et provenutab for staten. Denne udgift vil dog blive reduceret gennem statsskatten af den forøgede skattegodtgørelse. For kommunerne medfører forhøjelsen af **godtgørelsesprocenten** en provenugevinst gennem beskatningen af den forøgede skattegodtgørelse.

Det samlede aktieudbytte til personer, selskaber og fonde, der er omfattet af skattegodtgørelsesordningen udgjorde i 1986 ca. 2.000 mill.kr.

Forhøjelsen af skattegodtgørelsesprocenten med 75 pct.point indebærer et provenutab på ca. 1.500 mill.kr. Skatten heraf udgør ca. 800 mill.kr., således at det samlede provenutab udgør ca. 700 mill.kr.

Statens provenutab ved en forhøjelse af godtgørelsesprocenten til 100 andrager ca. 1.000 mill.kr., mens kommunerne vil få en provenugevinst på ca. 300 mill.kr.

Som nævnt i kapitel VII må det formodes, at selskaberne vil undgå at udlodde udbytte, for hvilke de skal betale udlignings-skat, således at der næppe vil fremkomme noget provenu af betydning fra udligningsskatten.

For personer, som får nedsat deres formueskat efter reglerne om det vandrette skatteloft, vil indkomsten i form af den forøgede skattegodtgørelse medføre, at formueskattenedsættelsen reduceres med op til 78 pct. af den forøgede skattegodtgørelse. Prove-

numæssigt skønnes dette at medføre en provenugevinst på ca. 10 mill. kr.

Hvis aktieudbytte og skattegodtgørelse samt skatten heraf ikke skal indgå i beregningen af det vandrette skatteloft, kan det anslås, at der i forhold til gældende regler vil fremkomme et provenutab på 20 mill.kr.

Alt i alt kan det konkluderes at godtgørelsesordningen vil medføre et provenutab af størrelsesordenen 700 mill.kr., baseret på udbyttebetalingerne i 1986. I det omfang selskaberne skal betale udligningsskat, vil provenutabet blive reduceret tilsvarende. Det er ikke muligt at skønne over provenugevinsten fra udligningsskatten.

3. Provenutab ved skattefrihedsordningen.

Her ophæves dobbeltbeskatningen gennem skattefrihed for aktieudbyttet hos modtagerne.

Skattefriheden hos udbyttemodtageren skal kombineres med en udligningsskat i selskabet. Formålet med udligningsskatten er at sikre en beskatning i selskabet på 50 pct., hvis der udbetales udbytte, uden at der er betalt selskabsskat.

På grundlag af udbytteudlodningerne i 1986 kan det anslås, at provenutabet som følge af bortfaldet af skattepligten for aktieudbytte hos danske aktionærer vil andrage ca. 1.050 mill. kr. Nettogevinsten ved ophævelsen af skattegodtgørelsesordningen kan anslås til de 250 mill. kr. Provenutabet ved skattefriheden for udenlandske aktionærers udbytte kan anslås til knap 250 mill. kr.

Endelig vil der opstå et provenutab som følge af, at personer, der får nedsat deres formueskat efter reglerne om det vandrette skatteloft, vil få forøget nedslaget på grund af bortfaldet af udbytteindkomsten og skattegodtgørelsen. Provenutabet skønnes at andrage knap 20 mill. kr.

Samlet vil skattefriheden for aktieudbytter således medføre et provenutab på ca. 1050 mill. kr.

Provenutabet ved skattefrihedsordningen vil i et vist omfang blive modvirket af en provenugevinst som følge af udligningsskatten. Det er ikke muligt at skønne over provenugevinsten fra udligningsskatten.

4. Provenutabet ved 20 pct.'s ordningen.

En ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytter ved, at aktieudbytter ikke længere indgår i modtagerens skattepligtige indkomst, men alene beskattes med en definitiv skat på 20 pct., vil indebære et provenutab, som dog vil blive formindsket gennem den samtidige ophævelse af skattegodtgørelsesordningen.

Ved provenuberegningen er det lagt til grund, at ordningen skal omfatte de skatteydere, der får indeholdt udbytteskat uden adgang til refusion efter kildeskattelovens § 67, stk. 3. Udenlandske aktionærer vil dog være omfattet af ordningen, men uden at det i praksis har nogen betydning for deres skattebetaling til Danmark.

Det samlede udbytte til de danske aktionærer, der er omfattet af ordningen, udgjorde i 1986 ca. 2.000 mill.kr. Indkomstskatten heraf udgør ca. 1.050 mill. kr. Provenuet af 20 pct.'s skatten vil andrage ca. 400 mill.kr.

Den samlede skattegodtgørelse i 1986 kan anslås til ca. 500 mill.kr. Indkomstskatten heraf udgør ca. 250 mill.kr., således at provenugevinsten ved ophævelsen af skattegodtgørelsesordningen andrager ca. 250 mill.kr.

For personer, der får nedsat deres formueskat efter reglerne om det vandrette skatte loft, vil bortfaldet af udbytteindkomsten og skattegodtgørelsen i indkomstopgørelsen medføre en stigning i nedsættelsen af formueskatten på op til 78 pct. af udbytteindkomsten og den gældende skattegodtgørelse. Provenumæssigt skønnes dette at medføre et provenutab på 20 mill.kr.

Samlet medfører modellen med en 20 pct.'s beskatning således et provenutab af størrelsesordenen 400 mill.kr. Staten får en provenugevinst på ca. 50 mill.kr., mens kommunerne får et provenutab på ca. 450 mill. kr. Det er her som en beregningsmæssig forudsætning antaget, at 20 pct.'s skatten tilfalder staten.

5. Dynamiske virkninger som følge af ophævelsen af dobbeltbeskatningen.

Beregningerne af provenutabet i de forskellige ordninger er som nævnt foretaget på grundlag af udbyttebetalingerne i 1986. Der er således ikke taget hensyn til, at ophævelsen af dobbeltbeskatningen i et vist omfang må antages at føre til forøgede udbytteudlodninger.

Der må forventes et større provenutab i fradragsordningen end i de øvrige ordninger på grund af, at en betragtelig del af udbytterne **oppebæres** af udenlandske aktionærer. Endvidere vil fradragsordningen skabe en interesse for udenlandske hovedaktionærer i at øge udbytteudlodningerne, såfremt selskabets skattebesparelse ved fradraget for udbytteudlodningen overstiger udbyttebeskatningen i bopælslandet.

Selskaberne må forventes at reagere forskelligt på ophævelsen af dobbeltbeskatningen alt efter, om der er tale om hovedaktionærselskaber eller selskaber med en bred kreds af aktionærer (typisk børsnoterede selskaber).

I gruppen af hovedaktionærselskaber kan der være et latent behov for at forøge udbytteudlodningerne, f.eks. i forbindelse med generationsskifte eller for at aktionærerne kan betale deres formueskat. Forøgede udbytteudlodninger i forbindelse med generationsskifte vil dog i et vist omfang være et engangsfænomen i forbindelse med indførelsen af den **mere** lempelige beskatning, hvorefter det samlede udbytte niveau vil falde. Derimod må den del af forøgelsen af udbytteudlodningerne, der skyldes formueskatten, forventes at blive af mere permanent karakter.

De fleste hovedaktionærselskaber har på grund af dobbeltbeskatningen været særdeles tilbageholdende med at udlodde udbytte. Ofte vil selskabsindkomsten i hovedaktionærselskaber i stedet blive overført til aktionærerne i form af aktieavance eller likvidationsprovenu. Ophævelsen af dobbeltbeskatningen kan derfor bevirke, at hovedaktionærselskaberne i stedet går over til at udlodde udbytte. Provenutabet vedrørende denne gruppe selskaber vil således være det beløb, hvormed den tidligere avancebeskatning overstiger udbyttebeskatningen af det tilsvarende beløb efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen.

I forbindelse med overgangsperioden efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen vil der være en vis forskel mellem 20 pct.'s ordningen og de øvrige ordninger. Det skyldes, at 20 pct.'s skatten får virkning for akkumuleret selskabsindkomst optjent i årene forud for ophævelsen af dobbeltbeskatningen, mens dette ikke er tilfældet i de øvrige ordninger. I godtgørelsesordningen og skattefrieordningen vil selskabet blive pålignet udligningsskat ved udlodning af tidligere års overskud, selvom overskuddet har været beskattet på indtjeningstidspunktet. I fradragsordningen

vil selskabet ikke få refunderet selskabsskatten ved udbytteudlodningen, mens aktionøren beskattes fuldt ud af udbyttet. Det må antages, at hovedaktionørselskaberne i ordningerne med udligningsskat også efter ophævelsen af dobbeltbeskatningen vil undgå at udlodde udbytte, hvis der skal betales udligningsskat, og i stedet overføre denne del af selskabets indkomst til aktionærerne som aktieavance eller likvidationsprovenu.

For selskaber, der ejes af en bred kreds af aktionærer, er det vanskeligt at bedømme, i hvilket omfang ophævelsen af dobbeltbeskatningen vil bevirke forøgede udbytteudlodninger. I sådanne selskaber vil identifikationen mellem selskab og aktionærer ikke være nær så kraftig som i hovedaktionørselskaberne, og den enkelte aktionærs indflydelse på selskabets udbyttepolitik vil være begrænset. Udbyttet fra store selskaber har været forholdsvis stabilt, når udviklingen i inflationen og samfundets øvrige indkomster tages i betragtning. Om selskabernes udbyttepolitik ændres, må i vidt omfang afhænge af selskabernes kapitalbehov og aktionærkredsens sammensætning.

Oversigt over tilladt dansk kildebeskatning af aktieud- Bilag 1.
 bytte i henhold til **indgåede** dobbeltbeskatningsoverenskomster.

LAND	ARTIKEL	ALM. AKTIONÆR	MODER/DATTERSELSK.1)
Australien 2)	10	15 pct.	15 pct.
Belgien	10	15 pct.	15 pct.
Brasilien	10	25 pct.	25 pct.
Canada	10	15 pct.	10 pct.
Cypern	10	15 pct.	10 pct.
England 2)	10	15 pct.	5 pct.
Frankrig	8	0 pct.	0 pct.
Færøerne	10	20 pct.	5 pct.
Grønland	10	30 pct.	30 pct.
Holland	9	15 pct.	0 pct.
Indien 3)	VIII	30 pct.	30 pct.
Indonesien	10	20 pct.	10 pct.
Irland	VI	0 pct.	0 pct.
Israel	10	15 pct.	5 pct.
Italien	10	15 pct.	15 pct.
Japan	10	15 pct.	10 pct.
Jugoslavien	10	15 pct.	5 pct.
Kenya	10	30 pct.	20 pct.
Kina	10	10 pct.	10 pct.
Korea	10	15 pct.	15 pct.
Luxembourg	10	15 pct.	5 pct.
Malaysia	X	0 pct.	0 pct.
Malta	10	15 pct.	5 pct.
New Zealand 2)	10	15 pct.	15 pct.
Norden	10	15 pct.	5 pct.
Pakistan 3)	10	30 pct.	15 pct.
Philippinerne	VI	0 pct.	0 pct.
Polen	10	15 pct.	5 pct.
Portugal	10	15 pct.	10 pct.
Rumænien	10	15 pct.	10 pct.
Schweiz	10	0 pct.	0 pct.
Singapore	10	10 pct.	5 pct.
Sovjetunionen 4)			
Spanien	10	15 pct.	10 pct.
Sri Lanka	10	15 pct.	15 pct.
Tanzania	10	15 pct.	15 pct.
Thailand	10	30 pct.	20 pct.
Tjekkoslaviet	10	15 pct.	15 pct.
Trinidad & Tobago	X	20 pct.	10 pct.
Tunesien	10	15 pct.	15 pct.
Ungarn	10	15 pct.	5 pct.
USA 3)	VI	15 pct.	5 pct.
Vesttyskland	12	15 pct.	10 pct.
Zambia	X	15 pct.	15 pct.
Østrig	10	10 pct.	10 pct.

1) Bemærk at begrebet "moderselskab" ikke er det samme i alle overenskomsterne, ligesom der normalt gælder særlige regler, såfremt udbyttet har direkte forbindelse med et herværende fast driftssted af den udenlandske aktionær, eller hvis der er særlig nær forbindelse mellem det danske selskab og aktionæren.

- 2) Særlig godtgørelsesordning.   3) Ny aftale indgået, som imidlertid ikke er ratificeret endnu.
- 4) Aftale indgået, afventer ratificering.

**MODELKONVENTION AF 1977 TIL OVERENSKOMST
TIL UDGÅELSE AF DOBBELTBESKATNING
FOR SA VIDT ANGÅR INDKOMST- OG FORMUESKATTER.**

Oversættelse af OECD's modelkonvention fra 1977.

Artikel 10
UDBYTTER

1. Udbytte, som udbetales af et selskab, der er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, til en person, som er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, kan beskattes i denne stat.

2. Sådant udbytte kan imidlertid også beskattes i den kontraherende stat, i hvilken det selskab, der udbetaler udbyttet, er hjemmehørende, og i overensstemmelse med lovgivningen i denne stat, men hvis modtageren er berettiget ejer af udbyttet, må den skat, der pålægges, ikke overstige:

- (a) 5% af bruttoudbyttet, hvis den berettigede modtager er et selskab (bortset fra et interessentskab), sont direkte ejer mindst 25% af kapitalen i det selskab, som udbetaler udbyttet;
- (b) 15% af bruttoudbyttet i alle andre tilfælde.

De kompetente myndigheder i de kontraherende stater skal ved gensidig aftale fastsætte de nærmere regler for anvendelsen af disse begrænsninger.

Bestemmelserne i dette stykke medfører ingen begrænsninger i adgangen til at beskatte selskabet af den fortjeneste, hvoraf udbyttet er udbetalt.

3. Udtrykket "udbytte" betyder i denne artikel indkomst af aktier, udbyttebeviser eller udbytterettigheder, mineaktier, stifterandele eller - bortset fra gældsfordringer - andre rettigheder til andel i fortjeneste, såvel som indkomst fra andre selskabsrettigheder, der underkastes samme beskatning som indkomst fra aktier i henhold til skattelovgivningen i den stat, i hvilken det selskab, der foretager udlodningen, er hjemmehørende.

4. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor den berettigede ejer af udbyttet, er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, og udøver erhvervsvirksomhed i den anden kontraherende stat, i hvilken det selskab, der udbetaler udbyttet, er hjemmehørende - gennem et dér beliggende fast driftssted eller udfører frit erhverv i denne anden stat fra et dér beliggende fast sted, og de rettigheder, der ligger til grund for udlodningen, har direkte forbindelse med et sådant fast driftssted eller fast sted. I så fald skal bestemmelserne i artikel 7 eller 14 finde anvendelse.

5. Hvor et selskab, som er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, oppebærer fortjeneste eller indkomst fra den anden kontraherende stat, kan denne anden stat ikke pålægge nogen skat på udbytte, som udbetales af selskabet, undtagen i det omfang sådanne udbytter betales til en person, som er hjemmehørende i denne anden stat, eller i det omfang de rettigheder, der ligger til grund for udlodningen, har direkte forbindelse med det faste driftssted eller faste forretningssted i denne anden stat og heller ikke underkaste selskabets ikke-udloddede indkomst nogen skat på ikke-udloddet indkomst, selv om det udbetalte udbytte eller den ikke-udloddede indkomst helt eller delvis består af fortjeneste eller indkomst fra kilder i denne anden stat.

**MODELKONVENTION AF 1977 TIL OVERENSKOMST
TIL UNDGÅELSE AF DOBBELTBESKATNING
FOR SA VIDT ANGÅR INDKOMST- OG FORMUESKATTER.**
Oversættelse af OECD's modelkonvention fra 1977.

Artikel 24
IKKE DISKRIMINERING

1. Statsborgere i en af de kontraherende stater skal ikke i den anden kontraherende stat kunne underkastes **nogen** beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som statsborgere i den **anden** stat under samme forhold er eller måtte blive underkastet. Uanset bestemmelserne i artikel 1 skal denne bestemmelse finde anvendelse **også** på personer, som ikke er hjemmehørende i en eller begge de kontraherende stater.
2. Udtrykket "statsborgere" betyder:
  - a) alle fysiske personer, der har statsborgerskab i en af de kontraherende stater;
  - b) alle juridiske personer, interessentskaber og foreninger, der **består** i kraft af den gældende lovgivning i en af de kontraherende stater.
3. Statsløse personer, som er hjemmehørende i en af de kontraherende stater, skal ikke i nogen af de kontraherende stater kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som statsborgere i den pågældende stat under samme forhold er eller måtte blive underkastet.
4. Beskatning af et fast driftssted, som et foretagende i en af de kontraherende stater har i den anden kontraherende stat, må ikke være ugunstigere i denne anden stat end beskatningen af foretagender i denne anden stat, der udøver samme virksomhed. Denne bestemmelse skal ikke kunne fortolkes som forpligtende en af de kontraherende stater til at tilstå personer, som er hjemmehørende i den anden kontraherende stat, de personlige skattemæssige begunstigelser, lempelser og nedsættelser, som den indrømmer de personer, der er bosat inden for dens eget område som følge af personlig stilling eller forsørgerpligt over for familie.
5. Undtagen i tilfælde, hvor bestemmelserne i artikel 9, stk. 1, artikel 11, stk. 6 eller artikel 12, stk. 4 finder anvendelse, skal renter, royalties og andre betalinger fra et foretagende i en af de kontraherende stater til en person, hjemmehørende i den anden kontraherende stat, ved opgørelsen af sådanne foretagenders skattepligtige indkomster **være** fradragsberettigede på samme vilkår, som hvis de var blevet betalt til en person, som er hjemmehørende i den førstnævnte stat. På samme måde skal enhver gæld, som et foretagende i en af de kontraherende stater har til en person, hjemmehørende i den anden kontraherende stat, ved opgørelsen af **sådanne** foretagenders skattepligtige formue, være fradragsberettiget på samme vilkår, **som** hvis gælden var blevet stiftet over for en person, hjemmehørende i den førstnævnte stat.
6. Foretagender i en af de kontraherende **stater**, hvis formue helt eller delvis ejes eller kontrolleres, direkte eller indirekte, af en eller flere i den anden kontraherende stat hjemmehørende personer, skal ikke i den førstnævnte stat kunne underkastes nogen beskatning eller dermed forbundne krav, som er anderledes eller mere byrdefulde end den beskatning og dermed forbundne krav, som andre tilsvarende foretagender i den førstnævnte stat er eller måtte blive underkastet.
7. Uanset bestemmelserne i artikel 2 skal bestemmelserne i denne artikel finde anvendelse på skatter af enhver art og betegnelse.

Kort gennemgang af den skattemæssige behandling af overskud og udbytter hos selskaber og aktionærer i Belgien, Frankrig, Norge, Storbritannien, Sverige og Vesttyskland.*

Skd. 570-1003-423
JF/11-s

* Gennemgangen hviler især på Price **Waterhouse** "Doing business in..." og "The Taxation of Companies in Europe" fra Int. Bureau of Fiscal Documentation.

Belgien.

1. Den belgiske selskabsskat beregnes med udgangspunkt i en progressiv **skale** (beløb i belgiske francs):

op til 1.000.000	31 pct.
1.000.001-3.600.000	31 pct. + 40 pct af beløb over 1.000.000
3.600.001-14.400.000	31 pct. + 47.5 pct. af beløb over 3.600.000

Over 14.400-000 **beskattes** med 45 pct.

Visse selskaber beskattes alene med 45 pct. Dette gælder bl.a., hvis -udbytte overstiger 13 pct. af indskudskapitalen i selskabet.

Visse kapitalgevinster beskattes med 22.5 pct.

2. Et selskab kan opnå "permanent deltagelse" i et andet selskab gennem aktiebesiddelse, hvilket kan medføre en skattefritagelse på aktieudbytter på mellem 90 og 95 pct. "Permanent deltagelse" opnås bl.a. ved at besidde aktier i det andet selskab i hele indkomståret.

3. I Belgien er der en kildeskat på udbytter på 25 pct. Dette gælder også for udbytter fra udenlandske selskaber, når de udbetales gennem et belgisk pengeinstitut (el. lign).

4. Udbyttemodtagerne er berettiget til en skattegodtgørelse på 54.5 pct. på grundlag af nettoudbyttet.

5. Udbyttmodtagere, der er fysiske personer, kan i stedet vælge at lade kildeskatten på 25 pct. være en endelig skat, dvs. undlade at anvende godtgørelsesordningen. Ordningen gælder kun for udbytter fra belgiske selskaber til personer hjemmehørende i Belgien.

Eksempel 1; Udbyttmodtageren anvender godtgørelsesordningen.

Selskab:

Overskud		100
Selskabsskat (45 pct.)		45
Rest til udlodning		55
Kildeskat	25 pct.	13.75
Nettoudlodning		41.25

Aktionær:

Modtaget udbytte		41.25
+ skattegodtgørelse (54.5 pct af 41.25)		22.48
+ kildeskat		<u>13.75</u>
Skattepligtigt udbyttebeløb		77.48
Personlig indkomstskat 50 pct.		38.74
Modregning af skattegodtgørelse og kildeskat (22.48+13.75)		<u>36.23</u>
Endelig skat hos aktionæren		2.51
Nettoudbytte (41.25 -2.51)		38.74
Samlet skattebelastning		61.26 pct

Eksempel hvor "25 pct."s ordningen benyttes.

Selskab:

Overskud		100
Selskabsskat (45 pct)		45
Rest til udlodning		55

Kildeskat 25	pct.	<u>13.75</u>
Nettoudlodning		41.25
Nettoudbytte	41.25	
Samlet skattebelastning (45+13.75)	58.75 pct.	

Frankrig.

1. Den vigtigste direkte skat på selskaber i Frankrig er selskabsskatten. For udloddet overskud udgør den 45 pct., (fra den 1. januar 1986). Visse kapitalgevinster beskattes med mellem 15-25 pct., forudsat der ikke sker udlodning.

2. Dobbeltbeskatningen af aktionærerne er med hensyn til aktieejende selskaber næsten fuldstændigt ophævet gennem en 95 pct.'s skattefritagelse for udbytter fra selskaber, hvori det modtagende selskab ejer 10 pct. eller mere af aktiekapitalen.

Hos personaktionærer og hos selskaber, som ejer mindre end 10 pct. af aktiekapitalen i det udloddende selskab, ophæves dobbeltbeskatningen delvis gennem en skattegodtgørelsesordning (avoir fiscal). Der ydes alene skattegodtgørelse i forbindelse med deklareret udbytte. Skattegodtgørelsen udgør halvdelen af aktieudbyttet, dvs. 50 pct.

Godtgørelsen er alene knyttet til udbytter fra franske selskaber og kun franske aktionærer havde oprindeligt ret til skattegodtgørelsen. Gennem en række dobbeltbeskatningsaftaler er godtgørelsesordningen dog udvidet til at omfatte aktionærer **hjemmehørende** i andre stater.

3. For at sikre, at skattegodtgørelsen alene er knyttet til indkomst, som er fuldt ud belastet med alm. 45 pct. selskabsskat, er der i Frankrig gennemført en udligningsskat (précompte mobilier). Udligningsskatten beregnes som $33 \frac{1}{3}$ pct. af udbytte + skattegodtgørelsen.

Udligningsskatten pålignes når:

a) indkomsterne, som udlodningen stammer fra, ikke har været undergivet alm. selskabsbeskatning eller

b) udlodningen stammer fra indkomst, som er

erhvervet af selskabet for mere end 5 år før udlodningen.

Précompte-ordningen nødvendiggør en opdeling af selskabets indkomst i fuldt ud beskattet indkomst og i indkomst, der skal pålignes précompte ved udlodningen. Endvidere er der opstillet en række prioriteringsregler, således at det kan afgøres, fra hvilket indkomstår og fra hvilken indkomstart, den enkelte udbytteudlodning stammer fra.

I nedenstående eksempler vises, hvorledes den franske selskab- og aktionærbeskatning virker i hovedtrækkene.

Eksempel 11 En person, der er direkte aktionær i et fransk selskab. Hele overskuddet er alm. **indkomst**-skattepligtigt.

Selskabet:

Skattepligtigt overskud	100
Selskabsskat 50 pct.	<u>45</u>
Til udlodning	55

Aktionæren:

Udbyttet	55
Avoir fiscal (50 pct. af udbyttet)	<u>27,5</u>
Skattepligtig indkomst	82,5
Indk. skat 50 pct.	41,25
Credit for avoir fiscal	<u>27,5</u>
Skat at betale	13,75
Nettoudbytte (55 -13.75)	41,25
Samlet skattebelastning af selskabsoverskud	58.75 pct.

(den samlede skattebelastning påvirkes af aktionærens personlige skatteprocent).

Eksempel 2 : Som eksempel 1, men hele udlodningen stammer fra skattefri indkomst. (Udlodning + **precompte** = 100)

Selskabet;

Overskud	100
Skat	<u>0</u>
Rest	100
Udlodning	66.67

Précompte beregnes således:

Udlodning + avoir fiscal x 1/3 =

$(66.67 + 33.33) \times 1/3 = 33.33$

(Af overskuddet på 100 betales herefter 33.33 i **precompte** og resten - 66.67 - kan udloddes til aktionæren).

Aktionæren;

Modtaget udbytte	66.67
Avoir fiscal (50 pct. af udb.)	<u>33.33</u>
Skattepligtig indkomst	100.00
Indkomstskat 50 pct.	50.00
Skattegodtgørelse - avoir fiscal	<u>33.33</u>
Skat at betale	16.67

Nettoudbytte $(66.67 - 16.67) = 50$

Samlet skattebelastning af

selskabsoverskud 50 pct.

(Den samlede skattebelastning

påvirkes af aktionærens personlige skatteprocent).

1. Selskaber i Norge betaler en statslig indkomstskat på 27,8 pct., en kommunal indkomstskat på 21 pct. og en "fællesskat" på 2 pct.

Den **sanlede** selskabsskattebyrde bliver herved på 50.8 pct. Imidlertid er udloddede udbytter fradragsberettigede ved beregningen af skatten til staten, medens dette ikke er tilfældet for kommuneskattens vedkommende.

Udlodninger skal stamme fra årets indkomst for at være fradragsberettigede.

2. Med hensyn til beskatningen af modtagne udbytter fra norske selskaber når modtageren er et selskab, beskattes disse alene med statsskat. Udbytter modtaget fra aktier i udenlandske selskaber beskattes dog med både stats- og kommuneskat, i visse særlige tilfælde dog med en lavere skatteprocent.

3. Personer, som modtager udbytte, beskattes alene med statsskat, når udbyttet stammer fra aktier i selskaber hjemmehørende i Norge. Udenlandsk udbytte beskattes både med statslig og kommunal indkomstskat.

Forenklet eksempel på beskatningen af et selskab og en aktionær i Norge. Der ønskes en maksimal udlodning af årets overskud.

Selskabet

Skattepligt overskud	100
Kommuneskat og fælleskat =	23 pct.,
Statsskat =	27.8 pct.
Maksimal udlodning (MÜ) beregnes således:	
$100 - 23 - (100 - MU) \cdot 0.278 = 100 - MU$	68.14

Aktionær ;

Modtaget kontant udlodning	68.14
Personlig indkomstskat 40 pct.	<u>27.25</u>
Udbytte efter skat	40.89

Nettoudbytte	40.89
Samlet skattebelastning	59.11

(Den samlede skattebelastning påvirkes af aktionærens personlige skatteprocent. Bemærk at den personlig skatteprocent er 40 i eksemplet).

Storbritannien.

1. Fuldt skattepligtige selskaber i Storbritannien betaler selskabsskat med en enkelt sats på 35 pct. (pr. 1. april 1986), dog således at mindre selskaber beskattes med kun 29 pct. Kapitalgevinster i selskaber beskattes dog altid med 30 pct.

Filialer af udenlandske selskaber m.v. beskattes ligeledes med 35 pct. Den lavere sats kan opnås, såfremt Storbritannien har indgået en dobbeltbeskatningsaftale med det land, hvor hovedsædet for filialen er hjemmehørende, og såfremt denne aftale indeholder en ikke-diskrimineringsklausul.

2. For at modvirke dobbeltbeskatningen af udbytter har man i Storbritannien indført et godtgørelsessystem. For at sikre, at skattegodtgørelsen også modsvares af en selskabsskat, skal det udlodende selskab betale en foreløbig selskabsskat - advanced corporation tax (ACT). Denne skat skal betales, selv om selskabet rent faktisk ikke skal betale selskabsskat, i de pågældende år, f.eks. fordi der ikke har været et skattepligtigt overskud.

3. Ved beregningen af selskabsskatten (minus skatten af kapitalgevinster) gives der nedslag for betalte ACT-skatter. Satsen for ACT-skatten udgør nu 29/71. Det resterende beløb efter (evt.) nedslag for ACT kaldes "mainstream corporation tax".

Det er dog således, at størrelsen af den ACT, der gives nedslag for ikke kan overstige 30 pct. af den skattepligtige selskabsindkomst i den pågældende periode. Den "overskydende" ACT kan **modregnes** i op til 6 tidligere års selskabsskat. Kravet om tilbageføringen skal dog fremsættes inden 2 år fra kravets opståen. ACT kan fremføres i

en ubegrænset periode.

Hvis der sker væsentlige forandringer i selskabets forhold, f.eks. i selskabets ejerkræds (over en 3 års periode) kan der dog ske en **begrænsning** i fremføringsretten for ACT.

jl. Personaktionærer hjemmehørende i Storbritannien modtager en skattegodtgørelse svarende til ACT-skatten. Aktionæren er almindelig indkomstskattepligtig af udlodningen samt skattegodtgørelsen. Skattegodtgørelsen modregnes i indkomstskatten og et eventuelt overskydende beløb udbetales til aktionæren.

5. I Storbritannien inddeles indkomsten i forskellige "schedules". Udbytteindkomsten hos personer falder sædvanligvis i schedule F, og kan ikke beskattes i andre indkomstskatte kategorier. Skattegodtgørelsen er imidlertid knyttet til betalingen af ACT-skatten og ydes til alle personer hjemmehørende i Storbritannien, som modtager udbytte og hvor selskabet har betalt ACT.

6. Udbytter som modtages af et selskab hjemmehørende i Storbritannien, fra et selskab ligeledes hjemmehørende dér, beskattes ikke med selskabskat. Dette skyldes **ønsket** om neutralitet mellem personaktionærer og selskabsaktionærer. Udbyttet kaldes "franked investment income" (Fil). Det er så at sige "øremærket" til bestemt anvendelse, idet der i Storbritannien anvendes en særlig metode, således at modtagne udbytter + skattegodtgørelsen modregnes i selskabets egne udlodninger. Er selskabet skattefrit kan skattegodtgørelsen (= ACT) udbetales kontant.

Går det udbyttemodtagende selskabs egen udlodning lige op med modtagne udbytter + skattegodtgørelse skal selskabet ikke betale ACT. Dette

får den virkning, at der ikke sker nogen modregning af ACT i selskabsskatten, der herefter bliver "mainstream corp. tax" fuldt ud.

Systemet medfører, at udloddede udbytter kan passere igennem en kæde af selskaber, men således at skattegodtgørelsen ved den sidste udlodning til personaktionæren kommer denne fuldt tilgode.

Eksempel:

Selskabet:

Skattepligtigt overskud	100
Udlodning	<u>65</u>
Rest	35
ACT 29/71 af udlodning (65)	26.55

Selskabsskat 35 pct. af 100:	35	
- ACT	<u>26.55</u>	
"Mainstream corp. tax 8-45		<u>8.45</u>
Samlet skattebetaling fra selskabet (26.55 + 8.45)		35.00

Aktionæren:

Udlodning	65
Skattegodtgørelse = ACT	<u>26.55</u>
Skattepligtig indkomst	91.55

Personlig skatteprocent 40. Pers.skat	36.62
Skattegodtgørelse	<u>26.55</u>
Skat at betale	10.07

Nettoudbytte 65 -10.07 = 54.93

Samlet skattebelastning: 35 + 10.07 = 45.07 pct.

(Den samlede skattebelastning påvirkes af aktionærens personlige skatteprocent. I eksemplet er valgt 40 pct.).

Sverige.

1. Selskaber betaler 52 pct. i selskabsskat i Sverige. Udbytter kan i visse tilfælde fradrages i selskabets indkomst ved udlodningen. Det drejer sig om nyudstedte aktier. Der stilles tillige en række krav til modtageren af aktieudbyttet.

Hos personer indkomstbeskattes udbytte uden godtgørelse eller lignende.

Udbytter, som udloddes fra et svensk selskab til et andet svensk selskab, er skattefrit, hvis det udbyttmodtagne selskabs aktier repræsenterer mere end 25 pct. af stemmeretten i det udloddende selskab. Desuden er der skattefrihed for udbytter i særlige tilfælde, hvor aktiebesiddelsen er meget nært knyttet til erhvervsudøvelsen. Skattefriheden gælder alene, hvis holdingsselskabet genudlodder det modtagne udbytte.

Eksempel: Beskatning af selskabs- og **person-**aktionærer.

Selskab:

Overskud	100
Skat	52.
Til udlodning	48

Aktionær:

Udlodning	48
Personlig skat 50 pct.	<u>24</u>
Rest	24

Nettoudbytte	24
Samlet, skattebelastning:	
(52+24)	76 pct.

Den samlede skattebelastning afhænger af aktionærens personlige skatteprocent.

Vesttyskland.

1. Selskabsskatten i Vesttyskland (bortset fra Vestberlin) udgør 56 pct. på ikke udloddet overskud og 36 pct. på overskud, som udloddes. Hertil kommer en "Gewerbsteuer", hvor beregningsgrundlaget udgøres af både indkomst og formue i virksomheden. Gewerbsteuer kan ofte udgøre mellem 12-20 pct. af den skattepligtige indkomst. Endelig beskattes selskaberne med en "**Wermögensteuer**" på 0,6 pct.

.2. Den nedsatte beskatningsprocent på 36 opnås gennem en godtgørelse til virksomheden på differencen op til de 56 procent. Ved den nedsatte beskatning af udloddet overskud opnås en vis lettelse af dobbeltbeskatningen af udbytter. Gennem en godtgørelsesordning hos aktionærerne ophæves dobbeltbeskatningen helt. Dette gælder for såvel personer som selskaber, der ejer aktier.

I forbindelse med udlodningen opkræves en 25 pct. kildeskat.

Nettoudbyttet, kildeskatten og skattegodtgørelsen medregnes i aktionærens skattepligtige indkomst.

3. For at sikre, at godtgørelsen til aktionærerne også modsvares af en frétait selskabsskat på 36 pct., skal selskabet føre en række konti, der viser hvornår og hvorfra selskabets midler stammer og hvorledes de er blevet beskattet.

I forbindelse med udlodningen af udbyttet, er der opstillet særlige prioriteringsregler, således at fuldt **udbeskattet** overskud (med 56 pct) anses for udloddet først og sidst i rækken kommer udbeskattede selskabsmidler (der bliver pålagt 36 pct. skat i forbindelse med udlodningen).

4. Hvis skattegodtgørelsen overstiger den indkomstskat, aktionæren skal betale, vil det overskydende beløb blive tilbagebetalt.

5. Skattegodtgørelsen ydes som udgangspunkt alene til aktionærer, der er **hjemmehørende** i Vesttyskland. I en række dobbeltbeskatningsaftaler har Vesttyskland dog accepteret, at også aktionærer, hjemmehørende i den anden kontraherende stat, er berettiget til tysk skattegodtgørelse.

Eksempel på beskatningen af et selskab og en aktionær i Vesttyskland.

Selskabet;

Skattepligtigt overskud	100
Selskabsskat 56 pct.	<u>56</u>
Overskud herefter til udlodning	44
Tilbagebetaling af selskabsskat fordi hele overskuddet udloddes. Forskellen mellem 36 pct. og 56 pct. = 20/44 eller 5/11 af udb.	20.
Samlet kontant udbytte herefter	64
Kildeskat 25 pct. af kontant udbytte	<u>16</u>
Kontant udlodning	48

Aktionæren:

Kontant udlodning + kildeskat (48+16)	64
Skattegodtgørelse (= selskabsskat)	<u>36</u>
Skattepligtigt beløb	100
Personlig indkomstskat (f.eks.) 50 pct.	50
Skattegodtgørelse+godtgørelse for kildeskat (36+16)	12
Tilbagebetaling til aktionæren	2
Nettoudbytte (48+2)	50
Samlet skattebelastning 50 pct.	
Den samlede skattebelastning påvirkes af aktionærens personlige skatteprocent.	

Fradrags- og godtgørelsesordningernes forhold til likvidationsavancebeskatningen.

A. En ophævelse af dobbeltbeskatningen af udloddet selskabsindkomst må i princippet også omfatte **likvidationsudlodninger**. I likvidationssituationen udviskes forskellen mellem de to ordninger, da den selskabsskat, der refunderes til selskabet i fradragsordningen, straks overføres til aktionærerne.

En sidestilling af løbende udbyttebetalinger og likvidationsudlodninger indebærer i fradragsordningen, at udbytte, der udloddes på grundlag af ophørsårets overskud» skal fradrages i dette, medens skatten af opsparet overskud må tilbagebetales i det omfang, der er dækning på kontoen for betalt selskabsskat. Skatterefusionen knytter sig således alene til udlodningen af beskattede selskabsreserver. I godtgørelsesordningen skal der tilsvarende udbetales skattegodtgørelse for den del af likvidationsprovenuet, der overstiger den indskudte selskabskapital, og kun i det omfang, der er dækning på kontoen for betalt selskabsskat.* Den samlede beskatning af de frie reserver ved likvidationsudlodning vil i en sådan konsekvent gennemførelse af de to ordninger afhænge af, hvorledes aktionæren beskattes af likvidationsavancen.

Hos aktionæren skal likvidationsudlodningen betragtes som afståelsessum for aktierne. I godtgørelsesordningen, skal skattegodtgørelsen anses som en del af afståelsessummen. Ud over den skat-

*Note: Da kun den faktisk betalte selskabsskat tilbagebetales, opstår spørgsmålet om udligningsskat ikke i opløsningsåret. En anden mulighed vil være at udbetale en skattegodtgørelse på 100 pct. af den del af likvidationsprovenuet, der overstiger den indskudte aktiekapital, og herefter påligne selskabet udligningsskat. Påligningen af udligningsskat kan dog medføre et likviditetsmæssigt problem for selskabet, hvis det ikke realiserer sine driftsaktiver, men udlodder dem direkte til aktionærerne.

tepligtiges aktionærstatus i relation til aktieavance-
loven vil beskattningen af likvidationsudlod-
ningen afhænge af anskaffelsessummen for aktierne.
Jo større anskaffessummen er, desto mindre bli-
ver den skattepligtige avance. Dette forhold mod-
svares dog af, at de forhenværende ejere af aktier-
ne kan have været beskattet af deres avancer ved
afståelsen. Hvis selskabet gennem årene har hen-
lagt hele overskuddet, og har aktierne været om-
sat, vil den samlede beskattning afhænge af, hvor-
ledes disse aktionærer er blevet beskattet af de-
res avancer.

Som anført under **kap. IX 1.2.** vil beskattningen
af likvidationsavancen variere kraftigt. Hvis den
betalte selskabsskat skal tilbagebetales i forbin-
delse med likvidationsudlodning og anskaffelses-
summen for aktierne forudsættes at svare til den
kapital, der er skudt ind i selskabet (aktiekapi-
tal + evt. overkurs) vil avancen svare til den
indkomst, selskabet har indtjent for at kunne ud-
lodde reserverne i ophørsåret.* Den samlede be-
skattning af den indtjente selskabsindkomst, der
udloddes i ophørsåret, vil således alene afhænge
af beskattningsprocenten af likvidationsavancen.
Denne udgør for en hovedaktionær 50 eller 56 pct.
ved likvidation inden 3 års ejertid og efter 3 års
ejertid aftrappes den fra 50 til 25 pct. Er der
tale om en næringsaktionær, vil beskattningen svin-
ge mellem 50 og 68 pct. Den samlede beskattning af
den udloddede selskabsindkomst vil inden for de
første 3 års ejertid være 50-56 pct. for miniori-
tetsaktionærer, medens selskabets indkomst over-

*Note: Eksempel

1: aktiekapital	=100
2: reserver	=100
3: skatterefusion	=100
afståelsessum	=300
r anskaffessum	=100
avance (=2 + 3)	=200

hovedet ikke beskattes ved likvidationsudlodninger efter 3 års besiddelsestid.

Efter udvalgets kommissorium er det en forudsætning for ophævelse af dobbeltbeskatningen, at udlodninger ikke må kunne foretages uden at beskatning finder sted - enten i selskabet eller hos aktionæren. Ordningerne må derfor tilpasses i forhold til aktieavancebeskatningen således, at selskabsindkomst, der udloddes i opløsningsåret, undergives en samlet beskatning af samme størrelsesorden som løbende udbyttebetalinger. Dette er endvidere i tråd med det principielle ønske om skattemæssig neutralitet, uanset hvorledes selskabsindkomsten udloddes til aktionæren, jfr. kap. IX 1.1.

En tilpasning af fradragsordningen til aktieavancebeskatningslovens regler kan kun ske ved at begrænse selskabets fradragsret for udbytter udloddet på grundlag af ophørsårets overskud, og tilsvarende begrænse tilbagebetalingen af tidligere betalt selskabsskat alt efter hvilken aktionærgruppe, der modtager likvidationsudlodningen. Et sådant system vil medføre en væsentlig administrativ beslutning både for det likviderende selskab og for skattemyndighederne og vil forudsætte en central registrering af aktierne, da selskabet ellers i mange tilfælde vil være uden kendskab til, hvilken aktionærgruppe der er tale om. Skattemyndighederne skal ved refusionen af betalt selskabsskat sammenholde hver enkelt aktionærs skattemæssige forhold med selskabets skattemæssige forhold. Beskattes aktionæren med mindre end 50-56 pct. af avancen (principielt skal der herved tillige tages hensyn til aktionærens øvrige indkomst af hensyn til 6 pct.-skatten), skal refusionen af betalt selskabsskat nedsættes forholdsmæssigt for den del, der kan henføres til aktionærens andel af de beskattede reserver. Er der tale om minoritetsaktionærer, der har ejet aktierne i mere end 3 år,

kan den samlede beskatning ikke overstige selskabsskatteprocenten på 50, uanset udlodningens størrelse. Selskabet skal ved udlodningen af den samlede skatterefusion beregne, hvor stor en del af denne, der tilkommer hver enkelt aktionær.

Tilsvarende problemer vil gøre sig gældende i godtgørelsesordningen. Skattemyndighederne skal ved beskatningen af den enkelte aktionær dels udskille den del af udlodningen, der kan henføres til de beskattede reserver, dels nedsætte skattegodtgørelsen alt efter den procentsats, hvormed aktionæren beskattes. Også her skal oplysninger om såvel selskab som den enkelte aktionær sammenholdes, blot er det ved beskatningen af aktionæren i stedet for - som under fradragsordningen - ved beskatningen af selskabet.

Det er næppe muligt at foretage de ovenfor beskrevne individuelle nedsættelser af skatterefusionen i fradrags- og godtgørelsesordningen på grund af de administrative vanskeligheder, der er forbundet herved. Konsekvensen heraf må være, at der i fradragsordningen ikke opnås fradrag for selskabsindkomst udloddet på grundlag af overskud optjent i opløsningsåret og at der ikke sker tilbagebetaling til selskabet af tidligere betalt skat. For godtgørelsesordning må konsekvensen være, at der ikke ydes skattegodtgørelse ved likvidationsudlodninger.

Dobbeltbeskatning af selskabsindkomst udloddet ved likvidation vil som følge af den manglende refusion af betalt selskabsskat ikke blive ophævet for de aktionærgrupper, der er skattepligtige af likvidationsavancen. Den samlede beskatning for selskabsindkomst udloddet ved likvidation til en hovedaktionær vil herefter svinge mellem 78 og 62,5 pct., hvis aktierne anskaffelsessum svarer

til den indskudte selskabskapital.* For næringsaktionæren vil den samlede beskatning under tilsvarende forudsætninger svinge mellem 75 og 84 pct. (selskabsskat 50 pct. + 50/68 pct. af resten). For minoritetsaktionærer vil beskatningen ved likvidation inden 3 års ejertid svinge mellem 75 og 78 pct. (selskabsskat 50 pct. + 50/56 pct. af resten), medens den samlede beskatning efter 3 års besiddelsestid alene vil svare til selskabsskatten på 50 pct, da avancen her er skattefri.

Dobbeltbeskatningen af den udloddede selskabsindkomst kan undgås i det omfang, selskabet sørger for at udbetale de beskattede reserver som udbytte i de seneste år forud for det endelige ophørsår. I de tilfælde hvor ophør finder sted, fordi selskabet går konkurs, vil det tidligere opsparede overskud normalt være tabt. Da der således ikke sker udlodning af beskattede midler til aktionærerne, opstår spørgsmålet om dobbeltbeskatning ikke. Det samme vil ofte være tilfældet ved likvidation af selskaber, der nok er solvente, men som har opsparet store skattemæssige underskud.

*Note:

Eksempel: Det forudsættes, at anskaffelsessummen for aktierne svarer til den i selskabet indskudte kapital.

Aktiekapital	=100
Beskattede reserver	= <u>50</u>
likvidationsudlodning	=150
? anskaffelsessum aktier	<u>=100</u>
likvidationsavance	=50

Likvidationsavancen svarer til selskabets beskattede reserver. Selskabet har indtjent 100 for at kunne henlægge 50. Den samlede beskatning for en hovedaktionær, der likviderer selskabet efter 8 år, kan opgøres således.

Selskabsskat af 100	=50 %
Særlig indkomst af avance	
50/2 x 50 %	= 12,5 %
Samlet beskatning- af	<hr/>
udlodede reserver	= 62,5 %

Skitse til variabel skattegodtgørelse.

1. Princip: Kun den skat, som selskabet rent faktisk har betalt i Danmark, skal refunderes i takt med udbyttebetalingerne til aktionærerne i form af en skattegodtgørelse. Selskaberne skal opgøre deres indkomst og pålignes skat fuldstændigt som efter de nugældende regler (ingen udligningskat).

2. Som udgangspunkt skal der til udbyttet knyttes en skattegodtgørelse på 100 pct. af udbyttet. Både udbyttet og skattegodtgørelsen skal medregnes ved opgørelsen af udbyttedtagerens kapitalindkomst. Skattegodtgørelsen modregnes i den beregnede slusksat. I det omfang, skattegodtgørelsen ikke kan rummes i slusksatten, udbetales den kontant.

3. Hvis selskabet ikke har betalt 50 pct. i skat af de midler, der udloddes som udbytte, skal der ske en forholdsmæssig reduktion af skattegodtgørelsen beregnet som 100 pct. af udbyttet.

4. Selskabet fører en konto for den selskabskat, selskabet rent faktisk har indbetalt. I kontoen indgår tillige skattegodtgørelse modtaget i forbindelse med udbytte fra andre selskaber, i det omfang skattegodtgørelsen er modregnet i den af selskabet pålignede skat. Når selskabet deklarerer udbytte, fratrækkes den til udbyttet svarende skattegodtgørelse på 100 pct. på kontoen for betalt selskabsskat, hvis saldo dog ikke kan være negativ. Selskabet skal indberette det deklarerede udbytte til skattemyndighederne.

5. Hvis det samlede deklarerede udbytte overstiger saldoens udvisende på tidspunktet for udlodningen, skal skattegodtgørelsen på 100 pct. af udbyttet reduceres efter forholdet mellem saldoen og det samlede udbytte.

Udvalget til ophævelse
af dobbeltbeskatning af
udbytte fra aktieselska-
ber m.v.
Sekretariatet.

Vedrørende EF-domstolens dom af 28. januar
1986 om etableringsfrihed for forsikringsselskaber
- selskabsbeskatning og skattegodtgørelse.

1. EF-domstolen har den 28. januar 1986 afsagt en dom, hvorefter den franske stat er blevet dømt til at anerkende, at der skal ydes godtgørelse til filialer og agenturer i Frankrig af forsikringsselskaber, der er hjemmehørende i et andet EF-land. De pågældende filialer og agenturer er alene begrænset skattepligtige i Frankrig. Skattedepartementet har modtaget dommen i dansk oversættelse den 1. august 1986.

Det er artikel 52 i EØF-traktaten, som anses for overtrådt. Artiklen vedrører etableringsretten, herunder også retten til at oprette agenturer, filialer eller datterselskaber på de vilkår, som etableringslandets lovgivning har fastsat for landets egne statsborgere.

Dommen gør det nødvendigt at tage de danske regler om den skattemæssige behandling af begrænset skattepligtige selskaber m.v. op til overvejelse.

2. Begrænset skattepligtige forsikringsselskaber m.v. beskattes i Frankrig med samme sats som fuldt skattepligtige selskaber, og skal for udbytters vedkommende medregne disse i den skattepligtige indkomst, når aktierne og deres afkast henregnes til det begrænsede skattepligtige selskab. Derimod er dette ikke berettiget til den skattegodtgørelse på 50 pct. af det udloddede udbytte, som fuldt skattepligtige selskaber opnår, når udbyttet stam-

mer fra et fransk selskab.

3. Med hensyn til beskatningen her i landet af udbytter hos begrænset skattepligtige selskaber m.v., sker dette med hjemmel i selskabsskattelovens § 2, stk. 1 og 2. Efter §2, stk. 1, litra a) beskattes overskud fra udøvelse af erhverv med fast driftssted her i landet og efter § 2, stk. 1, litra c) beskattes udbytter, i hvilke der i henhold til kildeskattelovens § 65 skal indeholdes udbytteskat. Skattepligten efter § 2, stk. 1, litra c) anses for endeligt opfyldt ved indeholdelsen af udbytteskatten, der udgør 30 pct. Efter de fleste dobbeltbeskatningsaftaler kan der opnås en hel eller delvis refusion af den danske **udbytteskat**.

Såfremt det begrænsede skattepligtige selskab ligger inde med aktier, ville der i selskabsskattelovens § 2, stk. 1, litra a) antagelig være hjemmel til at beskatte udbytteindkomsten. Imidlertid har man - formentlig af praktiske årsager - henført alle aktieudbytter m.v. til beskatning efter §2, stk. 1, litra c), dvs. med en endelig 30 pct.'s skat, med mulighed for aftalerefusion. Der gælder dog en særregel for beskatning af begrænset skattepligtige forsikringsselskaber, jfr. nedenfor i punkt 5.

4. Efter selskabsskattelovens § 17 A knyttes der en skattegodtgørelse på 25 pct. til udloddede udbytter fra danske selskaber. Godtgørelsen indrømmes dog kun udbyttemodtagere, der er fuldt skattepligtige her til landet af det modtagne udbytte.

Den danske godtgørelsesordning blev indført i 1976, og blev i vidt omfang opbygget som den franske "avoir fiscal"-ordning. Som nævnt er der heller ikke i Danmark knyttet godtgørelse til begrænset skattepligtige selskaber. I modsætning til den

franske ordning beskattes imidlertid udbytterne lempeligere her i landet, hvor udbytteskatten sædvanligvis højst udgør 30 pct. for begrænset skattepligtige. Hertil kommer, at dobbeltbeskatningsaftalerne med Storbritannien, Australien, New Zealand og Singapore hjemler udbyttemodtagere hjemmehørende i de nævnte stater ret til dansk skattegodtgørelse.

5. Med hensyn til begrænset skattepligtige forsikringsselskaber gælder der efter selskabsskatteovens § 12, stk. 3 den særlige regel, at indkomsten her i landet fastsættes med udgangspunkt i selskabets samlede indkomst opgjort efter danske regler, men således at den skattepligtige danske indkomst beregnes efter forholdet mellem selskabets bruttopræmieindtægt her i landet og selskabets samlede bruttopræmieindtægt.

Bestemmelsen opfattes således, at begrænset skattepligtige forsikringsselskaber ved indkomstopgørelse også medregner udbytteindkomster - herunder også udbytte fra danske aktier. De 30 pct. dansk kildeskat modregnes i selskabets 50 pct. selskabsskat, men der ydes ikke skattegodtgørelse jfr. selskabsskatteovens § 17 A. Dette er udtrykkeligt fastslået ved en landsskatteretskendelse af 8. marts 1982 vedrørende et livsforsikringsselskabs filial her i landet. Hovedkontoret var beliggende i et andet EF-land.

Denne sag er i det principielle meget lig den, som lå til prøvelse for EF-domstolen.

6. I domstolens præmisser er det anført, at EØF-traktatens artikel 52 forbyder selv den mest beskedne for forskelsbehandling mellem fuldt skattepligtige selskaber og filialer m.v. af selskaber med hjemsted i et andet EF-land (s. 43, pkt. 21 in fine).

Det tilføjes dog i punkt 17, at det under visse betingelser ikke helt kan udelukkes at være berettiget, at der skattemæssigt sondres på grundlag af et selskabs hjemsted.

Med denne dom må det nok antages at det kun er på ubetydelige punkter, at forskelle vil anerkendes.

Det synes herefter at måtte konkluderes, at den danske beskatning af begrænset skattepligtige selskaber (såvel forsikringsselskaber som andre begrænsede skattepligtige selskaber) må tages op til fornyet overvejelse set i relation til artikel 52 i EØF-traktaten, i hvertfald for så vidt angår godtgørelsesordningen. Det samme må formentlig gælde for personer, der udøver begrænset skattepligtig erhvervsvirksomhed fra et fast driftssted her i landet og i den forbindelse besidder danske aktier.

1_. Den fulde rækkevidde af dommen overvejes i øjeblikket i skattedepartementet, og formentlig må også justitsministeriet høres om skattedepartementets fortolkning af dommen og de initiativer, som departementet vil iværksætte som følge af dommen, før eventuelle ændringer foretages.

Eksempler på virkningen af forskellige former for beskatning af selskabsindkomst.

Nedenstående oversigt viser på baggrund af vedlagte beregninger den samlede skat for en hovedaktionær, som ejer et selskab med et overskud på 500.000 kr. før løn til aktionæren. Det er forudsat, at den del af de 500.000 kr., der ikke medgår til betaling af direktørløn og selskabsskat, udloddes som udbytte til hovedaktionæren, og at denne ikke har andre indkomster og ikke har andre fradrag.

Skatten er beregnet under tre forskellige ordninger:

Gældende regler, hvor der gives en skattegodtgørelse på 25 pct. af udbyttet.

Efter skattereformens regler vil aktieudbytter og skattegodtgørelse indgå i opgørelsen af kapitalindkomsten. Kapitalindkomst beskattes proportionalt med 50,1 pct. i en gennemsnitskommune.

Herudover indgår positiv nettokapitalindkomst i grundlaget for beregningen af 6 pct.'s-skatten.

Aktieudbytter kan således blive beskattet med mellem 50,1 pct. og 56,1 pct.

Aktieudbyttet med skattegodtgørelse indgår tillige i den skattepligtige indkomst og påvirker derfor beregningen af formueskat og indkomstskat til staten. Efter personskattelovens § 19, stk. 2, (formueskatloftet). Nedsættelsen beregnes på grundlag af den fulde skattepligtige indkomst (heri medregnet skattegodtgørelsen) således at nedsættelsen til 78 pct. af den skattepligtige indkomst foretages før skattegodtgørelsen fratrækkes i det beregnede skattebeløb.

20 pct. skat på udbytte. Udloddet selskabsindkomst er beskattet i selskabet og beskattes igen hos aktionæren med 20 pct. når det udloddes.

Udbyttet indgår ikke i hovedaktionærens kapitalindkomst og skattepligtige indkomst.

Udbyttet og skatten heraf påvirker derfor heller ikke beregningen af formueskat og indkomstskat til staten efter personskattelovens § 19, stk. 2, (formueskatloftet).

En 100 pct.'s skattegodtgørelsesordning. Principet bag denne ordning er, at den skat selskabet har betalt af udloddet udbytte fuldt ud refunderes til aktionæren. Udbytte og godtgørelse indgår i opgørelsen af hovedaktionærens kapitalindkomst.

For skatteydere med relativt store **udbytte**-indtægter vil denne ordning bevirke, at deres muligheder for at opnå skattelettelse i medfør af skatteloftsbestemmelsen i personskattelovens § 19, stk. 2, forringes. Når skattegodtgørelsen forhøjes til 100 pct. af udbyttet, stiger den skattepligtige indkomst med samme beløb. Det bevirker, at skatteloftet forøges med 78 pct. af stigningen i den skattepligtige indkomst; men indkomstskatten stiger kun med ca. 50-ca. 56 pct. af stigningen i den skattepligtige indkomst, fordi skattegodtgørelse beskattes som kapitalindkomst. På denne måde vil den forøgede skattegodtgørelse så at sige skaffe plads under skatteloftet til en større del af formueskatten og skatten af den indkomst, skatteyderen havde, før skattegodtgørelsen blev forhøjet.

For at undgå en sådan utilsigtet skærpelse af skatteloftsreglen er den skattepligtige ved beregningen af eventuel nedsættelse af formueskatten efter personskattelovens § 19, stk. 2, stillet som om aktieudbyttet ikke var oppebåret. I beregningen indgår således kun de indkomstskatter, der kan

beregnes på grundlag af den skattepligtige indkomst reduceret med aktieudbyttet og godtgørelsen, ligesom der kun kan opnås nedsættelse i den statskat, der kan beregnes på grundlag af den reducerede indkomst. Nedslaget's størrelse vil derfor blive af præcis samme størrelse som i 20 pct.'s skattemodellen.

Ved at sætte skattegodtgørelsen til 100 pct. af udbyttet opnås en ophævelse af den økonomiske dobbeltbeskatning af udloddet selskabsindkomst, når selskabsskatteprocenten er 50, og ordningen giver således et sammenligningsgrundlag for, i hvilket omfang andre ordninger bevirker dobbeltbeskatning af udloddet selskabsindkomst.

Alle eksemplerne er beregnet uden anvendelse af overgangsordningen for positiv kapitalindkomst.

Oversigtens del A viser skatten, når der ikke betales formueskat. Del B viser skatten når størrelsen af aktionærens formue gør, at han omfattes af det "vandrete skatteloft".

Detaljerede beregninger er vedhæftet som bilag.

Samlet skat for hovedaktionær under 100 pct.'s skattegodtgørelsesordning, 20 pct.'s skat på udbytte samt gældende regler fordelt efter udbetalt løn (A). Virkninger af det "vandrette skatteloft" (B). A/S indkomst 500.000 kr.

DEL A.	Løn: 100.000 kr. udbytte: 200.000 kr.			Løn: 200.000 kr. udbytte: 150.000 kr.			Løn: 300.000 kr. udbytte: 100.000 kr.		
	100% godtg.	20% skat	Gældende regler	100% godtg.	20% skat	Gældende regler	100% godtg.	20% skat	Gældende regler
	kr.			kr.			kr.		
Personskat	259.278	36.678	175.128	259.178	90.878	196.065	271.178	158.978	229.102
Godtgørelse	+200.000	-	+ 50.000	+150.000	-	+ 37.500	+100.000	-	+ 25.000
20% skat	-	40.000	-	-	30.000	-	-	20.000	-
A/S skat	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>	<u>150.000</u>	<u>150.000</u>	<u>150.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
Skat i alt	<u>259.278</u>	<u>276.678</u>	<u>325.128</u>	<u>259.178</u>	<u>270.878</u>	<u>308.565</u>	<u>271.178</u>	<u>278.978</u>	<u>304.102</u>
DEL B. Formue 15 mill.kr.									
Formueskat	301.869	301.869	301.869	301.869	301.869	301.869	301.869	301.869	301.869
Nedslag i formueskat	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121	+181.121
Indkomstskat	259.178	36.678	175.128	259.278	90.878	196.065	271.178	158.978	229.102
Nedslag i statsskat	+ 15.378	+ 15.378	+ 22.935	+ 41.534	+ 41.534	+ 14.517	+ 46.293	+ 46.293	+ 18.041
Skattegodtgørelse	+200.000	0	+ 50.000	+150.000	0	+ 37.500	+100.000	0	+ 25.000
20% skat	0	40.000	0	0	30.000	0	0	20.000	0
A/S skat	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>	<u>200.000</u>	<u>150.000</u>	<u>150.000</u>	<u>150.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>	<u>100.000</u>
Skat i alt	<u>364.648</u>	<u>382.048</u>	<u>422.941</u>	<u>338.492</u>	<u>350.092</u>	<u>414.796</u>	<u>345.633</u>	<u>353.433</u>	<u>406.809</u>

Oversigtens eksempler viser i hovedtræk følgende:

Hvis hovedaktionøren ikke betaler formueskat (del A), bliver den samlede person- og selskabsskat lavest, hvis dobbeltbeskatningen helt ophæves ved hjælp af 100 pct.'s skattegodtgørelse. Derved bortfalder hele selskabsskatten for så vidt angår den del af selskabsindkomsten, der efter fradrag af selskabsskat udloddes som udbytte. Aktionøren får her hele den selskabsskat, der vedrører udbyttet, udbetalt som skattegodtgørelse, og han skal alene betale en indkomstskat på 50,1-56,1 pct. af udbyttet + skattegodtgørelsen.

Den højeste samlede skat fremkommer i de eksempler, hvor skatten beregnes efter de gældende regler, hvor skattegodtgørelsen kun er 25 pct. af det udloddede udbytte. Her bevirker dobbeltbeskatningen, at den del af selskabsindkomsten før selskabsskat, der medgår til udlodning af udbytte, i alt beskattes med ca. 73 pct. dels hos selskabet, dels hos aktionøren. Beregningen af de ca. 73 er beskrevet i det følgende.

Den skitserede ordning med 20 pct.'s afgift af udbyttet medfører skattebeløb, der ligger mellem de to yderpunkter. Her bevares dobbeltbeskatning delvis, men i mindre omfang end efter de gældende regler. Den samlede skat af udbyttebeløbet før selskabsskat bliver her 60 pct., idet selskabsskatten på 50 pct. forhøjes med afgiften på 20 pct. af de udloddede 50 pct. = 60 pct.

Disse forskelle mellem skattebeløbene ifølge de tre sæt skatteregler ændres ikke, selv om hovedaktionøren skal betale formueskat.

I det følgende er virkningerne af de tre sæt beskatningsregler beskrevet nærmere.

Oversigten del A (Ingen formueskat).

Den samlede skat for hovedaktionær og selskab er beregnet, når hovedaktionærens løn er henholdsvis 100.000 kr., 200.000 kr. og 300.000 kr. I alle bereg-

ninger er det forudsat, at udbyttet formindskes i takt med, at lønudbetalingerne stiger, idet selskabets indkomst før fradrag af løn i alle eksemplerne er fastfrosset til 500.000 kr.

Det er i alle eksemplerne forudsat, at hele indkomsten efter løn og A/S skat udloddes som udbytte.

Løn 100.000 kr./udbytte 200.000 kr.

Hvis lønnen sættes til 100.000 kr., er den samlede skat i selskabet og hos personen efter gældende regler 325.128 kr. efter skattegodtgørelsen på 25 pct, af det udloddede udbytte. Fastholdes lønnen på 100.000 kr. medfører en 100 pct.'s skattegodtgørelsesordning en samlet skat på 259.278 kr., eller en skattelettelse i forhold til gældende regler på 65.850 kr. Denne lettelse fremkommer som følge af, at skattegodtgørelsen bliver 150.000 kr. større end efter gældende regler. Værdien af forøgelsen af skattegodtgørelsen udgør efter skat $150.000 \text{ kr.} \times (1 + 0,561) = 65.850 \text{ kr.}$

Ved en løn på 100.000 kr. medfører en 20 pct.'s afgift en samlet skat på 276.678 kr., eller en lettelse på i alt 48.450 kr.

Denne lettelse fremkommer fordi der i forhold til gældende regler spares 138.450 kr. i personskat af udbytte og skattegodtgørelse. Til gengæld skal der betales afgift på 20 pct. af udbyttet på 200.000 kr. eller 40.000 kr., ligesom skattegodtgørelsen på 50.000 kr. forsvinder.

Løn 200.000 kr./udbytte 150.000 kr. og løn 300.000 kr./udbytte 100.000 kr.

Ordningerne med 100 pct.'s godtgørelse og 20 pct.'s afgiften bevirker begge en mindre skat på den del af virksomhedens overskud, der udloddes som udbytte. Jo større del af overskuddet, der udloddes som udbytte, jo større skattelettelse gives der i forhold til gældende regler. Er lønnen således 200.000 kr., skal der efter gældende regler betales 308.565 kr. i samlet skat.

Efter 100 pct.'s skattegodtgørelsesordningen skal der betales 259.178 kr. i samlet skat, hvilket er 49.387 kr. mindre end efter gældende regler. Efter 20 pct.'s afgiften skal der betales 270.878 kr. i samlet skat, hvilket er 37.687 kr. mindre end efter gældende regler.

Sættes lønnen til 300.000 kr. er lettelsen i forhold til gældende regler for en 100 pct.'s godtgørelsen formindsket til 32.924 kr. og ved 20 pct.'s afgiften formindsket til 25.124 kr.

Ovenfor er de enkelte ordninger blevet sammenlignet når lønnen holdes fast på et givent beløb. Inden for de enkelte ordninger varierer den samlede skat afhængig af i hvilket forhold, beløb trækkes ud som løn og udbytte.

Gældende regler.

Efter gældende regler skal der betales 325.128 kr. i samlet skat hos aktionær og i selskabet, når lønnen er 100.000 kr. Ved en løn på 200.000 kr. skal der betales 308.565 kr., eller 16.563 kr. mindre i samlet skat end ved lønnen på de 100.000 kr.

Skatten fremkommer således:

Stigning i løn	100.000 kr.	
Skat heraf hos person (56,1 pct.)		56.000 'kr.
Nedgang i selskabsindkomst	100.000 kr.	
Skat heraf hos selskab (50 pct.)		✚ 50.000 kr.
Nedgang i udbytte	50.000 kr.	
Skat heraf hos person (56,1 pct.)		✚ 28.050 kr.
Nedgang i skattegodtgørelse		12.500 kr.
Skat heraf (56,1 pct.)		✚ <u>7.013 kr.</u>
		<u>f 16.563 kr.</u>

1) Incl. fuld udnyttelse af 3.200 kr.-fradraget.

Mekanismen bag skattebesparelsen er, at beskatningen af den forøgede lønudbetaling udgør 56,1 pct., mens beskatningen af den del af overskuddet, der udloddes er 72,56 pct. i samlet selskabsskat og personskat. De 72,56 pct. fremkommer således:

Selskabsindkomst	100,00 kr.
Selskabsskat	<u>50,00 kr.</u>
Udbytte	50,00 kr.
Skattegodtgørelse	<u>12,50 kr.</u>
Kapitalindkomst	62,50 kr.
Skat heraf (56,1 pct.)	35,06 kr.
Skattegodtgørelse	<u>12,50 kr.</u>
Personlig skat	22,56 kr.
Selskabsskat	<u>50,00 kr.</u>
Skat i alt	<u>72,56 kr.</u>
Skatteprocent	72,56

Fordelen ved at udbetale løn i stedet for at udlodde udbytte bliver mindre, når lønnen overstiger 200.000 kr., da der af det overskydne beløb skal betales 12 pct.'s skat, således at denne del af lønnen beskattes med 68,1 pct. Da udbyttet beskattes med 72,56 pct. bliver der mindre fordel ved at forøge andelen af overskud der **trækkes** ud som løn. Ligningsmyndighederne har dog en praksis for hvor stor lønnen kan være.

Ved en løn på 300.000 kr. skal der betales 4.463 kr. mindre i skat end ved en løn på 200.000 kr.

$$4.463 \text{ } \updownarrow \text{ } 100.000 \times (0,7256 \text{ } \updownarrow \text{ } 0,681).$$

20 pct.'s-skatten.

Efter ordningen med en 20 pct.'s afgift på udbytte, skal der ved en løn på 100.000 kr. betales 276.678 kr. i samlet skat hos aktionær og i selskabet.

Ved en løn på 200.000 kr. skal der betales 270.878 kr. eller 5.800 kr. mindre i samlet skat end ved lønnen på de 100.000 kr.

Forklaringen på denne skattebesparelse er, at overskud der tages ud som udbytte under denne ordning, beskattes med 60 pct. (50 pct. selskabsskat forhøjet med 20 pct.'s afgift), mens overskud der tages ud som løn i denne situation beskattes med 50,1/56,1 pct.

Ved en løn på 300.000 kr. skal der betales 278.978 kr. eller 8.100 kr. mere i skat end ved en løn på 200.000 kr.

Forklaringen på denne skattestigning er, at skatten af det forøgede lønbeløb hos personen beregnes med 68,1 pct. idet hele dette beløb overstiger bundfradragene for 6 pct.'s- og 12 pct.'s-skatten. Samtidig spares kun 60 pct. på dette beløb, når det ikke udloddes som udbytte.

100 pct.'s-skattegodtgørelsesordning.

Når lønnen er over **ca.** 107.000 kr., hvor 3 pct.'s fradraget når sin maksimale størrelse på 3.200 kr., og under 200.000 kr., hvor 12 pct.'s-skatten sætter ind, er 100 pct.'s godtgørelsesordningen neutral over for om beløb trækkes ud som udbytte eller løn. I dette interval vil sparet skat i selskabet, som følge af større fradragsberettiget løn, netop modsvares af en mindre skattegodtgørelse hos personen, og da både godtgørelsen og den personlige indkomst begge indgår i den skattepligtige indkomst og grundlaget for 6 pct.'s skatten, får fordelingen mellem de to indkomstkomponenter ingen betydning for skatten i dette interval.

Ved en løn på 300.000 kr. skal der betales 271.178 kr. i samlet skat eller 12.000 kr. mere i skat end ved en løn på 200.000 kr., da der som nævnt skal betales 12 pct.'s skat af løn udover de 200.000 kr.

Fordeling mellem løn, som er personlig indkomst, og udbytte samt godtgørelse, som er kapitalindkomst, får derfor betydning for den samlede skat når lønnen overstiger 200.000 kr.

Oversigtens del B (Virkninger af det "vandrette skatteloft").

Grundlaget for beregningerne i denne del af oversigten er de samme indkomstoplysninger, som ligger til grund for beregningerne i del A, blot har skatteyderen nu en formue som gør, at reglerne om det "vandrette skatteloft" finder anvendelse.

Reglerne for det "vandrette skatteloft" går ud på, at i tilfælde, hvor indkomst- og formueskat til staten, kommunal og amtskommunal indkomstskat tilsammen overstiger 78 pct. af den skattepligtige indkomst, skal der foretages en nedsættelse af skatten. Nedsættelsen skal først ske med indtil 60 pct. af formueskatten og derefter i indkomstskatten til staten, indtil det samlede skattebeløb så vidt muligt udgør 78 pct. af den skattepligtige indkomst.

Det samlede nedslag i formue- og indkomstskatten tilsammen kan ikke overstige den samlede formueskat.

Skatteloftsreglen ser således bort fra kirkeskat, medens nedsættelsen af skatten beregnes på grundlag af skatterne efter nedsættelse af disse med skatteværdien af personfradraget.

Formuen er i alle eksempler 15 mill.kr. Der er således ikke taget hensyn til, at fordelingen af udtrækket på løn og udbytte påvirker den beregnede kurs af aktierne. Dette er gjort af hensyn til overskueligheden, og påvirker ikke de konklusioner, der kan drages af eksemplerne.

I oversigtens del A, hvor virkningen af det vandrette skatteloft ikke tages med i beregningerne, skal der i alle eksemplerne, når lønnen fastsættes til henholdsvis 100.000 kr., 200.000 kr. og 300.000 kr., betales mest i samlet skat efter gældende regler og mindst i samlet skat ved en 100 pct.'s godtgørelsesordning. Dette er også tilfældet når virkningerne af det vandrette skatteloft tages med.

100 pct.'s godtgørelsen.

3 pct.'s-fradraget varierer med den personlige indkomst, når denne er under ca. 107.000 kr., hvor fradraget udgør sit maksimale beløb på 3.200 kr. Ser man bort herfra viser beregningerne i oversigten del A som allerede nævnt, at de samlede skatter under en 100 pct.'s skattegodtgørelsesordning ikke påvirkes af om beløb trækkes ud som løn eller udbytte, så længe lønnen er mindre end 200.000 kr., hvor 12 pct.'s-skatten sætter ind.

Når virkningerne fra det vandrette skatteloft tages med, påvirkes de samlede skatter af om beløb trækkes ud som udbytte eller løn.

Hvis lønnen sættes op fra 100.000 kr. til 200.000 kr., stiger den indkomstskat til staten, der beregnes af lønnen, og som eventuelt kan nedsættes som følge af skatteloftsreglerne, med 26.256 kr. Da formueskatten og indkomstskatten af den reducerede skattepligtige indkomst både før og efter "lønforhøjelsen" overstiger 78 pct.'s grænsen så meget, at der gives fuldt nedslag med både 60 pct. af formueskatten og hele statsindkomstskatten af lønnen, nedsættes statsskatten med hele det nævnte beløb på 26.256 kr.

Forøges lønnen fra 200.000 kr. til 300.000 kr., vil resultatet ikke blive yderligere skattelettelse, men derimod en skattestigning, som her kun er på 7.141 kr., men som vil vokse i takt med yderligere lønstigning. Det skyldes, at lønstigninger forøger skatteloftet med 78 pct. af lønforhøjelsen, mens det skattebeløb, der overstiger loftet kun stiger med 68 pct. af lønforhøjelsen. Den maksimale skattelettelse som følge af skatteloftet vil derfor efterhånden begynde at aftage, således at den statsskat, der beregnes af lønstigningen ikke længere bortfalder som følge af skatteloftet. I så fald vil det ikke længere kunne betale sig at omlægge en del af indkomsten fra udbytte, der beskattes som kapitalindkomst til løn, der beskattes som personlig indkomst.

20 pct.'s skatten.

Under 20 pct.'s skatten påvirkes de samlede skatter ligeledes af, om beløb trækkes ud som udbytte eller løn.

I denne ordning gives der ingen skattegodtgørelse, og udbyttet beskattes i selskabet. Derfor beregnes skatte loftet alene på basis af lønindtægten og formuen samt skatten af disse størrelser ganske som i den foran omtalte ordning med 100 pct.'s skattegodtgørelse.

Resultatet af varierede lønindtægt er derfor principielt det samme som foran beskrevet. En lønstigning fra 100.000 kr. til 200.000 kr. medfører en skatteletelse på 31.956 kr., fordi skatteloftsreglen her bevirker, at hele statsindkomsts-katten af lønforhøjelsen bortfalder. En yderligere lønstigning fra 200.000 kr. til 300.000 kr. vil begrænse mulighederne for nedsættelse i kraft af skatte loftet så meget, at en del af den statsskat, der beregnes af lønforhøjelsen ikke bortfalder. Resultatet bliver derfor en merskat på 3.341 kr. Yderligere lønforhøjelse vil under de foran omtalte forudsætninger betyde yderligere skattestigninger, ligesom hvis der gives 100 pct.'s skattegodtgørelse.

Samlet skat for hovedaktionær fordelt efter udbetalt løn. (100 pct.'s skattegodtgørelsesordning).

(1)	Indkomst	500.000	500.000	500.000
(2)	Løn	100.000	200.000	300.000
(3)	Overskud	400.000	300.000	200.000
(4)	A/S-skat	200.000	150.000	100.000
(5)	Overskud efter skat	200.000	150.000	100.000
(6)	udbytte	200.000	150.000	100.000
(7)	Løn	100.000	200.000	300.000
(8)	Skattegodtgørelse	200.000	150.000	100.000
(9)	Skatteplgt. indkomst	497.000	496.800	496.800
(10)	50 pct. skat	237.078	236.978	236.978
(11)	6 pct. skat	22.200	22.200	22.200
(12)	12 pct. skat	0	0	12.000
(13)	Personskat	259.278	259.178	271.178
(14)	20% af udbytte	-		
(15)	Skattegodtgørelse	200.000	150.000	100.000
(16)	Indkomstskat	59.278	109.178	171.178
(17)	Skat i alt (4) + (16)	259.278	259.178	271.178

B. Virkning af "det vandrette" skatteloft

(18)	Red. statsskat ¹⁾	15.378	41.534	81.534
(19)	Formue	15 mill.	15 mill.	15 mill.
(20)	Formueskat	301.869	301.869	301.869
(21)	Red. indk.skat excl. kirke 1)	36.147	89.649	157.049
(22)	Samlet skat til nedslag (20)+(21)	338.016	391.518	458.918
(23)	78% af red. skattepligtig indk.	75.660	153.504	231.504
(24)	Forskelsbeløb (22) + (23)	262.356	238.014	227.414
(25)	Formueskat efter nedslag	120.748	120.748	120.748
(26)	Indk.skat efter nedslag	243.900	217.644	224.885
(27)	20% af udbytte	-		
(28)	Skattegodtg.	±200.000	±150.000	±100.000
(29)	Skat i alt (4) + (25) + {26} + (27)+(28)	364.648	338.392	345.633

1) Skat af indkomsten bortset fra udbytte og skattegodtgørelse

Samlet skat for hovedaktionær fordelt efter udbetalt løn. (20 pct.'s ekstraskat på udbytte).

(1)	Indkomst	500.000	500.000	500.000
(2)	Løn	100.000	200.000	300.000
(3)	Overskud	400.000	300.000	200.000
(4)	A/S-skat	200.000	150.000	100.000
(5)	Overskud efter skat	200.000	150.000	100.000
(6)	Udbytte	-		
(7)	Løn	100.000	200.000	300.000
(8)	Skattegodt- gørelse			
(9)	Skatteplgt. indkomst	97.000	196.800	296.800
(10)	50 pct. skat	36.678	86.678	136.778
(11)	6 pct. skat	0	4.200	10.200
(12)	12 pct. skat	0	0	12.000
(13)	Personskat	36.678	90.878	158.978
(14)	20% af udbytte	40.000	30.000	20.000
(15)	Skattegodt- gørelse			
(16)	Indkomstskat	76.678	120.878	178.978
(17)	Skat i alt (4) + (16)	276.678	270.878	278.978

B. Virkning af "det vandrette" skatteloft

(18)	Statsskat	15.378	41.534	81.534
(19)	Formue	15 mill.	15 mill.	15 mill.
(20)	Formueskat	301.869	301.869	301.869
(21)	Indk.skat excl. kirke= (13)tkirkeskt.	36.147	89.649	157.049
(22)	Samlet skat til nedslag (20)+(21)	338.016	391.518	458.918
(23)	78% af skatte- - pligtigindk.	75.660	153.504	231.504
(24)	Forskelsbeløb (22)f(23)	262.356	238.014	227.414
(25)	Formueskat ef- ter nedslag	120.748	120.748	120.748
(26)	Indk.skat efter nedslag	21.300	49.344	112.685
(27)	20% af udbytte	40.000	30.000	20.000
(28)	Skattegodtg.			
(29)	Skat i alt (4) + (25) + (26) + (27) + (28)	382.048	350.092	353.433

Samlet skat for **hovedaktionær** fordelt efter udbetalt løn. (Gældende regler)

(1)	Indkomst	500.000	500.000	500.000
(2)	Løn	100.000	200.000	300.000
(3)	Overskud	400.000	300.000	200.000
(4)	A/S-skat	200.000	150.000	100.000
(5)	Overskud efter skat	200.000	150.000	100.000
(6)	Udbytte	200.000	150.000	100.000
(7)	Løn	100.000	200.000	300.000
(8)	Skattegodtgørelse	50.000	37.500	25.000
(9)	Skatteplgt. indkomst	347.000	384.300	421.800
(10)	50 pct. skat	161.928	180.615	199.402
(11)	6 pct. skat	13.200	15.450	17.700
(12)	12 pct. skat	0	0	12.000
(13)	Personskat	175.128	196.065	229.102
(14)	20% af udbytte			
(15)	Skattegodtgørelse	50.000	37.500	25.000
(16)	Indkomstskat	125.128	158.565	204.102
(17)	Skat i alt (4) + (16)	325.128	308.565	304.102

B. Virkning af "det vandrette" skatteloft

(18)	Statsskat	83.578	94.034	116.534
(19)	Formue	15 mill.	15 mill.	15 mill.
(20)	Formueskat	301.869	301.869	301.869
(21)	Indk.skat excl. kirke = (13) + kirkeskat	172.847	193.523	226.297
(22)	Samlet skat til nedslag (20) + (21)	474.716	495.392	528.166
(23)	78% af skattepligtig indk.	270.660	299.754	329.004
(24)	Forskelsbeløb (22) + (23)	204.056	195.638	199.162
(25)	Formueskat efter nedslag	120.748	120.748	120.748
(26)	Indk.skat efter nedslag	152.193	181.548	211.061
(27)	20% af udbytte			
(28)	Skattegodtg.	•50.000	•37.500	•25.000
(29)	Skat i alt (4) + (25) + (26) + (27) + (28)	422.941	414.796	406.809

Skematisk oversigt over udbyttebeskatningen i EF.

Bilag 9

Land	<u>Ordningens art</u>	Selskabet	Aktionæren
Belgien 1)	1) Godtgørelsesordning. 2) 25 pct.'s endelig skat	Ingen fradragsret for udloddet overskud.	Godtgørelsen udgør 54.5 pct. af nettoudbyttet Fysiske personer kan i stedet vælge, at kildeskatten på 25 pct. er en endelig skat. "Holdingregel": ja, 90-95 pct.'s skattefritagelse 2)
Danmark	Godtgørelsesordning	Ingen fradragsret for udloddet overskud	Godtgørelsen udgør 25 pct. "Holdingregel": ja på 25 pct. 100 pct. skattefritagelse.
Frankrig 1)	Godtgørelsesordning	Udloddet overskud beskattes med 45 pct. <u>Udlignings-</u> skat ved udlodninger, som ikke er beskattet med 45 pct.	Godtgørelsen udgør 50 pct. af det udloddede udbytte "Holdingregel": ja, på 10 pct. 95 pct. skattefritagelse.
Grækenland	Fradragsordning	Udloddede udbytter fradrages i den skattepligtige indkomst. Hvis der udloddes af beskattet overskud, revideres den betalte skat.	Beskatningen af personaktionærer varierer mellem 42-53 pct. kildeskat. Der er en skattefri bundgrænse på op til 100.000 drachmer. Særlige lempelige regler for aktier i selskaber, som er noteret på fondsbørsen i Athen. Selskaber medregner ikke græsk udbytte i den skattepligtige indkomst (kildeskatten er derfor endelig). Visse 100 pct.'s "holdingselskaber" er helt skattefrie, og visse af disse selskabers udlodninger er ikke skattepligtige for aktionærerne.
Holland	Dobbeltbeskatning	Ingen fradragsret for udloddet overskud	Udbytte indgår i den skattepligtige indkomst. Der gives et bundfradrag på 1.000 gylden for enlige og 2.000 gylden for ægtepar. "Holdingregel": ja, på 5 pct. 100 pct. skattefritagelse.

Irland	Godtgørelsesordning	Ingen fradragsret for udloddet overskud. I forbindelse med udlodninger skal selskaberne forudbetale en selskabsskat (ACT), svarende til den skattegodtgørelse, som er knyttet til udlodningen. Denne skat modregnes i den endelige selskabsskat. Systemet svarer til hovedtrækene til det engelske selskabsskattesystem.	Skattegodtgørelsen udgør 35/65 af det udloddede udbytte (1/18 hvis selskabet er blevet beskattet med en særlig lav selskabsskat på 10 pct) Udbytter fra irske selskaber skal ikke medregnes i den selskabsskattepligtige indkomst. Hvis der er knyttet irsk skattegodtgørelse til udbyttet, nedsættes forpligtelsen til at forudbetale selskabsskat (ACT) tilsvarende.
Italien	Godtgørelsesordning	Ingen fradragsret for udloddet overskud. <u>Udlignings</u> skat, hvis det udloddede overskud ikke har været fuldt selskabsbeskattet.	Godtgørelsen udgør 56.25 pct. Godtgørelsen bevirker, at dobbeltbeskatningen ophæves 100 pct. "Holdingregel": ja på 5-10 pct., men denne regel har kun betydning for udbytter fra selskaber, som ikke er hjemmehørende i Italien. Reglen medfører ca. 60 pct. skattefritagelse,
Luxembourg	Klassisk dobbeltbeskatning.	Intet fradrag i selskabet for udloddet overskud.	Udbytterne beskattes hos aktionæren fuldt ud. Visse aktieudbytter fra særlige risikable investeringer er skattefrie (indenfor en begrænset periode). "Holdingregel": ja, 25 pct., 100 pct. fradrag for udbytter i datterselskaber.
Portugal	(Delvis) Dobbeltbeskatning (Fradragsordning)	Fradragsordning som støtteforanstaltning for visse industrier	Aktionæren beskattes af udbyttet uden skattegodtgørelse.

(30-40 pct.). Arets udbytteudlodning udgår i beregningsgrundlaget for supplerende skat (6-12 pct.).

"Holdingregel: ja, 25 pct. 100 pct. fradrag for udbytter fra datterselskaber

Spanien	Godtgørelsesordning	Intet fradrag i selskabet for udloddet overskud. (Visse selskaber beskattes af deres overskud direkte hos aktionærerne).	Udbytter beskattes hos aktionæren, som får 10 pct. skattegodtgørelse på udbytter, der har været beskattet i et spansk selskab. "Holdingregel": ja, 25 pct. Op til 100 pct. skattegodtgørelse.
Storbritannien	1) Godtgørelsesordn	Ingen fradragsret i selskabet for udloddede udbytter. Selskabet skal betale en foreløbig selskabsskat (ACT) svarende til skattegodtgørelsen af det udloddede udbytte.	Personaktionærer modtager en godtgørelse på 29/71 af det udloddede udbytte. Engelske selskaber beskattes ikke med selskabsskat af udbytter fra andre engelske selskaber. Udbytteindkomst anvendes til modregning i forbindelse med beregninger af ACT af selskabets egne udlodninger, jfr. bilag 4,
Vesttyskland	1) Godtgørelsesordning samt "split-rate"-system	Selskabsskatten udgør 56 pct. på ikke-udloddet overskud. Overskud, som udloddes beskattes med 36 pct. En særlig ordning sikrer, at alle udlodninger er beskattet med 36 pct. i selskabet.	Hos aktionærerne ophæves dobbeltbeskatningen helt gennem en godtgørelsesordning.

- 1) Den skattemæssige behandling af overskud og udbytter i dette land er nærmere gennemgået i bilag 4.
- 2) Udtrykket "Holdingregel" dækker over en række forskellige ordninger i de forskellige lande. Disse ordninger er ikke umiddelbart sammenlignelige i alle forhold. Her anvendes udtrykket i den betydning, at et selskabet gennem en vis aktiebesiddelse i et andet selskab (eventuelt over en vis periode) kan opnå en hel eller delvis lempelse for dobbeltbeskatningen af udbytter fra (datter)selskabet.

